

Beantwoording technische vragen Programmabegroting 2025

Hieronder treft u de beantwoording van de schriftelijke technische vragen bij de Programmabegroting 2025.

1	Christen-Unie	Energie	PDF	21	Vraag is wat doet de provincie aan lokale plannen energie hubs. Hoe stimuleert de provincie dit?	Hofstra	Er vinden op dit moment in samenwerking met de gemeenten, Tennet en Lian-der 2 pilots plaats bij de bedrijfsterreinen Trekkersveld en de Lage Vaart voor een energy hub. Dit soort samenwerkingen tussen bedrijven kunnen namelijk een belangrijke oplossing voor bedrijven zijn die zich willen vestigen of uit willen breiden in een gebied waar het elektriciteitsnet vol zit. Met deze pilots willen we ervaringen op doen om uiteindelijk op meer locaties energyhubs mogelijk te maken. Verder stelt de provincie € 2,2 miljoen beschikbaar via een subsidies voor initiatieven voor oplossingen om netcongestie tegen te gaan. Ook werken wij intensief samen met Horizon, ondernemers en relevante partijen zoals EEF en FEA aan een programmatische aanpak om de netcongestie voor bedrijven te verminderen.
2	Christen-Unie	Digitaliseren	PDF	22	Uitwisselen van kennis en ontwikkeling van MKB'ers met elkaar stimuleert de doorontwikkeling. Hoe ziet GS dit en wat zijn de plannen op dat gebied. Is dit meegenomen in de begroting? Is er genoeg aandacht voor het aanleren van digitale vaardigheden voor ouderen en zwakkeren in de samenleving? En is dit voldoende financieel onderbouwd in de begroting?	van Dijk	1) De provincie stimuleert de digitale vaardigheden van werknemers als onderdeel van haar economisch beleid. Dit doen we door kennis en bewustzijn te vergroten via workshops en het versterken van samenwerkingsverbanden en netwerken. De uitvoering hiervan wordt gedaan via Horizon. De financiering hiervoor komt uit programmalijn 3: 'Toekomstbestendig bedrijfsleven'. Daarnaast wordt vanuit programmalijn 2: 'Menselijk en sociaal kapitaal' gewerkt aan het versterken van de verbinding tussen arbeidsmarkt en onderwijs, dus ook tussen bedrijfsleven en onderwijs. Hierin krijgt digitalisering ook een belangrijke plek omdat die skills belangrijk zijn voor het werk van de toekomst. 2) Met het economisch beleid richt de provincie zich op werknemers, dus ook oudere werknemers en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het Rijk heeft <u>programma's</u> opgezet die zich richten op digivaardigheid van alle mensen¹. Daar zitten ook specifieke componenten in voor senioren en laaggeletterden. Uitvoering wordt gedaan door partijen zoals gemeenten, welzijnsorganisaties en bibliotheken. Specifiek voor laaggeletterdheid, verwijzen we naar het antwoord op vraag 187 (D66).

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/laaggeletterdheid/hulp-bij-verbetering-digitale-vaardigheden>

3	Christen-Unie	Regio Zwolle/MRA	PDF	25	Hoe maken wij een vuist en hoe prioriteren wij. En wat zijn dan onze speerpunten binnen deze overlegorganen?	van Dijk / de Reus	Provincie Flevoland participeert samen met de betrokken gemeenten in deze samenwerkingsverbanden. Via de ambtelijke en bestuurlijke overleggen leveren wij onze inbreng, waarbij de Strategische Agenda Flevoland het vertrekpunt is. De meerjarenagenda's van deze samenwerkingsverbanden zijn leidend voor de werkzaamheden en activiteiten die in regionaal verband worden opgepakt. Onze prioriteit ligt het bij het ontwikkelen van een vitale samenleving (verstedelijkingsopgave). Het gaat dan onder andere over de economische ontwikkeling van Flevoland, de regionale bereikbaarheid (IJmeerverbinding, A27, N50) en natuur en landschap. Hiervoor is de samenwerking en afstemming met de omliggende regio's en het Rijk van belang.
4	Christen-Unie	Expertise team Samenleving	PDF	32	Samenwerking integrale opgave en expertise team samenleving. Wat wordt er nu mee bedoeld en welke middelen zijn hiervoor gereserveerd?	Simonse	De genoemde programmatische aanpak moet nog worden ingericht.
5	Christen-Unie	PLG	PDF	36	Inclusief doelstellingen (2e alinea) en hoe gaat de monitoring plaatsvinden? Wat bedoeld GS met op basis van vrijwilligheid?	Klopman	Monitoring: we maken gebruik van de al bestaande monitoring op de (bestaande) doelen in het landelijk gebied en vullen deze monitoring waar nodig in de aankomende tijd aan. Zie ook antwoorden op onder meer vraag 35 (CDA) en 76 (PvdD). Vrijwilligheid: we willen met onze inwoners, ondernemer, mede-overheden en terreinbeherende organisaties samen komen tot oplossingen voor de uitdagingen in het landelijk gebied. Dat doen we op basis van een bottom-up aanpak waarbij we uitgaan van een vrijwillige participatie om tot die oplossingen te komen. Vrijwilligheid wil zeggen dat partijen zelf de keuze hebben om te komen tot oplossingen en te participeren. Inzet van verplichtend instrumentarium vanuit de provincie wordt alleen toegepast als de wet ons daartoe verplicht.
6	Christen-Unie	Toekomstbestendig Watersysteem	PDF	41	Wij zien geen doelen geformuleerd voor het toekomstbestendige watersysteem zoals omschreven. Kan GS aangeven waarom hier niet voor is gekozen?	Simonse	Hiervoor zijn wel doelen geformuleerd: De bodemkwaliteit is verbeterd als basis voor een toekomstbestendige en duurzame landbouw, waarbij nadrukkelijk aandacht is voor bodemdaling en meervoudig ruimtegebruik.
7	Christen-Unie	Aanpak schadelijke stoffen	PDF	50	Is dit inclusief PFAS?	Simonse	Gewerkt wordt aan een verkenning van een Flevolandse programma-aanpak gericht op chemische stoffen in de leefomgeving van de provincie. Aanleiding is onder meer het toenemend aantal vragen dat provincie Flevoland krijgt vanuit de maatschappij over (de aanpak van) chemische stoffen, zoals bijvoorbeeld PFAS en andere ZZS. Begin 2025 zal deze aanpak worden voorgelegd aan GS.
8	Christen-Unie	Wateropvang	PDF	51	Is het correct dat wateropvang al in ingebed in het "Actieplan bodem en water"?	Simonse	In het Actieplan Bodem en water kijken we met de deelnemende partijen naar een goede bodem. Een goede bodem biedt een goede infiltratie capaciteit en kan ook naleveren.

9	Christen-Unie	Bloeiende economie	PDF	55	Hoe stimuleert GS dat bedrijven zich vestigen op de door de provincie aangewezen strategische plekken? Ook gelet op de afspraken binnen de samenwerkingsverbanden (regio)	van Dijk	Bedrijventerreinen worden door gemeenten ontwikkeld met een profiel dat past bij hun (lokale en regionale) profiel. Als provincie gaan we, vanuit het 'Ruimtelijk Economisch Ontwikkelingsprogramma', met gemeenten specifiek werken aan regionale afspraken over deze profilering om te bepalen wanneer bedrijven van regionale meerwaarde zijn, zodat gemeenten dit ook explicieter in hun uitgiftestrategie van bedrijventerreinen kunnen opnemen. Zo komt het juiste bedrijf op de juiste plek. Voorbeelden die we nu al kennen zijn Port of Urk voor visverwerkende en maritieme bedrijven, Stichtse Kant in Almere voor onder andere logistiek. De provincie zelf stuurt niet actief op specifieke terreinen aanwijzen waar bepaalde bedrijven mogen landen. Dat ligt vast in de bestemmingsplannen.
10	Christen-Unie	Bloeiende economie	PDF	55	Er wordt hier niet duidelijk omschreven welke positie onder andere arbeidsmigranten innemen. Logisch ook, omdat er geen duidelijk beleid en visie is. Goed om wel te omschrijven dat hier in 2025 verder aan gaat worden gewerkt. Hierbij refererend naar de toezegging (25/6) dat hier eerst een visie bijeenkomst over wordt belegd. Om zo verder vorm te geven aan de omgevingswet en visie. Hierin wordt dit verankerd. Zijn hier voor geldelijke middelen gereserveerd, zo ja, waar kunnen wij deze vinden? Zo nee, waarom niet?	de Reus	Aan de uitwerking van de toezegging wordt gewerkt en voorsnog worden geen kosten voorzien.
11	Christen-Unie	Vitale samenleving	PDF	68-69	Er wordt verwezen naar de indicatoren Flevoland blz. 71. Je komt dan op de website feitelijk Flevoland. Als deze wordt geopend zie wij alleen cijfers t/m 2023. Is er een indicatie te geven van de 1 ^e helft 2024. Dit om nauwgerichter te kunnen anticiperen?	Simonse	In alle figuren zijn de meest recente cijfers weergegeven. Cijfers over de eerste helft van 2024 zijn nog niet beschikbaar. Waar mogelijk is een streefcijfer toegevoegd.

12	Christen-Unie	Preventie en positieve gezondheid	PDF	69	Op welke manier wordt er uitvoering gegeven aan transitie van ziekte en zorg naar preventie en positieve gezondheid? Waar kunnen wij dit terugvinden? En welke meer/minder kosten brengt deze beweging met zich mee?	Simonse	Door middel van het platform WEL in Flevoland geven Flever en GGD Flevoland uitvoering aan de transitie van ziekte en zorg naar preventie en positieve gezondheid. De rol van de provincie hierin is dat het platform WEL in Flevoland sinds 2021 subsidieert. De informatie over WEL ² kunt u terug vinden op de web-site . De doelstelling van provincie Flevoland om bekendheid te geven aan en toepassing te realiseren van het gedachtengoed Positieve Gezondheid is gerealiseerd en verankerd binnen Zorgzaam Flevoland. De provincie heeft echter geen zicht op welke kosten vermindering de transitie van ziekte en zorg naar preventie en positieve gezondheid met zich meebrengt.
13	Christen-Unie	Bataviawerf	n.v.t.	75	Integratie van Bataviawerf en het schip Batavia. Kunnen deze plannen in 2025 wel gerealiseerd worden? Zo nee, w wanneer wordt dit dan wel gerealiseerd. Hoe ziet GS en planning en uitvoering hiervan?	Simonse	Volgens de intentie overeenkomst dient het maritiem erfgoedpark Batavialand mei 2027 gereed te zijn. Hieronder valt ook de integratie van de Bataviawerf. De Batavia zal eerder op land komen, dit wordt momenteel voorbereid. Na de besluitvorming in Provinciale Staten op 25 januari 2023 over de doorontwikkeling van Batavialand zijn de plannen hiervoor uitgewerkt. Op 20 of 27 november 2024 staat er een beeldvormende sessie gepland in de commissie EMS waarin Provinciale Staten nader geïnformeerd zullen worden.
14	Christen-Unie	Verkeersveiligheid	n.v.t.	100	Er is aangegeven dat de enquête verkeersveiligheid valt onder SPV (pagina 100). Bent u het met ons eens dat dit apart moet worden benoemd omdat juist een enquête een participatie instrument is? Kan GS aangeven op welke wijze de uitkomsten worden verwerkt en wordt hierbij in de begroting al rekening gehouden met toepassing van bepaalde uitkomsten?	de Reus	De actualisatie van de categorisering wegen is opgenomen als opgave in het 'Programma Mobiliteit en Ruimte' (PMR) (vastgesteld 2022-2030) op basis van het SPV. De uitkomsten van de verkeersveiligheidsenquête is een uitvoeringsmaatregel om te komen tot de actualisatie. De participatie geeft invulling aan de wens van de Staten om bij het totstand komen van beleid, de bewoners van Flevoland te betrekken als onderdeel van het beleidsproces. Binnen het PMR zijn gelden opgenomen, gericht op het verhogen van de verkeersveiligheid op de 80- en 100 km/u wegen. De verkeersveiligheidsmaatregelen gecombineerd met het onderhoud van de wegen (werk met werk maken).

² <https://welinflevoland.nl/>

15	Christen-Unie	Toegankelijkheid	n.v.t.	97	Op welke manier wordt de toegankelijkheid voor reizigers met een mobiliteitsbeperking verbeterd? Is de HUB Emmeloord het parkeerterrein op de Deel? Deze is bij bepaalde festiviteiten niet toegankelijk of betreft dit een andere locatie? Welke afspraken lopen er hierover met de gemeente NOP?	de Reus	In het 'Flevolandse Uitvoeringsprogramma Toegankelijkheid' waarover de Staten op 6 juni 2024 zijn geïnformeerd over hoe we als provincie het OV in Flevoland toegankelijker maken. Dit gaat om de toegankelijkheid op verschillende onderwerpen zoals de toegankelijkheid van bushaltes en OV-knooppunten (waaronder de hubs), het betrekken van belangenvertegenwoordigers van reizigers met een beperking, de bejegening van reizigers door personeel, toegankelijkheid van voertuigen en de toegankelijkheid van alternatieve vormen van vervoer. Voor het verbeteren van OV-knooppunten en haltes die nog niet toegankelijk zijn, zijn we op dit moment met de gemeenten in gesprek omdat de meeste haltes en OV-knooppunten op gemeenteground liggen. Bij bushaltes en OV-knooppunten gaat het om het ophogen van bushaltes en aanbrengen van geleidelijnen zodat de haltes toegankelijk zijn voor reizigers met een fysieke of visuele beperking. HUB Emmeloord: Onder de hub Emmeloord valt naast het busstation en de fietsenstalling inderdaad ook de parkeerplaats op de Deel. De problemen van het parkeerterrein lijken zich tijdelijk voor te doen bij bepaalde festiviteiten. In de lopende gesprekken met de gemeente Noordoostpolder zullen we de toegankelijkheid van de parkeerplaats bij festiviteiten extra onder de aandacht brengen bij de gemeente. We benadrukken het belang dat de HUB Emmeloord ook bij festiviteiten goed bereikbaar en toegankelijk is en zullen hier dan ook waar nodig afspraken over maken met de gemeente Noordoostpolder.
16	Christen-Unie	Toegankelijkheid	n.v.t.	97	Er wordt hier gesproken over 80% Fysieke toegankelijkheid/50% visuele toegankelijkheid. Waar zijn deze percentages van afgeleid. En hoe ziet dat er concreet uit? Participatietraject: In gesprek met bewoners. Is er al zicht/ of is er al bedacht op welke manier dit moet gaan gebeuren?	de Reus	Percentages toegankelijkheid: De genoemde percentages gaan over het aantal reizigers dat instapt bij een toegankelijke halte. Dat betekent dat in 2030 minimaal 80% van de reizigers instapt bij een halte die fysiek toegankelijk is en 50% van de reizigers uitstapt bij een halte die ook toegankelijk zijn voor reizigers met een visuele beperking. Dat betekent dat met name OV-knooppunten en de drukste haltes eerste prioriteit hebben om ervoor te zorgen dat een zo groot mogelijk deel van de Flevolandse reizigers instapt bij een toegankelijke bushalte. In het Uitvoeringsplan Toegankelijkheid waarover Provinciale Staten op 6 juni 2024 zijn geïnformeerd is dit ook het uitgangspunt. Concrete maatregelen op bushaltes en OV-knooppunten: Belangrijkste concrete maatregelen die worden genomen op bushaltes en OV-knooppunten die toegankelijk gemaakt worden zijn het ophogen van het busperron en het aanbrengen van geleidelijnen. Bij toegankelijke bushaltes en OV-knooppunten sluiten we aan bij de landelijke richtlijnen die ook zijn afgestemd met belangenorganisaties. Participatietraject: dit heeft te maken met de ontsluiting van het landelijk gebied. Het plan van aanpak is bijna klaar. In 2025 start de uitvoering.

17	Christen-Unie	N-50	n.v.t.	101	Starten met de voorbereiding van de verbreding van de N50. Wij begrepen uit de gegeven toelichting op 9-10, dat dit enkel en alleen het voeren van gesprekken betreft. Starten met de voorbereiding van de verbreding kan een valse verwachting wekken. Kan GS aangeven waarom voor deze verwoording wordt gekozen? Verder merken wij op dat de N50 als project vrij summier wordt benoemd.	de Reus	Provincies Flevoland en Overijssel agenderen de N50 opnieuw tijdens BO MIRT 2024 met als doel om duidelijkheid te krijgen over de planning van de beoogde maatregelen. Het project staat on hold door stikstofproblemen en capaciteits tekorten bij Rijkswaterstaat.
18	Christen-Unie	Verbreiding Kornwerderzand	n.v.t.	101	De recente tegenvaller van 100 miljoen euro heeft gevolgen voor onze provincie omdat wij participeren. Welke (financiële) consequenties heeft dit voor onze provincie en is daarmee rekening gehouden in deze begroting?	Klopman	Provincie Fryslân is de beoogde ontwikkelende partij van de verbreding en verdieping van de Kornwerdersluis in combinatie met het vervangen van de bruggen bij het Kornwerderzandcomplex. Provincie Fryslân is ook eerste aanspreekpunt vanuit de 'regio' voor het Rijk in dit dossier. De gesprekken tussen regio-partijen en het Rijk over de verhoogde kostenraming lopen op dit moment nog. Hoe om te gaan met de hogere raming en wat de eventuele financiële vraag aan provincie Flevoland is, is op dit moment nog niet bekend. In geval er sprake is van een verhoogde financiële bijdrage vanuit provincie Flevoland aan de realisatie van een verbrede en verdiepte Kornwerdersluis, dan zal deze aan Provinciale Staten worden voorgelegd. Er is op dit moment namelijk geen rekening gehouden in de begroting met een hogere bijdrage vanuit provincie Flevoland.
19	Christen-Unie	Vouchers	n.v.t.	121	Er wordt hier gesproken Vouchers bijscholing. Hoe wordt deze opbrengst gemeten? En wat levert het op?	van Dijk	Het plan voor het ontwikkelfonds Flevoland Leert is om in 2025 te starten. Er zal na openstelling jaarlijks worden gemonitord waarbij inzicht ontstaat in bijvoorbeeld het aantal verstrekte vouchers en de sectoren waarin wordt om- en bijgeschoold. Na twee jaar zal met onderzoek in beeld worden gebracht hoeveel mensen naar een andere baan zijn gegaan. Het doel is dat inwoners van Flevoland door om- en bijscholing makkelijker over de arbeidsmarkt bewegen naar (tekort)sectoren.

20	Christen-Unie	Reserves	n.v.t.	158	“De komende tijd besteden wij in het bijzonder aandacht aan de stille lasten problematiek”. Wat kunnen wij hiervan terugvinden in deze begroting? Welke aanpak wordt gehanteerd?	de Reus	Zoals ook in het coalitieakkoord 2023-2027 is verwoord, heeft provincie Flevoland een erfenis uit het verleden, waarbij de provincie de van het Rijk overgedragen infrastructuur in de loop der tijd moet gaan vervangen en de lasten daarvan (waaronder de kapitaallasten) daarvan zelf moet dragen. Voor de dekking van de stille lasten bestaat een reserve, namelijk de Reserve Activering vervangingsinvesteringen. In bijlage 6 – ‘Meerjarenprogramma Beheer en onderhoud en Vervangingsinvesteringen (MBVI) 2025’ - als bijlage bij de begroting wordt ingegaan op de stille lasten. Concreet bestaat de aanpak uit de volgende zaken: 1. Toevoeging van € 2 miljoen per jaar in de coalitieperiode 2023-2027. Dit bedrag is geoormerkt in de stelpost Nieuw beleid; 2. Onderzoeken of de gehanteerde afschrijvingstermijnen van investeringen reëel zijn. Dit staat gepland in 2025; 3. In het traject ‘herverdeling provinciefonds’ is de problematiek rond stille lasten een bespreekpunt. De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft het probleem onderkend en heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) geadviseerd hier onderzoek naar te laten doen.
21	Christen-Unie	Provinciehuis	n.v.t.	158	Er wordt hier gesproken over het beleidskaders t.a.v. het onderhoud. Jaartallen van 2016 en 2019 etc. worden hier genoemd. Is dit actueel t.a.v. onderhoud en de planning hiervan? Wij verzoeken GS dit te actualiseren.	van Dijk	Hier is abusievelijk de tekst nog niet geüpdatet naar het Statenbesluit van 10 november 2022. Hierin hebben Provinciale Staten het meerjarenonderhoudsplan voor onder andere het provinciehuis vastgesteld voor de jaren 2022-2026. De tabellen in deze paragraaf zijn gebaseerd op het in 2022 vastgestelde plan.
22	CDA	Wonen	PDF	25	Van alle nieuwbouwwoningen moet 25% sociaal zijn en 2/3 betaalbaar (< € 0,39 mln.). 25% van de gehele woningbouw sociale huur betreft en 66,7% onder de categorie betaalbaar, althans met een maximale vraagprijs van € 390.000, er slechts 8,3% van de gehele nieuwbouw bestaat uit een duurder segment. Is het college voornemens een tegemoetkoming te realiseren voor gemeentes zodat zij niet met negatieve grondexploitaties blijven zitten?	de Reus	De vraag bevat een (begrijpelijke) denkfout. De doelstelling van sociale huur valt binnen die van tweederde deel betaalbaar. Maar ook de tekst in de programmabegroting bevat een fout: het gaat niet om 25%, maar om 30% sociale huur, zoals vastgelegd in de woondeals MRA en ZUND. Dit betekent dus dat 30% van alle nieuwbouw sociale huur wordt, 37% middenhuur/betaalbare koop en 33% duurder segment. Het Rijk is voornemens een realisatiestimulans te ontwikkelen. Voor iedere gerealiseerde woning in het betaalbare segment ontvangt de gemeente een vast bedrag. De realisatiestimulans vervangt deels de verschillende specifieke uitkeringen die het Rijk de afgelopen jaren heeft ingezet. Het college is op dit moment niet voornemens daar boven op een tegemoetkoming te realiseren voor negatieve grondexploitaties.

23	CDA	Economie	PDF	64	In 2025 komt er een evaluatie over LAB1 en daarna een koersherbepaling (omdat de provincie aandeelhouder Omala is). Doet de provincie deze evaluatie alleen of ook met de andere aandeelhouders Almere en Lelystad? Kan er al iets gezegd worden over de richting van die evaluatie?	Klopman	Deze evaluatie wordt samen met de andere aandeelhouders gedaan. Bekeken wordt in hoeverre het eerste deel is afgerond, welke werkzaamheden er nog moeten worden uitgevoerd en wat dit voor de werkzaamheden en de voortgang van Omala betekent.
24	CDA	Economie	PDF	64	En het besluit over het 2e deel van bedrijfsterrein Lelystad Airport business park, gaat dat ook in overleg met de andere aandeelhouders? Welke opties heeft het college voor dat 2e deel?	Klopman	Voor het tweede deel van Lelystad Airport Businesspark zal er sprake zijn van de mogelijke samenwerking tussen de gemeente Lelystad en de provincie. Eerder heeft Almere aangegeven daar geen rol in te willen vervullen. Voor dat tweede deel moet eerst een verdere uitwerking worden gemaakt op basis waarvan besluitvorming door de gemeente en provincie moet plaatsvinden. Zowel in keuze van profilering als in wie ontwikkelt zijn keuzes te maken.
25	CDA	Samenleving	PDF	n.v.t.	Is het beleidsplan Krachtige samenleving geëvalueerd? Zo nee? Waarom niet? Zo ja. Krijgen we dat nog.?	Simonse	Er is geen beleidsplan Krachtige Samenleving. Op basis van de Omgevingsvisie hebben de Staten in mei 2020 een contourenschets van het programma 'Krachtige Samenleving' vastgesteld met vier programmaliijnen. Over de voortgang en ontwikkeling van het programma is gerapporteerd middels de P&C-cyclus en via de monitor die specifiek ontwikkeld is voor de Omgevingsvisie. Daarnaast hebben de Staten in februari 2023 een uitgebreide Voortgangsrapportage Krachtige Samenleving 2019-2022 ontvangen. Er is geen aanleiding om nog een evaluatie uit te voeren.
26	CDA	Samenleving	PDF	n.v.t.	Flever heeft een nieuwe opdracht. Op grond van welk beleid? Wat is die opdracht?	Simonse	De provincie subsidieert Flever (d.w.z. draagt bij aan maatschappelijke relevante programma's en activiteiten). Voor het programma 'Onderwijs en Arbeidsmarkt' sluit de provincie aan bij rijksbeleid - programma 'Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg & Welzijn', samen anders leren en werken' - Flever ontvangt als werkgeversorganisatie in Flevoland middelen van VWS en de provincie cofinanciert dit. Het programma 'Versterken van Inwoners' sluit deels aan op rijksbeleid om 'Regionale Participatiehubs' te ontwikkelen en daarnaast op ons coalitieakkoord om participatie van inwoners te versterken. Via Flever subsidieert de provincie een regionale infrastructuur voor participatie in de sector zorg & welzijn. Tenslotte werken provincie en Flever samen om een derde programma - 'Bouwen aan een samenleving' - vorm te geven. Dit gekoppeld aan de SAF en de nieuwe Omgevingsvisie. Het komende jaar staat in het teken van opbouw en experimenteren en vanaf 2026 zal het programma verder ingekaderd worden.

27	CDA	Samenleving	PDF	n.v.t.	Wat is het beleid en doelstelling op vitale samenleving en dorpen? Is er een beleid? Zo nee ? Wanneer komt dat?	Simonse	Vitale steden en dorpen is één van de drie ontwikkelpijlers, zoals omschreven in de Strategisch Agenda Flevoland. Daar zijn de volgende opgaves aangekoppeld: goed wonen in een gezonde leefomgeving, bereikbare steden en dorpen, en voorzieningen voor een dynamische samenleving. Bovendien werkt de provincie aan de nieuwe Omgevingsvisie die naar verwachting eind 2025 gereed is, waarbij gezonde en veilig leefomgeving, en vitale steden en dorpen als thema's centraal staan. Ook zal de recent openbaar gemaakte monitor Brede Welvaart, die binnenkort aan u wordt toegelicht, een hulpmiddel zijn om te beoordelen hoe de Flevolandse samenleving er voor staat. De gesprekken daarover gaan de basis vormen voor mogelijke interventies, samen met partners.
28	CDA	Samenleving	PDF	69	'We vragen het Rijk ervoor te zorgen dat voorzieningen als zorg en onderwijs op orde komen.' Wat zijn hierin de laatste ontwikkelingen?	Simonse	Rijk en regio hebben een start gemaakt met de regiodeal (€ 18,2 miljoen) die eind 2023 tussen Rijk, Almere, Lelystad en Provincie is vastgesteld. Dit is een eerste stap in de richting van verdere versterking van het hoger onderwijs in Flevoland. Ten aanzien van zorgvoorzieningen zijn ter voorbereiding op en tijdens een werkbezoek van VWS (mei/ juni 2024) een aantal ontwikkelingen en knelpunten gedeeld. Ook via de coalitie Zorgzaam Flevoland kunnen we signalen doorgeleiden naar VWS.
29	CDA	Samenleving	PDF	78	Wat behelst het programma 'Een thuis voor iedereen (ETVI)?	Simonse	Het programma 'Een thuis voor iedereen' is een van de zes programma's onder de Nationale Woon- en Bouwagenda. Dit programma heeft als doel te zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen en urgente groepen met een evenwichtige verdeling over gemeenten en met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding. Onder de aandachtsgroepen vallen dertien verschillende categorieën, waaronder dak- en thuisloze, arbeidsmigranten, studenten, mantelzorgverleners en -ontvangers, uitstromers uit instellingen, stoppende sekswerkers en ernstig chronisch zieken.
30	CDA	Samenleving	PDF	78	"Ook wordt geïnvesteerd in participatie van inwoners bij het vormgeven van veranderingen in de zorg'. Wat er wordt er gericht gedaan bij welke 'veranderingen'?	Simonse	Zie ook antwoord op vraag 26 (CDA). Via Flevor subsidieert de provincie een regionale infrastructuur voor participatie in de sector zorg & welzijn. Concreet ondersteunt Flevor de Flevolandse Patiëntenfederatie en andere regionale patiënten/ cliëntennetwerken; soms ook lokale participatieraden. Zo heeft Flevor ervoor gezorgd dat de inbreng van inwoners ook een plek heeft gekregen in het IZA regioplan Zorgzaam Flevoland. De veranderingen hebben betrekking op de vraagstukken die landelijk in het Integraal Zorgakkoord zijn geconstateerd en die in Flevoland vertaald zijn in het IZA regioplan. Bijvoorbeeld: anders organiseren en werken om de tekorten op de arbeidsmarkt tegen te gaan of het opvangen van de vergrijzingsgolf met 'thuis als het kan, digitaal als het kan en zelf als het kan'. Daarnaast ook het tekort aan huisartsen en hoe de beweging te maken van ziekte en zorg naar preventie en (positieve) gezondheid.

31	CDA	Openbaar ver- voer	PDF	n.v.t.	Wat is het niet uitgegeven bedrag van de concessie openbaar ver- voer(ritten die niet gereden zijn) Wat is het totale boetebedrag dat Flevoland ontvangen heeft voor 2024 Wat is de verwachting voor 2025.	de Reus	Op basis van de hoge rituitval in Q1-2024 en afgeschaalde dienstregeling die per 14 april j.l. is ingegaan, is het de verwachting dat het om ongeveer € 1,1 miljoen niet uitgegeven exploitatiebijdrage over 2024 gaat. Over 2024 zijn er nog geen boetes opgelegd. Het boetebedrag zal na afloop van het jaar worden bepaald. Voor 2025 is de verwachting dat EBS voldoet aan de gewenste uitvoeringskwaliteit en dat het opleggen van boetes daarmee niet meer aan de orde behoeft te zijn.
32	CDA	Wonen	PDF	n.v.t.	N.a.v. de woningbouwopgave is de bouw van 40.000 woningen tot en met 2030 vastgelegd in Woon- deals. Wat is de concrete doelstel- ling voor 2025?	de Reus	De vastgelegde aantallen uit de woondeal MRA zijn over 9 jaren uitgesmeerd. Almere heeft zich gecommitteerd aan 21.200 woningen tot en met 2030 en Lelystad aan 10.200 woningen. Dat is voor Almere ca. 2350 woningen per jaar en voor Lelystad ca. 1130 woningen per jaar. In de woondeal ZUND zijn per jaar afspraken gemaakt op basis van de aangele- verde plancapaciteit van de gemeenten: in Zeewolde zijn dat in 2025 36 wonin- gen, Urk realiseert 145 woningen, voor Noordoostpolder zijn 312 woningen op- genomen en voor Dronten 590 woningen. In totaal gaat het om 4.563 woningen in 2025.
33	CDA	Wonen	PDF	n.v.t.	Er wordt opgemerkt dat de ver- snelling van het bouwtempo niet los kan worden gezien van het bouwen aan vitale samenlevingen. Bij brede welvaart hoort ook een zorginfrastructuur die op orde is. Er dient voor alle Flevolandse goede en volwaardige zorg be- schikbaar te zijn. Welke concrete invulling heeft het college c.q. de provincie daarbij voor ogen?	de Reus	In de nationale Woon- en Bouwagenda zijn twee programma's opgenomen die wonen met zorg en vitale samenleving verbinden: Wonen en zorg voor ouderen (WOZO) en Een thuis voor iedereen (Etv) gericht op een breed scala aan kwets- bare aandachtsgroepen. De provincie is in 2022 gestart met een traject Wonen, Welzijn & Zorg dat zich in eerste instantie richt op WOZO, volgens de landelijk opdracht van BZK. In dit traject verbinden we gemeenten, corporaties en aan- bieders van zorg en welzijn. Inmiddels is er een analyse door Companen ge- maakt van de benodigde nieuwbouw voor ouderen binnen de totale nieuwbouwopgave (de analyse van de bestaande woonvoorraad vindt komend jaar plaats). Daarnaast is op initiatief van het Zorgkantoor - gecofinancierd door de provincie - sinds eind 2023 een regionaal ondersteuningsteam actief die ge- meenten en het netwerk ondersteunt bij analyse, formuleren uitgangspunten (visie) en uitvoeringsplan. Voor het programma 'Etv' zijn we voorbereidingen aan het treffen om in 2025 mee te starten. In opdracht van de provincie wordt een analyse uitgevoerd die naar verwachting in april 2025 gereed zal zijn. De opdracht om voor alle Flevolandse goede en volwaardige zorg beschikbaar te hebben, ligt bij de Coalitie Zorgzaam Flevoland die werkt met het Regiobeeld en Regioplan die de regio in het kader van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) in 2023 heeft opgesteld. Provincie Flevoland neemt deel aan deze coalitie en faci- liteert het netwerkbureau.

34	CDA	Landbouw	PDF	n.v.t.	De PAS-problematiek heeft prioriteit, zo geeft u aan. Hoe daaraan invulling wordt gegeven wordt niet beschreven. Hoe wordt invulling gegeven aan deze prioriteit?	Klopman	De verantwoordelijkheid voor het legaliseren van PAS-melders ligt primair bij het Rijk, maar de provincie erkent het belang van deze problematiek en wil actief bijdragen aan oplossingen. Om dit te Daarnaast koopt de provincie zelf stikstofruimte op, die wordt ondergebracht in de Provinciale Stikstofbank, specifiek gereserveerd voor PAS-melders. Deze stikstofbank maakt het mogelijk om stikstofruimte strategisch te gebruiken voor de legalisatie van PAS-melders wanneer dit nodig is. ondersteunen, heeft de provincie een aanvraag ingediend voor PUK RPMP 2-regeling (Regeling Provinciale Maatregelen PAS-melders). Naast deze initiatieven is de provincie ook actief op zoek naar andere mogelijkheden en innovatieve oplossingen om PAS-melders te legaliseren.
35	CDA	Bodem & water	PDF	n.v.t.	Als het gaat om water, bodem & landbouw wordt wel aangegeven dat er wordt samengewerkt met het waterschap. Waarom wordt de agrarische sector daarin niet meegenomen c.q. niet genoemd als een belangrijke partner?	Simonse	In de begroting is op diverse plekken aangegeven dat we de doelen voor water, bodem en landbouw juist met de agrarische sector willen bereiken. Dit komt terug in het Actieplan Bodem en Water, het gebiedsproces Bodemdaling, de opgave transitie van het landelijk gebied en de vorming van de Visie op Landbouw. De provincie werkt daarbij samen met verschillende landbouworganisaties, groepen agrariërs en individuele agrariërs.
36	CDA	Landbouw	PDF	n.v.t.	Onder 2.1.1. wordt bij provinciale invulling GLB gesproken over het openstellen van 4 subsidieregelingen. Onder 2.2.5 over 5 subsidieregelingen GLB. Dit roept verwarring op. Graag een toelichting.	Hofstra	Er zijn zes openstellingen in het GLB programma. Naast LEADER en SIG zoals op de website zijn dit: EIP (innovatieve projecten landbouw) net gesloten; Fysieke investeringen (robotisering), open in november; Niet productieve investeringen niet landbouw, openstelling te verwachten medio 2025; Productieve investeringen groen blauwe architectuur, openstellingen te verwachten medio 2025.
37	CDA	Bodem & water	PDF	n.v.t.	Als het gaat over bodem, bodemdaling, vitale bodem worden er wel doelen en resultaten benoemd, stellingen geponeerd en wordt er over aanpak gesproken. Het is echter weinig concreet en het "hoe" mist. Wilt u duiden aan welke concrete maatregelen c.q. zaken wordt gedacht anders dan "Actieplan Bodem en Water"?	Simonse	De provincie zoekt samen met de gebiedspartners binnen het gebiedsproces bodemdaling naar maatregelen tegen vernatting in bodemdalingsgebieden. Deze kennis zal in de loop van 2025 en verder concreter worden. De daadwerkelijke uitvoering van maatregelen zal mogelijk plaatsvinden in beleidsvorming (bijvoorbeeld aanpassing van het 'Waterprogramma' (provincie) en 'Waterbeheerprogramma' van het waterschap) en uitvoeringsmaatregelen door overheden in samenwerking met grondeigenaren en -gebruikers. De invulling hiervan hangt mede af van de inhoud, organisatie en financiële impact waarover ook nog bestuurlijke keuzes moeten worden gemaakt.

38	CDA	Dekkingsmid- delen	PDF	123	Doorbelasting overhead. De komende jaren daalt deze post van 1328 in 2025 tot 1264 in 2028. Terwijl er ook vanwege het rapport Cebeon juist wordt geïnvesteerd in nieuwe ambtelijke collega's plus loonkosten door CAO's verder doorstijgen. Klopt het dat de via deze post 'doorbelasting overhead' de salariskosten overall afnemen? Zo nee, als deze dalende uitgaven gelden voor de algehele overheadskosten, waar wordt dan op bezuinigd?	Hofstra	De bedragen € 1,328 miljoen in 2025 tot € 1,264 miljoen in 2028 zijn de afwijkingen ten opzichte van het eerdere financiële kader (in dit geval tot besluitvorming Programmabegroting 2024). Het klopt dat de overhead over de jaren afneemt. De commissie BBV heeft een notitie opgesteld over hoe wij moeten omgaan met overhead. De reden van de daling is dat er, op basis van de notitie, minder personeel en inhuur als overhead moet worden toegerekend in de komende jaren. De afname van de post 'Capaciteitsbeheer' komt grotendeels doordat het incidentele deel afneemt. Dat zijn bijvoorbeeld medewerkers die in dienst zijn op projectbasis, waarvoor ook incidentele dekking beschikbaar is. Omdat er de komende jaren ook nieuwe projecten gestart zullen worden verwachten wij dat de daadwerkelijke afname uiteindelijk minder groot zal zijn. Dit beoordelen wij in ieder geval jaarlijks, zoals bij de perspectiefnota.
39	CDA	Dekkingsmid- delen	PDF	123	In het vervolg op de vorige vraag: in de tabel op p.125 stijgen de kosten slechts licht van 37.173 naar 37.236 in 2028. Hoe verhouden de getallen uit deze tabel en die uit de tabel van 123 zich tot elkaar?	Hofstra	Het verschil op pagina 123 betreft de afwijking ten opzichte van het kader, dus de extra doorbelasting van de overhead op basis van het geactualiseerde financiële kader. De lasten op pagina 125 betreffen de totale doorbelaste overhead.

40	CDA	Risico's	PDF	144	De borging van privacy vraagt om meert acties. Kunt u zeggen wat voor acties het betreft? Is duidelijk of dit proces in 2025 zal worden afgerond?	Hofstra	Borging van privacy en informatiebeveiliging heeft continu onze aandacht nodig. Er volgen nieuwe trainingen op dit gebied voor alle ambtenaren en bestuurders. De concrete acties zijn onderdeel van het uitvoeringsplan Digitale Weerbaarheid en vloeien voort uit het nieuwe Informatiebeveiligingsbeleid 2024-2028 dat in Q4 2024 zal worden vastgesteld. In het uitvoeringsplan is voorzien in actualisering van het Privacy Beheersingskader. Acties: - Meer bewustwording m.b.t. verwerking van persoonsgegevens.bv. sluiten van Verwerkersovereenkomst afsluiten, dataminimalisatie en delen van gegevens etc. - Privacy ambassadeurs per (groep) expertiseteams; - Meer uren PO en meer ruimte voor FG taken; - Documenten op juiste wijze opslaan in DMS met bijbehorende beveiligingsniveau; - Verwerkingsregister op orde maken; - Melding van datalekken; - Het gebruik van sociaal media op het werk, e.d. Dit gebeurt door het organiseren van voorlichtingssessies en nauwer contact tussen proceseigenaren en privacyteam.
41	CDA	Risico's	PDF	151	Risico's OV: Door korting op OV-studentenkaart en compensatie minder passagiers na corona zijn er flink dalende inkomsten. Zijn deze opbrengsten structureel ingeboekt? Zo ja, zijn deze regelingen voor 2026 en verder al eruit gehaald? Worden er in 2026 nog extra kortingen verwacht? Is de 2,25 miljoen compensatie incidenteel ingeboekt?	Hofstra	In de concessie IJssel-Vecht is de vervoerder opbrengstverantwoordelijk. Als concessievoorwaarde is afgesproken dat de concessieverleners tot en met 2025 voor het niveau van 90% van de reizigersopbrengsten garant staan. Dit risico voor provincie Flevoland wordt momenteel op € 1,68 mln. ingeschat (maar is nog niet begroot) en kan daarmee (als het zich voordoet) gedekt worden uit de in de 'Brede Bestemmingsreserve' voor dit doel geormerkte incidentele middelen. Met ingang van 2026 (ten opzichte van het referentiejaar 2019 nog) niet gerealiseerde reizigersopbrengsten verslechteren de businesscase van de vervoerder en zijn om die reden in beginsel niet van invloed op de provinciale begroting.
42	GroenLinks	Energie	PDF-versie	21	Kunt u toelichten hoe het momenteel gaan het met verkrijgen van een aansluiting op de landelijke waterstof-backbone?	Hofstra	Onder aanvoering van Flevoland is in IPO-verband op Rijksniveau in 2024 een eerste landelijke regionale studie uitgevoerd naar de mogelijke voorwaarden waarop getoetst kan worden om regionale aansluitingen op de waterstofbackbone te realiseren. Flevoland is hierin ook opgenomen. In 2025 worden deze voorwaarden verder uitgewerkt. Een beslissing voor een aansluiting op de landelijke waterstofbackbone van Flevoland is daarom niet voor 2026 te verwachten.

43	GroenLinks	Energie	PDF-versie	21	Kunt u een helder tijdsplan aanleveren met betrekking tot de inspanningen van de Gedeputeerde Staten voor het verkrijgen van een aansluiting op de landelijke waterstof-backbone en per wanneer u hoopt aansluiting te kunnen verkrijgen?	Hofstra	Onder aanvoering van Flevoland is in IPO-verband op Rijksniveau in 2024 een eerste landelijke regionale studie uitgevoerd naar de mogelijke voorwaarden waarop getoetst kan worden om regionale aansluitingen op de waterstofbackbone te realiseren. Flevoland is hierin ook opgenomen. In 2025 worden deze voorwaarden verder uitgewerkt. Op basis van deze voorwaarden zal een beslissing genomen worden tot het aansluiten van potentiële waterstofregio's in Nederland. Eind 2024 wordt FLHY Fase 2 afgerond. Hierin zijn de aanbevelingen van het FLHY Fase 1 Rapport uitgewerkt tot onder andere businesscases. Deze uitkomsten zijn onderdeel van de inspanningen rondom het verkrijgen van een landelijke aansluiting. Het college zet zich ook in om het belang voor een aansluiting voor Flevoland zowel op Rijksniveau als de Tweede Kamer blijven te herhalen.
44	GroenLinks	Landbouw, visserij etc.	PDF	37	“De aan de visserij gerelateerde bedrijvigheid levert veel werkgelegenheid”. Heeft u zicht op voor wie deze werkgelegenheid is, ook voor Flevolandse? Wat is op dit moment het percentage arbeidsmigranten dat in deze bedrijvigheid werkt?	Klopman	De visverwerkende industrie biedt aan 5.000 mensen werk. Hiervan zijn ongeveer 1.500 arbeidsmigranten.
45	GroenLinks	Natuur, biodiversiteit	PDF	38	Wat zijn de concrete maatregelen die in 2025 worden genomen om de biodiversiteit te versterken? Welke indicatoren worden gebruikt om het herstel van de biodiversiteit te meten?	Hofstra	Het versterken van de biodiversiteit wordt gedaan op basis van eerder door Provinciale Staten vastgesteld beleid. Onder andere via maatregelen programma Natuur 1e fase, kwaliteitsverbetering NNN, Natura 2000-beheerplan-maatregelen, uitvoering bossenstrategie, maatregelpakketten opgave landelijk gebied, subsidies actieplan biodiversiteit en bossenstrategie. We signaleren en stimuleren partijen (voornamelijk overheden, maar ook particuliere initiatieven) die hierbij betrokken zijn. Inzet van bestaande middelen (waaronder verkregen Rijksmiddelen) worden hierbij in afstemming met onze partners ingezet. Het bestaande monitoringsprogramma wordt gebruikt om het herstel van de biodiversiteit te meten. Provincie Flevoland heeft een monitoringsprogramma voor natuur. Deze bestaat uit verschillende onderdelen, die al jaren bestaan. Bijvoorbeeld Natura 2000 monitoring (vogels, vegetatie), SNL-monitoring (flora, fauna, structuur, abiotiek), het landelijk meetnet flora (flora, abiotiek) en het landelijk meetnet agrarische soorten (vogels). Voor het volgen van de ontwikkeling van insecten in Flevoland is er op dit moment nog geen meetnet, wij zijn dit verder aan het onderzoeken.

46	GroenLinks	Natuur, Oostvaardersoevers	PDF	38	Bij de eerste presentatie van de plannen in 2019 werd 2025 als startdatum voor de aanleg genoemd. Welke aanvullende onderzoeken moeten nog worden gedaan? Is het reëel dat het project in 2027 van start gaat?	Hofstra	Het project 'Oostvaardersoevers' verbindt het Markermeer met de Oostvaardersplassen en de Lepelaarplassen. Dit is goed voor de natuur, waterkwaliteit en draagt bij aan het Nationaal Park Nieuw Land. De kansrijke oplossing is vastgesteld via het Voorkeursalternatief, dat ook in Provinciale Staten is behandeld. Oostvaardersoevers is een uniek project met specifieke ecologische uitdagingen, zoals overbruggen van het hoogteverschil tussen het Markermeer en de binnendijkse moerassen. Dit maakt het project toonaangevend maar ook complex en biedt kansen om innovatieve oplossingen toe te passen, maar betekent ook dat er veel onderzoek moet worden verricht. Deze onderzoeken zijn gedaan na vaststellen van het Voorkeursalternatief en zal in de aankomende planning- en studiefase gebeuren. Dit betreft ecologisch onderzoek (onder andere naar het ecologisch functioneren en de vormgeving van het luwtegebied), technisch onderzoek (onder andere naar het type waterverbindingen) en onderzoek naar de ruimtelijke kwaliteit van het gebied (onder andere naar landschappelijke inpassing). Volgens de huidige planning wordt in 2027 tot een Voorkeursvariant gekomen die realiseerbaar is, waarover besluitvorming plaats zal vinden door de partners in de regio en door de ministers. Als provincie drukken we continu op het versnellen van het project en een eerdere start hiervan. De provincie is echter niet de hoofdpodragtgever, dat is Rijkswaterstaat.
47	GroenLinks	Markermeer IJmeer	PDF	41	2.2.4 waar wordt aan gedacht bij kansen voor ruimtelijk economische ontwikkelingen?	Klopman	Dit betreft activiteiten in en langs het Markemeer en IJmeer. Zoals recreatievaart, beroepsvaart, visserij, watersport, routes langs het water en toeristische bedrijvigheid aan het water. En indirect door het verbeteren van de belevingskwaliteit en de relatie met het water, dit heeft een positieve invloed op de stedelijke ontwikkelingen aan het Markemeer en IJmeer.
48	GroenLinks	Landbouw	PDF	43	2.1.3. welke maatregelen worden genomen om de bodemkwaliteit te verbeteren?	Simonse	Via meerdere projecten, uitvoeringsprogramma's en subsidieregelingen worden met en door diverse partijen (waaronder medeoverheden, kennisinstellingen, boeren en voedselverwerkende industrie), projecten uitgevoerd of gefaciliteerd die direct of indirect bijdragen aan de bodemkwaliteit. Bijvoorbeeld een aantal projecten dat via het Actieplan Bodem en Water en uitvoering van Versnellingsmaatregelen en Koplopermaatregelen wordt of is uitgevoerd. Het betreft bijvoorbeeld projecten gericht op (erf)afspoeling, alternatieve teelten, resistente gewassen, wiedzachines en plantrobots, alternatief ploegen, andere vormen van landbouw, anders bemesten, etc.
49	GroenLinks	Water	PDF	50	Waar kunnen we de Flevolandse aanpak van schadelijke stoffen (ZZS) vinden?	Simonse	Gewerkt wordt aan een verkenning van een Flevolandse programma-aanpak gericht op chemische stoffen in de leefomgeving van de provincie. Aanleiding is onder meer het toenemend aantal vragen dat provincie Flevoland krijgt vanuit de maatschappij over (de aanpak van) chemische stoffen, zoals bijvoorbeeld PFAS en andere ZZS. Begin 2025 zal deze aanpak worden voorgelegd aan Gedeputeerde Staten.

50	GroenLinks	Gebiedsopgaven	PDF-versie	64	Kunt u toelichten welke onderdelen van het monitoring en evaluatieprogramma met betrekking tot de inpassing van Lelystad Airport in de leefomgeving worden uitgevoerd? Per wanneer kunnen wij de resultaten verwachten?	Klopman	In 2019 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat het 'Integraal Monitoring en Evaluatieprogramma Lelystad Airport 2020-2023' vastgesteld. De uitvoering van de verschillende monitoringsonderwerpen ligt bij verschillende organisaties waaronder provincie Flevoland, Lelystad Airport en het RIVM. Na openstelling start de monitoring van het groot handelsverkeer. Voor sommige onderwerpen is een nulmeting uitgevoerd of wordt die gepland wanneer er een openstellingsdatum is.
51	GroenLinks	Gebiedsopgaven	PDF-versie	64	Zullen Provinciale Staten ook het gebiedsadvies in het kader van de luchtruimherziening ontvangen? Zo ja, wanneer kunnen wij dit verwachten?	Klopman	In het Regeerprogramma staat dat het Rijk eind 2024 met haar plannen voor de indeling van het luchtruim komt. De verwachting is dat eind 2025 besluitvorming door het kabinet plaatsvindt op de hoofdstructuur van het luchtruim. Na besluitvorming tot opening zal het participatieproces voor het luchtruim (15-45 km voor de luchthaven) van onder andere Lelystad Airport starten in ieder geval na 2028. Provinciale Staten zullen betrokken worden bij het gebiedsadvies voor het luchtruim in de omgeving van Lelystad Airport.
52	GroenLinks	Gebiedsopgaven	PDF-versie	64	Kunt u toelichten welke concrete maatregelen u neemt als aandeelhouder van Omala om te sturen op de ontwikkeling van LAB eerste fase?	van Dijk / Klopman	Sturing op de ontwikkeling van de eerste fase van LAB vindt plaats via de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Onder andere bij de jaarlijkse goedkeuring van de jaarrekening van het afgelopen jaar en het vaststellen van het jaarplan voor het komende jaar welke ook via de AvA wordt vastgesteld. De provincie maakt als aandeelhouder onderdeel uit van de Algemene vergadering van Aandeelhouders, de twee gedeputeerden van de provincie zijn namens de provincie als afvaardiging vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Goedkeuring van de jaarrekening en vaststellen van het jaarplan wordt eveneens voor besluitvorming voorgelegd aan Gedeputeerde Staten.
53	GroenLinks	Gebiedsopgaven	PDF-versie	64	Op welke wijze is Gedeputeerde Staten voornemens om de Provinciale Staten te betrekken bij het bepalen van de insteek over het ontwikkelingsbedrijf Omala? Kunt u hierbij een helder en concreet tijdsplan leveren?	van Dijk / Klopman	Gedeputeerde Staten en Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lelystad hebben eerder een samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor een tweede fase van Lelystad Airport Businesspark. Op dit moment vindt een verdere uitwerking daarvan plaats, en wordt op basis daarvan een verdere planning en inschatting van de benodigde capaciteit bepaald. In combinatie daarmee wordt ook de rol van Omala beschouwd in 2025. Bij een verdere invulling van LAB2 worden de staten betrokken. Naar verwachting zal dit in de eerste helft van 2025 kunnen plaatsvinden.

54	GroenLinks	Gebiedsopgaven	PDF-versie	64	Kunt u een volledig overzicht aanleveren van de geplande subsidies in 2025 gegeven via het luchthavenfonds in het kader van leefbaarheid, duurzaamheid en economische netwerkvorming?	Klopman	Tot oktober 2024 zijn twee subsidies goedgekeurd die ook in 2025 lopen. Hierdoor wordt een deel van het totale subsidiebedrag van deze twee projecten in 2025 uitbetaald (als aan de subsidievoorwaarden is voldaan). Deze zijn hieronder benoemd. Op dit moment zijn geen nieuwe aanvragen bekend. Daarnaast worden er vanuit het luchthavenfonds subsidies verstrekt voor hinderbeperkende maatregelen in de directe omgeving die tot april 2025 kunnen worden ingediend. Lopende subsidies uit het Luchthavenfonds die ook in 2025 lopen: <table><tr><th></th><th>Subsidie 1</th><th>Subsidie 2</th></tr><tr><td>Aanvrager</td><td>Stichting de Lelystadse Boer</td><td>Coöperatie BoerenNatuur Flevoland U.A.</td></tr><tr><td>Omschrijving</td><td>Vergroenen boereneren</td><td>Agrarische biodiversiteit Lelystad ZO</td></tr><tr><td>Looptijd</td><td>Februari 2024- september 2025</td><td>Februari 2024- December 2025</td></tr><tr><td>Totale subsidie</td><td>€ 40.387</td><td>€ 139.000</td></tr></table>		Subsidie 1	Subsidie 2	Aanvrager	Stichting de Lelystadse Boer	Coöperatie BoerenNatuur Flevoland U.A.	Omschrijving	Vergroenen boereneren	Agrarische biodiversiteit Lelystad ZO	Looptijd	Februari 2024- september 2025	Februari 2024- December 2025	Totale subsidie	€ 40.387	€ 139.000
	Subsidie 1	Subsidie 2																				
Aanvrager	Stichting de Lelystadse Boer	Coöperatie BoerenNatuur Flevoland U.A.																				
Omschrijving	Vergroenen boereneren	Agrarische biodiversiteit Lelystad ZO																				
Looptijd	Februari 2024- september 2025	Februari 2024- December 2025																				
Totale subsidie	€ 40.387	€ 139.000																				
55	GroenLinks	Vitale Samenleving en Aantrekkelijk Flevoland	PDF-versie	69	Kunt u toelichten wat Gedeputeerde Staten verstaat onder 'kwetsbare groepen'?	Simonse	Zoals in de programmabegroting omschreven, betreft dit groepen zoals ouderen en mensen met een beperking. Voor het traject van wonen, welzijn en zorg hanteren wij de aandachtsgroepen, zoals deze zijn omschreven in het nationale programma 'Thuis voor iedereen' (zie vraag 29 CDA).															
56	GroenLinks	Vitale Samenleving en Aantrekkelijk Flevoland	PDF-versie	69	Kunt u toelichten in welke mate zorgvoorzieningen in Flevoland momenteel niet toegankelijk zijn voor mensen met een beperking?	Simonse	Nee, we hebben in zijn algemeenheid geen inzicht in welke mate zorgvoorzieningen in Flevoland al dan niet toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. De verantwoordelijkheid om mensen met een beperking gelijke kansen en toegang te bieden ligt bij de gemeenten. Maar specifieke trajecten gekoppeld aan de programma's WOZO (seniorenhuisvesting) en ETVI (een thuis voor iedereen) kaarten we dit wel aan.															
57	GroenLinks	Vitale Samenleving en Aantrekkelijk Flevoland	PDF-versie	69	Hoeveel mensen in Flevoland leven met een beperking?	Simonse	In 2022 (meest recente cijfer) had 33,8% van de Flevolandse één of meer langdurige ziekten of aandoeningen. 13,9% van de inwoners van Flevoland ervoerde in 2020 (meest recente cijfer) chronische beperkingen in activiteiten met betrekking tot horen, zien of mobiliteit. Bron: RIVM															
58	GroenLinks	Vitale Samenleving en Aantrekkelijk Flevoland	PDF-versie	69	Welke gevolgen ziet u voor de preventiecoalitie Flevoland Gezond, gelet op de voorgenomen landelijke bezuinigingen op preventie?	Simonse	Het is momenteel nog onduidelijk welke gevolgen de landelijke bezuinigingen op preventie voor de preventiecoalitie Flevoland Gezond & Wel zullen hebben. De bezuinigingen kunnen mogelijk leiden tot minder middelen voor de uitvoering van het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA), waardoor er minder ingezet kan worden op preventie.															

59	GroenLinks	Vitale Samenleving en Aantrekkelijk Flevoland	PDF-versie	71	Kunt u aangeven welke SMART-geformuleerde criteria u koppelt aan de doelstelling 'De Flevolandse samenleving is gezond, welvarend en betrokken, waarbij iedereen meedoet en erbij hoort'?	Simonse	Voor de indicatoren wordt verwezen naar de <u>website</u> Feitelijk Flevoland ³ . Zie ook vraag 11 (ChristenUnie).
60	GroenLinks	Toekomstbestendige Energie en Klimaat	PDF-versie	82	Kunt u een helder en concreet tijdsplan aanleveren voor het aanleveren en vaststellen van het Flevolandse Klimaatplan?	Simonse	Voor de zomer 2025 wordt het klimaatplan ter besluitvorming aan Provinciale Staten aangeboden.
61	GroenLinks	Toekomstbestendige Energie en Klimaat	PDF-versie	84	Kunt u nader toelichten welke knelpunten u ziet bij zon op land?	Hofstra	Bekende knelpunten zijn de mogelijkheid tot teruglevering van zonne-energie vanwege teruglevercongestie en initiatieven die zich melden en zich veelal bevinden in landelijk gebied of op agrarische gronden.
62	GroenLinks	Toekomstbestendige Energie en Klimaat	PDF-versie	84	Kunt u nader toelichten welke knelpunten u ziet bij het opschalen en saneren van windturbines in projectgebied West?	Hofstra	Het projectgebied West is een complex gebied onder andere door de aanwezigheid van een vliegveld (hoogtebeperking) en ook het huidige en mogelijk toekomstige tracé van de hoogspanningsleiding (380 kV). Dit limiteert de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een nieuw windpark inclusief sanering van bestaande windmolens binnen de grenzen van het projectgebied. Voor een sluitende businesscase incl. sanering zal een windpark van bepaalde hoogte en omvang (aantal) nodig zijn. Uw Staten hebben het college bij motie "handhaven Windplan West" op 26 april 2023 opgedragen enkel medewerking te verlenen aan initiatieven binnen het projectgebied. De benodigde gebiedsruimte voor een dergelijk windpark wordt niet gezien binnen de projectgrenzen van gebied West. Momenteel is er geen initiatiefnemer. Door middel van een <u>mededeling</u> op 5 september 2023 bent u geïnformeerd ⁴ dat wij met de gemeente Lelystad de toekomstmogelijkheden voor projectgebied gaan verkennen. De gemeente Dronten is inmiddels hierbij aangesloten.
63	GroenLinks	Toekomstbestendige Energie en Klimaat	PDF-versie	84	Kunt u een concreet en helder tijdsplan leveren voor het uitvoeren van de motie RND63 met betrekking tot thoriumcentrales en SMR's?	Hofstra	Het college heeft u op 3 september 2024 via de <u>Mededeling Voortgang uitvoering motie Onderzoek naar thoriumcentrales en SMR</u> [#3289915] geïnformeerd ⁵ over de voortgang. Hierin heeft het college ook een planning opgenomen, waar wij u naar verwijzen.
64	GroenLinks	Toekomstbestendige Energie en Klimaat	PDF-versie	84	Kunt u een concreet en helder tijdsplan leveren voor de verkenning naar de mogelijkheden voor een regionaal warmtebedrijf?	Hofstra	De verkenning van de provinciale rol bij de warmtetransitie (inclusief de eventuele rol in een regionaal warmtebedrijf) start binnenkort. De planning is om dit onderzoek uiterlijk in Q2 2025 af te ronden.

³ <https://feitelijkflevoland.nl/dashboard/dashboard/vitale-samenleving-en-aantrekkelijk-flevoland>

⁴ [DOCUVITP-3157478-v9-PS-Mededeling-Beeindiging-Intentieovereenkomst-Windplan-West-door-Vereniging-Wind-plan-West.PDF \(flevoland.nl\)](#)

⁵ [DOCUVITP-3289915-v4-Mededeling-m-b-t-voortgang-uitvoering-motie-Onderzoek-naar-thoriumcentrales-en-SMR.PDF \(flevoland.nl\)](#)

65	GroenLinks	Milieu	PDF-versie	87	Kunt u een helder en concreet tijdsplan leveren voor de uitvoering van het Schone Lucht Akkoord en het bijbehorende meetproject 'Meetnet Luchtkwaliteit Flevoland'?	Hofstra	Het SLA heeft een uitvoeringsperiode t/m 2030. Het inwonersparticipatieproject 'Meetnet Luchtkwaliteit Flevoland', waarin op 300 locaties de concentratie van de fijnstof fractie PM 2,5 wordt gemeten, heeft een uitvoeringsperiode van 3 jaar: 2024 tot en met 2026, met mogelijk een overloop van een half jaar. Recent bent u via een mededeling geïnformeerd over de voortgang en uitrol van de meetlocaties, meer dan 1000 inwoners hebben zich aangemeld om hierin te participeren. Recent bent u via een mededeling geïnformeerd over de voortgang en uitrol van de meetlocaties, meer dan 1000 inwoners hebben zich aangemeld om hierin te participeren ⁶ .
66	GroenLinks	Mobiliteit/fiets	PDF	100	"Hoogwaardige fietsroutes", worden hieronder ook snelfietspaden verstaan? Hoe staat het met de snelfiets verbinding tussen Lelystad en Almere?	de Reus	De benaming snelfietspad is landelijk losgelaten en vervangen door de benaming doorfietsroutes. De doorfietsroute Lelystad-Almere is onderdeel van de vier geplande hoogwaardige fietspaden in Flevoland. De fysieke uitvoering van de doorfietsroute Almere-Lelystad is gepland 2de helft 2025, gedeelte Praamweg-Kotterbosweg. De start van de uitvoering gedeelte Torenvalkweg is gepland 2027 afhankelijk van de ontwikkelingen Waranda/immigrantenlocatie.
67	GroenLinks	Mobiliteit/OV/bereikbaarheid	PDF	97	Goede bereikbaarheid/OV aantrekkelijk alternatief voor de auto. Gaat GS opnieuw met de NS in gesprek over het ontbreken van een directe treinverbinding tussen Lelystad-Almere-Den Haag in de nieuwe dienstregeling?	de Reus	We blijven vanuit de verschillende lopende projecten in gesprek met NS (en andere vervoerders) over waar de dienstregeling verder verbeterd kan worden waarbij het uitgangspunt altijd het vastgestelde dienstregelingsmodel PHS-SAAL is.

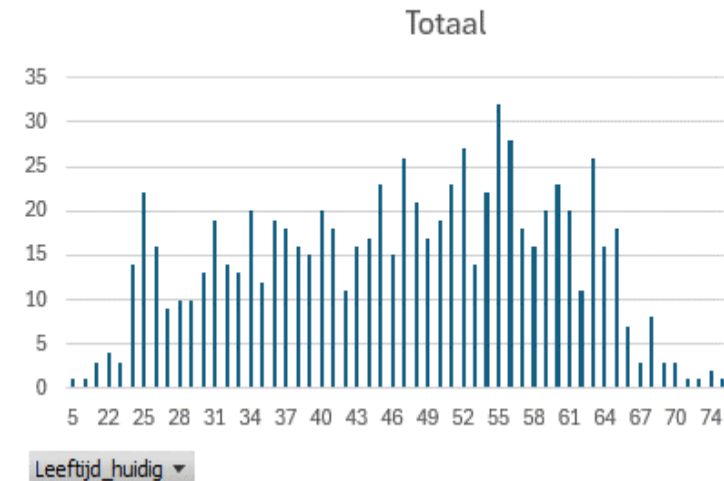
⁶ [DOCUVITP-3267891-v6-Mededeling-m-b-t-Voortgang-uitvoering-Schone-Lucht-Akkoord.PDF \(flevoland.nl\)](#)

68	GroenLinks	Mobiliteit/OV/ bereikbaarheid	PDF	100	Reizigers kunnen snel, betrouwbaar en veilig reizen en kunnen kiezen tussen vervoermiddelen". Wordt hier ook rekening gehouden met mensen met mentale en fysieke beperkingen? Wat zijn de plannen hiervoor en welk resultaat hoopt GS te behalen?	de Reus	OV-Bussen: in de concessie IJssel-Vecht (regionale OV) zijn eisen gesteld aan de toegankelijkheid van de bussen (lage vloer, schermen met reisinformatie, hoorbare halteomroep e.d.). Regiotaxi (ook het toekomstige FlexRRReis): is toegankelijk voor reizigers met een beperking, bij het aanmelden vooraf geven reizigers aan dat zij een beperking hebben. De vervoerder zorgt dan voor een toegankelijk voertuig. Mentale toegankelijkheid: – we stellen eisen aan de reisinformatie van vervoerders zodat deze ook te begrijpen is voor reizigers die een mentale beperking hebben en/of laaggeletterd zijn. – Ook zijn er binnen de concessie IJssel-Vecht vrijwillige OV-ambassadeurs beschikbaar om reizigers die reizen met het OV spannend of ingewikkeld vinden meer uitleg willen over hoe reizen met het OV werkt op weg te helpen. Op busstation Lelystad Centrum is op werkdagen een reisassistent van EBS aanwezig om reizigers op weg te helpen. – Daarnaast is EBS bezig met een cursus 'Welkom bij RRReis' die vanaf 2025 aan alle buschauffeurs in IJssel-Vecht gegeven zal worden. In deze cursus staat centraal hoe de chauffeurs ervoor kunnen zorgen dat alle reizigers zich welkom voelen in de bus. In deze cursus is er in het bijzonder aandacht hoe chauffeurs het beste reizigers met een (mentale, fysieke of visuele) beperking het beste kunnen helpen en ervoor kunnen zorgen dat ook zij zich welkom voelen in de bus. – GS zorgen in samenwerking met andere vervoerders voor een steeds eenvoudiger aanbod van abonnementen en kortingsproducten. Ook het kunnen in- en uitchecken met de bankpas in plaats van de OV-chipkaart maakt het OV eenvoudiger. – GS voeren het Flevolandse Uitvoeringsplan uit en daarin staan concrete acties en resultaten benoemd. Uiteindelijk streven GS ernaar dat het OV ook voor mensen met een mentale en / of fysieke beperking een goede mobiliteitsoplossing is.
69	GroenLinks	Eigentijds bestuur	PDF	110	Wat is de rol van de jongerenraad in eigentijds bestuur?	Simonse	De Jongeren Adviesraad Flevoland werd 2,5 jaar geleden opgericht met het doel om jongeren een platform te bieden waar zij hun stem kunnen laten horen in de provinciale politiek. De raad biedt een schakel tussen de jonge inwoners van Flevoland en het bestuur, en geeft advies en inzichten vanuit het perspectief van de jeugd. De Jongeren Adviesraad Flevoland heeft de afgelopen jaren bijvoorbeeld meegedacht over het participatiebeleid en heeft diverse keren gebruik gemaakt van het insprekrecht. De provincie gaat in gesprek met de Jongerenraad over de wijze waarop hun positie verder vorm gegeven kan worden, zodat de stem van jongeren nog beter gehoord wordt bij provinciale vraagstukken.

70	GroenLinks	Onderhoud Provinciehuis	PDF	158/160	Verwacht u dat in 2025 begonnen wordt met de verbouw van de benedenverdieping? Waaruit worden de kosten gedekt (alternatieve huisvesting e.d.)	van Dijk	De besluitvorming over het ontwerp en benodigde middelen staat gepland voor de PS-vergadering van 26-02-2025. De start van de werkzaamheden is afhankelijk van de besluitvorming door Provinciale Staten en doorlooptijd van de aanbesteding. Kosten voor alternatieve huisvesting zullen meegenomen worden in het voorstel.
71	GroenLinks	Bedrijfsvoering	PDF	166	Werken aan maatschappelijke vraagstukken leiden tot een andere organisatie. Wat ziet het college als de grote maatschappelijke vraagstukken van Flevoland?	Simonse	De provincie bedoelt hier met name de volgende transities/ maatschappelijke vraagstukken: – Woningbouw, vanuit het motto 'bouwen aan een samenleving' – Energietransitie – Het landelijk gebied, met onder andere de leefbaarheid van het landelijk gebied en de veranderingen in de landbouw – Digitalisering van de samenleving
72	GroenLinks	Bedrijfsvoering	PDF	167	Diversiteit en inclusie: kunt u een indicatie geven over diversiteit binnen het ambtenaren apparaat?	Gerritsen	Wat betreft de diversiteit in de ambtelijke organisatie houdt de provincie alleen gegevens bij over de leeftijdsopbouw en de man/vrouw verhouding.

Leeftijdsopbouw september 2024:

Aantal van Leeftijd_huidig

Verhouding man/vrouw september 2024: 456 mannen en 343 vrouwen

Hierbij geldt als kanttekening dat bij de man/vrouw verhouding geen rekening is gehouden met eventuele gender-gerelateerde vraagstukken.

73	GroenLinks	Detailtering baten en lasten in meerjarenperspectief	PDF-versie	189	Kunt u nader toelichten waarop de lastenverlichting bij het programma 'Vitale samenleving aantrekkelijk Flevoland' is gebaseerd?	Simonse	Het programma 'Krachtige Samenleving' eindigde in 2023 en daarmee ook de lasten die daarbij horen. Het restant van de reserve Krachtige Samenleving wordt in 2024 - 2025 ingezet voor de af- om en ombouw van het programma 'Krachtige Samenleving' naar activiteiten 'Vitale Samenleving'. De hiervoor bestemde middelen zitten nog in de reserve 'Krachtige Samenleving' en worden op de begroting gezet. In het nieuwe coalitieakkoord zijn minder middelen beschikbaar gesteld. Deze zijn onder de noemer Versterken zorglandschap op de begroting gezet. Voor de jaren 2025 - 2027 zijn dus minder middelen beschikbaar. Zie voor verdere details de productenraming 2025.
74	GroenLinks	Detailtering baten en lasten in meerjarenperspectief	PDF-versie	189	Kunt u nader toelichten waarop de lastenverlichting bij het programma 'Toekomstbestendige energie en klimaat' is gebaseerd?	Hofstra	Met het Statenvoorstel van 29 mei 2024 (#3226017) hebben Provinciale Staten een bedrag van € 2,2 miljoen beschikbaar gesteld voor de subsidieregeling Naderere regels oplossingen netcongestie voor bedrijven en gebouwde omgeving 2024-2030 Provincie Flevoland. Met dit voorstel is de begroting hierop aangepast (3e begrotingswijziging). Er is maximaal € 0,9 miljoen beschikbaar gesteld voor 2024 en € 1,1 miljoen voor 2025. Als alle subsidieplafonds voor 2024 en 2025 worden uitgeput is het beschikbare budget voor 2026 en 2027 € 0,2 miljoen. Mochten er uit de middelen van 2024 en 2025 nog gelden over zijn, dan zullen deze middelen worden ingezet voor 2026 en 2027. Deze regeling maakt gebruik van (deel)subsidieplafonds. Deze plafonds worden jaarlijks door Gedeputeerde Staten vastgesteld en gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Dit verklaart de afname van het budget vanaf 2026.
75	GroenLinks	Algemeen	PDF-versie	n.v.t.	Kunt u nader toelichten welke financiële gevolgen u voorziet voor de provincie naar aanleiding van de beoogde budgetkorting van 10 procent op de SPUKs?	Hofstra	Het uitgangspunt van het kabinet is inderdaad een budgetkorting toe te passen van 10%. De gedachte daarbij is dat de administratieve lasten ook lager zullen zijn. Er staat dan namelijk geen bestedingsverplichting tegenover, waardoor geen specifieke accountantscontrole hoeft plaats te vinden en bij geen (volledige) besteding hoeven ontvangen gelden niet te worden terugbetaald. De specifieke uitkeringen zijn feitelijk subsidies van het Rijk aan de provincie. Minder opbrengsten betekent ook dat wij minder kunnen doen. De koepels (VNG/IPO) moeten nog met de minister in gesprek over de uitwerking van dit onderdeel van het regeerprogramma/de miljoenennota 2025.
76	PvdD	Natuur	PDF nieuw	36	Herstel van biodiversiteit is één van de 2 belangrijkste hoofddoelstellingen, beschreven in het hoofdstuk landbouw. Aan welke indicatoren wordt afgelezen wanneer de biodiversiteit voldoende "hersteld is"?	Hofstra	Het bestaande monitoringsprogramma wordt gebruikt om het herstel van de biodiversiteit te meten. Provincie Flevoland heeft een monitoringsprogramma voor natuur. Deze bestaat uit verschillende onderdelen, die al jaren bestaan, tussen haakjes worden enkele indicatoren aangegeven. Bijvoorbeeld Natura 2000 monitoring (vogels, vegetatie), SNL-monitoring (flora, fauna, structuur, abiotiek), het landelijk meetnet flora (flora, abiotiek) en het landelijk meetnet agrarische soorten (vogels). Voor het volgen van de ontwikkeling van insecten in Flevoland is er op dit moment nog geen meetnet, wij zijn dit verder aan het onderzoeken.

77	PvdD	Natuur	PDF nieuw	36	Is het een bewuste keuze geweest om in dit hoofdstuk (en de hele begroting) de in het wild levende dieren geen plaats te geven m.u.v. risicoparagraaf OVP?	Hofstra	Dieren maken integraal onderdeel uit van het natuurbeleid, daarom worden (in het wild) levende dieren niet expliciet genoemd. Dit is een bewuste keuze. In het wild levende planten worden ook niet expliciet genoemd.
78	PvdD	Landbouw	PDF	37	“In 2025 stimuleren en faciliteren we initiatieven in het veld via een gebiedsgerichte aanpak waarbij we ervanuit gaan dat er tenminste vier grotere ontwikkelingen zijn.” -> welke vier ontwikkelingen wordt naar verwezen?	Klopman	Wij gaan ervan uit dat er in ieder geval vier grotere (gebieds)ontwikkelingen zullen zijn. De omvang en locatie is mede afhankelijk van initiatieven in het veld. Wij kunnen immers niemand uitsluiten noch verplichten. Wij verwachten dat het gaat om (1) het gebied Oostrand Noordoostpolder, (2) het Bodemdalingengebied Zuidwest Schokland, (3) het Bodemdalingengebied Zuidlob en (4) de Oostkant Dronten.
79	PvdD	Landbouw	PDF	37	“Vanaf 2025 geven wij uitvoering aan het Actieplan ‘Naar een duurzame voedselketen’ waarbij we een extra impuls geven aan voedsel-educatie.” Komt dit actieplan nog naar de Staten en/of kunnen we hier nog invloed op uitoefenen?	Klopman	Op dit moment wordt gewerkt aan een uitvoeringsgericht plan dat zich vooral richt op het beter benutten van economische kansen die zich voordoen op het gebied van verduurzaming van de voedselproductie en de voedselketen. Het plan sluit aan op lopende programma's of subsidieregelingen zoals GLB en heeft als werktitel 'Actieplan - Naar een Duurzame voedselketen' meegekregen. Mocht blijken dat bij de uitvoering van het Actieplan aanvullende budgetten of aangepast beleid noodzakelijk is dan worden Provinciale Staten daarbij betrokken.
80	PvdD	Landbouw	PDF	39	Bodemdaling, klimaatverandering en intensief grondgebruik worden genoemd als oorzaken van achteruitgang in de kwaliteit van het bodem- en watersysteem en de biodiversiteit in het landelijk gebied, is er een reden dat bijvoorbeeld pesticiden- en mestgebruik niet worden genoemd?	Simonse	De gebruikte opsomming is niet limitatief bedoeld en is anderzijds onderdeel van het intensieve grondgebruik. Tijdens de bijeenkomst over 'Een gezonde bodem, wat is daar voor nodig' in de beeldvormende sessie van de Commissie RND op 16 oktober hebben de aanwezige experts uiteengezet dat pesticiden en mestgebruik eveneens invloed hebben op de kwaliteit van het bodem- en watersysteem en de biodiversiteit in het landelijk gebied.
81	PvdD	Visserij	PDF	41	“De Urker IJsselmeervisserij is herstructureerd, in samenhang met de herstructurering van de overige IJsselmeervisserij op schubvis, waarbij de vangstrechten worden afgestemd op het niveau dat het ecosysteem duurzaam kan genereren en er een duurzaam ontwikkel- en arbeidsmarktperspectief blijft bestaan.” -> de provincie gaat toch niet over de vangstrechten?	Klopman	De vangstrechten worden door het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) uitgegeven. In het actieplan Duurzame IJsselmeervisserij werken de ministeries van LVVN, Infrastructuur & Waterstaat (I&W), Provincies Noord-Holland, Friesland en Flevoland samen aan de herstructurering van het IJsselmeer. Provincie Flevoland is verantwoordelijk voor de uitvoering van de flankerende maatregelen.

82	PvdD	Landbouw	PDF	43	Als resultaat in 2025 wordt genoemd 'Implementatie nieuwe landelijke wet- en regelgeving', is er een overzicht van de nieuwe landelijke wet- en regelgeving die geïmplementeerd moet worden?	Hofstra	De werkzaamheden kunnen als volgt worden omschreven: Uitvoering Europees en rijksbeleid milieu, water, stikstof, landbouw, volksgezondheid, economie, natuur -> uitvoering beleid, afstemming en voorlichting in de regio, input landbouwexpertise, inzicht inhoudelijke relaties, inzicht in mogelijke bijdrage landbouw aan doelen, inzicht in impact beleid op landbouw, onderhoud netwerk - Uitvoering Gemeenschappelijk Landbouwbeleid -> vertalen van landelijk beleid (Nationaal Strategisch Plan, NSP) naar provinciale uitvoering.
83	PvdD	Landbouw	PDF	43 / 46	"Provinciale invulling 'Gemeenschappelijk Landbouw Beleid' (GLB) door het openstellen van vier subsidieregelingen; / Er zijn 5 subsidieregelingen opengesteld voor het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB);" --> om welke 4 danwel 5 subsidieregelingen gaat het? Op https://www.flevoland.nl/dossiers/gemeenschappelijk-landbouwbeleid-glb/alle-regelingen zie ik alleen LEADER en SIG	Hofstra	Er zijn zes openstellingen in het GLB programma. Naast (1.) LEADER en (2.) Samenwerken voor Integratie Gebiedsontwikkeling (SIG) zoals op de website zijn dit: (3.) EIP (innovatieve projecten landbouw) net gesloten; (4.) Fysieke investeringen (robotisering), open in november; (5.) Niet productieve investeringen niet? landbouw, openstelling te verwachten medio 2025; (6.) Productieve investeringen groen blauwe architectuur, openstellingen te verwachten medio 2025.
84	PvdD	Landbouw	PDF	45	"Invulling geven aan de verantwoordelijkheid van de Flevo-landse Natura 2000 gebieden." --> wat betekent dit precies?	Hofstra	Provincie Flevoland is verantwoordelijk voor het opstellen van de Natura 2000-beheerplannen voor Lepelaarplassen en Oostvaardersplassen. En voor de financiering en uitvoering van de maatregelen, die noodzakelijk en gewenst zijn om de Vogel- en Habitatrichtlijn doelen te halen. Daarnaast zijn wij betrokken bij het Natura 2000-beheerplan IJsselmeergebied van RWS. En hebben wij afstemming met provincie Overijssel over het Vollenhovermeer als onderdeel van het Natura 2000-beheerplan Wieden en Weerribben.
85	PvdD	Natuur	PDF	45	"Binnen het programma wordt de resterende opgave NNN gerealiseerd: compensatie van 104,5 ha. Dit is onderdeel van de realisatie-overeenkomst en daarmee juridisch verplicht. De gronden hiervoor zijn verworven en de inrichting is gestart." --> kan inzicht worden gegeven in welke gronden verworven zijn?	Hofstra	De gronden zijn verworven door Stichting Flevolandenschap. Het betreft kavels langs de Ibisweg en Wildweg. Via deze link is te zien op welke gronden natuurcompensatie plaatsvindt ⁷ . Opgemerkt moet worden dat de compensatie in de eerste fase wordt gerealiseerd. Verder informatie is te vinden in het bestemmingsplan ⁸ . Deze is te vinden via deze link .

⁷ <https://www.flevo-landschap.nl/noorderwold-eemvallei>

⁸ https://www.planviewer.nl/imro/files/NL.IMRO.0050.BPNoorderwoldfase1-VO01/t_NL.IMRO.0050.BPNoorderwoldfase1-VO01.html

86	PvdD	Natuur	PDF	47	“Opleveren van en besluitvorming over wetenschappelijke review van het beleidskader Oostvaardersplassen en werkzaamheden beleidskader (continu proces);”--> worden hierin ook de opties tot vormen van geboortebeperking onderzocht?	Hofstra	Het doel van de wetenschappelijke review is dat er een kritische beoordeling plaatsvindt op het gevoerde beleid en op welke wijze er invulling is gegeven aan de opgenomen adviezen uit het rapport. Met betrekking tot opties tot geboortebeperking is op 27 mei 2020 door Provinciale Staten besloten dat geen vervolg wordt geven aan het literatuuronderzoek anticonceptie dat is uitgevoerd en daarmee geen wijzigingen in het Beleidskader beheer Oostvaardersplassen aan te brengen.
87	PvdD	Natuur	PDF	47	“Vanuit het ‘Actieplan akkervogels’ wordt een voorstel opgeleverd met slimme koppelkansen en verbindingen met lopende opgaven, programma's en gebiedsprocessen inclusief de restgelden ‘Nieuwe Natuur’;”, wanneer komt dit actieplan naar de Staten?	Hofstra	Door vijftien partijen, die de handen ineen hebben geslagen is het actieplan akkervogels in Flevoland opgesteld en dit voorjaar aangeboden. Vanuit het ‘Actieplan akkervogels’ worden voorstellen en ideeën aangeleverd met slimme koppelkansen en verbindingen met lopende opgaven, programma's en gebiedsprocessen. Het plan sluit daarmee goed aan bij het provinciale beleid en ambities. Het plan is onder andere op de website van BoerenNatuur Flevoland terug te vinden ⁹ . Het actieplan wordt betrokken bij de Visie op Landbouw.
88	PvdD	Natuur	PDF nieuw	47	Er zijn geen indicatoren rondom de voortgang van de bossenstrategie meer opgenomen in deze begroting. In de vorige zaten deze wel. Waarom is hiertoe besloten. Kan er een overzicht worden gegeven van de voortgang van de bossenstrategie tot nu toe en wat er in 2025 gepland wordt om te realiseren? En klopt het dat er geen geld is gereserveerd voor de bossenstrategie?	Hofstra	Met de nieuwe opzet van de begroting zijn de wettelijk verplichte (BBV) indicatoren opgenomen. Voor de andere indicatoren wordt verwezen naar de website Feitelijk Flevoland ¹⁰ . Door het landelijk wegvallen van het ‘Transitiefonds’ en het ‘Nationaal Programma Landelijk Gebied’ is op dit moment onduidelijk op welke wijze invulling gegeven kan worden aan alle ambities uit de provinciale bossenstrategie. Daarnaast zijn ook via de provinciale reserve natuur middelen gereserveerd voor de uitvoering. Ook wordt gezocht naar slimme koppelkansen waarbij gekeken wordt of bos-/natuuraanleg gekoppeld kan worden aan nieuwe de woningbouwopgave. Zoals eerder toegezegd wordt eind van het jaar via de jaarrapportage een overzicht gegeven van de resultaten over 2024.
89	PvdD	Water	PDF	50	“Op landelijk niveau werken we mee aan het aanpassen van wet- en regelgeving (door het Rijk), wat nodig is om innovaties door te voeren.” --> om welke wet- en regelgeving en innovaties gaat het hier?	Simonse	Het gaat met name om drinkwaterbesparing (denk aan bijvoorbeeld wet- en regelgeving op het gebied van beprijzen, heffingen en bouwen) en de wettelijke zorgplicht voor de openbare drinkwatervoorziening (verduidelijking wat er wel en niet onder valt).

⁹ <https://boerennatuurflevoland.nl/actieplan-akkervogels>

¹⁰ <https://feitelijkflevoland.nl/dashboard/dashboard/landbouw--visserij--water-en-natuur-in-balans>

90	PvdD	Recreatie	PDF	73	“De natuurlijke en waterrijke omgeving van Flevoland is beleefbaar, toegankelijk en bereikbaar en nodigt inwoners en bezoekers uit te sporten en te recreëren.”--. (op welke manier) wordt hierbij gekeken naar/ rekening gehouden met het waterleven (flora en fauna)?	Hofstra	Voor elk natuur- en watergebied zijn richtlijnen van toepassing die de bandbreedte bepalen op welke schaal en locatie recreatieactiviteiten kunnen plaatsvinden zonder dat verstoring plaatsvindt en de kwaliteit van de gebieden wordt aangetast. We zoeken hierbij continu naar een goede afweging (balans) tussen beschermen, bereikbaarheid en beleven. Juist doordat mensen natuur kunnen beleven door te recreëren en te sportenverhogen we ook het draagvlak voor de bescherming van deze natuur.
91	PvdD	Klimaat	PDF nieuw	82	“Effect van ons beleid • De samenleving zo goed mogelijk van energie blijven voorzien door middel van hernieuwbare energie, onorthodoxe maatregelen, uitbreiding elektriciteitsnetwerk en opslagmogelijkheden” is er al zich op wat wordt verstaan onder onorthodoxe maatregelen los van de rode diesel? Zo ja, zou dit iets meer gespecificeerd kunnen worden.	Hofstra	Het college heeft u op 9 juli 2024 door middel van de <u>mededeling</u> Actieplan Netcongestie ¹¹ (#3291357). geïnformeerd over het samen met de netbeheerders en gemeenten vastgestelde Actieplan Netcongestie. Hierin zijn verschillende maatregelen opgenomen die de negatieve effecten van netcongestie proberen te dempen en er ook voor te zorgen dat de impact van netcongestie niet groter wordt. In dit actieplan staan de verschillende maatregelen opgenomen en zijn deze nader uitgewerkt.
92	PvdD	Energie	PDF nieuw	85	“op het gebied van landbouw, mobiliteit, logistiek, opslag en woningbouw wordt een start gemaakt met waterstofketens; de provincie faciliteert deze opstart”. In Flevoland Hydrogen Valley worden vijf clusters geformuleerd volgens onze eigen website. Dat zijn andere clusters dan in deze begroting (maritiem i.p.v. woningbouw). Wat verklaart deze verandering?	Hofstra	Waterstof in provincie Flevoland is nog volop in ontwikkeling. Vanuit onze faciliterende rol wordt een bijdrage geleverd aan initiatieven die zich melden, onder andere via FLHY. Sinds de start van FLHY ziet het college dat ook andere initiatieven zich melden. Vandaar de verandering in waterstofketens.
93	PvdD	Milieu	PDF nieuw	87	Wat is de reden dat actieplan geluid onder het resultaatbolletje van het schone lucht akkoord valt?	Hofstra	Het actieplan geluid is een zelfstandig resultaat en maakt geen onderdeel uit van het Schone lucht akkoord. Constatering PvdD is terecht, geluid had in de opsomming op pagina 87 twee niveaus hoger moeten staan.

¹¹ [DOCUVITP-3291357-vVersionLabel-PS-Mededeling-Actieplan-Netcongestie.PDF \(flevoland.nl\)](#)

94	PvdD	Klimaatakkoord	PDF nieuw	89	Koolstofvastlegging. Dit staat onder "resultaten 2025". Hoeveel kg additionele koolstofvastlegging is hier precies de doelstelling?	Simonse	In Flevoland ligt ongeveer 17.000 ha bos. In deze bossen ligt ongeveer 12.800 Kton CO2 opgeslagen, met een geschatte jaarlijkse toename van 136 Kton. Aanplant van de voorziene 1.200 ha nieuw bos voor 2030 (doelstelling Bossenstrategie) zal naar schatting in potentie 6 Kton CO2-vastlegging per jaar opleveren. De CO2 vastlegging van jonge aanplant is echter nog zeer beperkt. Daarom is het niet zinvol om voor 2025 een kwantitatief doel te formuleren.
95	SGP	Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en landschap	PDF-versie	34	Waar is de bate van 122.000 op gebaseerd aangezien dit een stuk lager is dan de baten in 2023 en 2024?	de Reus	Het bedrag van € 22.000 is een structurele bijdrage van de gemeenten aan de provincie voor een werkgelegenheidsonderzoek dat voor ons jaarlijks wordt uitgevoerd door een extern bureau. Daarnaast is in de Programmabegroting 2025 de bijdrage van derden begroot voor een bedrag van € 100.000 voor de projectkosten van het WaterLab Flevoland. De baten in 2023 (realisatie) en 2024 (raming) betreffen respectievelijk een terugstorting van de niet bestede middelen vanuit de FVA als cofinanciering voor de Floriade (2023) en de realisatie van de Specifieke Uitkering voor Flexibele inzet ondersteuning woningbouw (2023 en 2024).
96	SGP	Economische ontwikkeling	PDF-versie	59	Is bekend hoeveel al gebruikge maakt is van de voucherregeling? (En zo, is daar een overzicht van te geven?)	van Dijk	De voucherregeling is medio 2024 vernieuwd. Onder de oude regeling zijn in de eerste helft van 2024 55 vouchers aangevraagd. De herziene regeling is opengesteld van 1 juli 2024 tot en met 31 december 2024. Hiervoor zijn tot nu toe 32 aanvragen gedaan.
97	SGP	Recreatie, toerisme en sport	PDF-versie	73	Welke 5 gebiedsoverstijgende sportevenementen worden in 2025 in Flevoland georganiseerd?	Hofstra	Het besluit tot organisatie en uitvoering van een sportevenement is aan een organiserende partij en afhankelijk van diverse factoren. Verwachte grootschalige sportevenementen in 2025 zijn onder andere Dutch Water Week, Mud Masters, Challenge Almere, Eventing Flevoland, NCK Dronten, Simac Ladies Tour en de fish patato run.
98	SGP	Risicoprofiel	PDF-versie	141	Waarom is geen risicobedrag opgenomen voor grote infrastructuure projecten?	Hofstra	Op dit moment lopen er geen grote infraprojecten die, gezien het stadium van het project, onderhevig zijn aan substantiële risico's. Vandaar dat deze niet zichtbaar zijn in het risicoprofiel.
99	SGP	Bedrijfsvoering	PDF-versie	167	Wat is de verhouding eigen medewerkers vs. externe inhuur binnen de organisatie van de provincie?	Gerritsen	Ongeveer 1 (inhuur) op 5,5 (eigen medewerkers).

100	BBB	Bestuur	Bijl.01	111	Hoe zorgen we ervoor dat het bestuur/GS optimale financiële steun van Europa binnenhaalt bij zowel de structuur -als de thematische fondsen uit EU die recht doen aan de Flevolandse status als transitiegebied en is wellicht extra menskracht nodig? Hoe weten we wat waar te halen is?	Klopman	Het binnenhalen van financiële middelen uit Europa is geen doel op zich, maar een middel om projecten in Flevoland te ondersteunen. Ondernemers, het MKB, kennis en onderwijsinstellingen en gemeentes, waterschap ZZL en provincie Flevoland zelf kunnen een Europese financieringsaanvraag doen. Binnen het kader van de structuurfondsen is provincie Flevoland aangewezen als een transitieregio, omdat het bruto regionaal product per hoofd van de bevolking net onder het EU gemiddelde ligt. Hierdoor kunnen projecten uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) binnen het 'Kansen voor West III programma' in Flevoland een hogere EU cofinanciering krijgen voor innovatie – en duurzaamheidsprojecten. In Europees verband zet de provincie zich via belangenbehartiging in het adviesorgaan het Comité van de Regio's in om hier ook in de volgende programmaperiode gebruik van kunnen te maken. De status van transitieregio heeft geen betekenis voor de thematische fondsen. Thematische fondsen zijn in centraal beheer bij de Europese Commissie en het budget wordt door de Europese instantie CINEA direct beheert. Om te weten waar structuurfondsen te halen zijn, kan gekeken worden op de website van provincie Flevoland voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en LEADER en op de website van Kansen voor West III voor EFRO. Voor de thematische fondsen heeft de Europese Commissie een EU funding portal waar actuele openstellingen staan weergegeven en voor 2025 worden naar verwachting in april werkprogramma's gelanceerd per thematische fonds met een vooraankondiging van toekomstige openstellingen. Op het platform Europa Decentraal (opgericht door het ministerie van BZK, de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen) zijn nieuwe Europese openstellingen van thematische fondsen te vinden via de EU-fondsenwijzer.
-----	-----	---------	---------	-----	---	---------	--

101	BBB	Woning bouw	Bijl.01	29-36	Hoe kunnen we de “wooncorporaties” inzetten voor de woningbouwopgave die we in Flevoland hebben? Indien 25% van de woningen sociaal is en 2/3e betaalbaar. Over welke verkoopprijzen spreken we dan? Deze categorie is voor projectontwikkelaars nauwelijks rendabel. Verwacht de provincie dat met rijkssubsidie de kloof voldoende gedicht kan worden?	de Reus	Het al dan niet ruimte bieden aan collectieve woonvormen is primair een verantwoordelijkheid van de gemeenten in Flevoland. Als provincie vinden we het wel belangrijk dat we gemeenten en initiatiefnemers kunnen ondersteunen door in onze provincie kennis en ervaringen uit te wisselen. Ook deze woonvorm zorgt er uiteindelijk voor dat er een bijdrage wordt geleverd in de realisatie van 2/3e betaalbare woningen van de afgesproken 40.000 woningen tot en met 2030. Ook past het goed bij het thema identiteitsversterkend bouwen in Flevoland, waar stimuleren van eigen initiatief, het DNA van Flevoland en de maakbaarheid voorop staat.
102	BBB	Ruimtelijke Ordening/ Wonen en Landbouw	Bijl.01	29-36	Wat zijn de ruimtelijke effecten binnen het programma wonen op landbouw: Hoeveel m2/ hectare landbouw heeft provincie Flevoland nu in gebruik? Hoeveel veel m2/ hectare is er nodig voor woningen in 2030? Welke deel daarvan is agrarische grond?	de Reus	Flevoland heeft 96.000 ha landbouw in gebruik.
103	BBB	RO/ Visserij en Energie	Bijl.01	29-36	Hoeveel m2/ hectare visgebieden heeft provincie Flevoland nu in gebruik? Hoeveel ruimte m2/hectare is er nodig voor energie (opwekking) in 2030?	Klopman	Voor de visserij uit onder andere Urk met staande netten geldt dat de vissers een vergunning hebben vanuit het ministerie van LNVN. In deze vergunning staat aangegeven dat er sprake is van gemene weide visserij. Dit betekent dat de visserij niet perceelsgebonden is en in het hele Markermeer-IJmeer en IJsselmeer gevist mag worden. Voor de visserij met staande netten geldt daarnaast dat er ook een Omgevingsvergunning noodzakelijk is voor een Natura 2000-activiteit (voorheen Wet natuurbescherming). In deze vergunning zijn een aantal gebieden opgenomen waar niet gevist mag worden op Visserijkaart ¹² staat aangegeven welke gebieden wanneer gesloten zijn.
104	BBB	RO	Bijl.01	36	Wat verstaan we onder het ‘vervlechten van stedelijk en landelijk gebied?	Klopman	Op veel plaatsen in de provincie bestaat een harde ruimtelijke scheiding tussen het stedelijke en landelijke gebied. Ook bemerken we dat dat het onderling begrip tussen inwoners van stedelijk en landelijk gebied de afgelopen jaren verminderd is. Het meer samenbrengen (vervlechten) van stedelijk gebied en landelijk gebied kan dat tegengaan. Dat gebeurt niet alleen bijvoorbeeld met verschillende vormen van voedseleducatie (waar komt ons voedsel vandaan) maar ook fysiek door bijvoorbeeld bij gebiedsontwikkeling de verdere integratie tussen wonen, landbouw, recreatie en natuur te bevorderen zoals bijvoorbeeld in Lelystad en Almere gebeurt.

¹² [Visserijkaart - Provincie Flevoland](#)

105	BBB	Landbouw	Bijl. 01	43	Vanaf 2025 wordt in de NV gebieden de stikstof ruimte 20% gekort. Daarmee geeft NL een strengere invulling aan stikstof uitstoot rondom NV gebieden dan op basis van Europese wetgeving nodig is. Klopt dit en waar zit het verschil?	Klopman	Deze maatregel komt voort uit de derogatiebeschikking 2022-2025 die door de Europese Commissie (EC), op verzoek van de toenmalige minister van LNV, is verleend aan de lidstaat Nederland. Deze beschikking is, inclusief de aanvullende voorwaarden voor de stikstofgebruiksnorm in NV-gebieden, doorgevoerd in de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (Stcrt 2023, 34882). Hierdoor is Nederland verplicht zich te houden aan de in de derogatiebeschikking gestelde voorwaarden. Het 20% korten van de stikstofruimte vanaf 2025 in de NV-gebieden is daarmee overeenkomstig met de afspraken die de EC heeft gemaakt met de lidstaat Nederland.
-----	-----	----------	-------------	----	---	---------	--

106	BBB	Landbouw	Bijl. 01	43	Welke innovatie budgetten vanuit het Rijk of EU zijn er voor landbouw en visserij? Wordt hier succesvol gebruik van gemaakt?	Klopman	Op de Rijksbegroting 2024 zijn middelen opgenomen voor innovatie in de landbouw voor een bedrag van € 5 miljard incidenteel. Daarnaast zijn in het GLB middelen opgenomen voor innovatie, waaronder 'samenwerking voor innovatie'. De provincie heeft in 2024 middelen ontvangen in het kader van de ingediende maatregelpakketten voor koploperprojecten. " Binnen GLB zitten in verschillende openstellingen raakvlakken met innovatie, zowel provinciaal als landelijk. In het LEADER onderdeel zit vooral sociale innovatie als thema in de openstelling Het ministerie van LNV heeft € 30 miljoen beschikbaar gesteld voor de visserijsector om de keten en gemeenschappen te ondersteunen bij de transitie van de visserij (Visserij Ontwikkelplan). Dit geld is bedoeld voor visgerelateerd bedrijfsleven en gemeenschappen die geraakt worden door de veranderingen in de Noordzeevervisserij. Regio Urk krijgt € 7,4 miljoen dat wordt ingezet op innovatie, verduurzaming en kennis in de sector en keten. Met het EMFAF stelt de Europese Unie geld beschikbaar aan Nederland. Met dit geld ondersteunt Nederland het 'Europees Geïntegreerd Maritiem Beleid' (GMB) en het 'Gemeenschappelijk visserijbeleid' (GVB). In het programma 'EMFAF' (2021 tot en met 2027) staat aan welke projecten en investeringen Nederland subsidie wil betalen. Het programmabudget is ruim € 139,9 miljoen. Hiervan komt 70% (€ 97,9 miljoen) van de Europese Unie (EU), de andere 30% wordt nationaal gefinancierd. Op de website van RVO¹³kunt raadplegen waaraan subsidies zijn verstrekt. Vanuit thematische fondsen kan gekeken worden naar Horizon Europe (voor onderzoek en innovatieprojecten), LIFE (klimaatadaptatie en biodiversiteit), Erasmus+ (human capital en uitwisseling van studenten) en het gedeelte van het Europees Fonds voor Maritieme Visserij en Aquacultuur (EMVAF) dat in centraal beheer is bij de Europese Commissie. Binnen het Europees structuurfonds EFRO, oftewel Kansen voor West, is er ook ruimte voor innovatieprojecten binnen de landbouw en visserij. Dit programma richt zich op economische groei en innovatie in de vier westelijke provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland) en biedt ondersteuning aan projecten die bijdragen aan innovatie en verduurzaming. De budgetten voor thematische fondsen worden centraal beheerd door de Europese Commissie en er is dus geen sprake van een innovatiebudget voor landbouw en visserij specifiek voor provincie Flevoland. Projecten uit de provincie moeten concurreren met projecten uit heel Europa om aanspraak te maken op financiering uit de thematische fondsen. Provincie Flevoland is partner in het 'Horizon Europe project EU4Advice' gericht op voedselbeleid."
-----	-----	----------	-------------	----	---	---------	--

107	BBB	Landbouw	Bijl.01	43	Wat wordt er precies verstaan onder de definitie van; -“ toekomstbestendige landbouw”? - “ duurzaam”? Kan precies worden aangegeven waarom de landbouw nu niet toekomstbestendig is?	Klopman	Het college werkt aan een ‘Visie op landbouw’, waarin nader wordt ingegaan op de toekomstbestendigheid van de Flevolandse landbouw en het begrip 'duurzaam'. Zoals in de programmabegroting aangegeven zien we in Flevoland dat intensief land- en watergebruik en de verandering van het klimaat weerslag hebben op de kwaliteit van de natuur, de bodem, ons drinkwater en de lucht die wij inademen. Dit heeft ook gevolgen voor de toekomstbestendigheid van de landbouw.
108	BBB	Bodem kwaliteit	Bijl. 01	37	Waaruit blijkt dat de bodemkwaliteit achteruit gaat?	Simonse	Uit diverse studies (bijvoorbeeld ‘Flevoland in beweging’ (WUR & Aeres e.a.), bodemenwaterflevoland.nl, Bodemdalingsprognose Flevoland (Deltares en WUR, 2023) blijkt dat de bodemstructuur van de Flevolandse bodem onder druk staat. Dit wordt veroorzaakt door de natuurlijke omstandigheden van Flevolandse bodems in combinatie met het gebruik. Belangrijke structuurbepalende factoren zijn daarbij het afnemende gehalte aan organische stof, toenemende verdichting van de bodem en de aanwezige slempgevoeligheid van de lichtere, zavelgronden in de Noordoostpolder. Daarnaast vindt in een aantal gebieden bodemdaling plaats waardoor ook vernatting van de bodem optreedt.
109	BBB	Landbouw	Bijl.01	35 -43	Wat wordt exact verstaan onder kostbare landbouwgrond?	Klopman	Sprake is van goede landbouwgrond die daarmee kostbaar is. Niet voor niets behoort de landbouwgrond tot de duurste van Nederland.

¹³ [Resultaten van visserijfondsen en -subsidies \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/nl/resultaten-van-visserijfondsen-en-subsidies)

110	BBB	Landbouw en Visserij	Bijl.01	37, laatste zin alinea 37	‘Daarbij zal waar mogelijk... aan de beoogde resultaten’ wat wordt bedoeld met “daarbij”? Is onderzocht wat de consequenties zijn van de nieuwe EU regels om vanaf 2028 schepen van 18 meter (binnen de visserij) te verplichten om een camera aan boord te hebben? Zowel financieel als ook op het gebied van de AVG?	Klopman	Indien mogelijk proberen we de initiatieven te matchen met de beschikbare Europese financieringsregelingen. In 2018 heeft de Europese Commissie een herziening van het visserijcontrolesysteem voorgesteld om de regels voor het toezicht op visserijactiviteiten te moderniseren, te vereenvoudigen en een gemeenschappelijk visserijbeleid te waarborgen. Het Europees Parlement heeft (met 438 stemmen voor, 146 stemmen tegen en bijna 40 onthoudingen) nieuwe controlemaatregelen goedgekeurd. Dit betekent dat boten een traceerapparaat aan boord moeten hebben dat de nationale autoriteiten in staat stelt deze op gezette tijden te lokaliseren en identificeren. Om de naleving van de zogenaamde aanlandverplichting te waarborgen, moeten EU-vaartuigen van 18 meter en meer die een hoog risico vormen voor het niet naleven van de regels uiterlijk vier jaar na inwerkingtreding van de wetgeving beschikken over elektronische monitoringssystemen op afstand, met inbegrip van gesloten camerasystemen. Aangezien er een ruime meerderheid van het Europees Parlement voor deze beslissing heeft gestemd, is het besluit breed gedragen. Het college van Gedeputeerde Staten is van mening dat het moderniseren en vereenvoudigen van het toezicht op de visserij zinvol is. Het college heeft wel zijn twijfels bij het instrument waarvoor gekozen is, vanwege het arbeidsintensieve werkproces dat hieruit volgt voor de handhavende instanties. In de verordening wordt onder overwegingen uitgelegd dat effectieve controlemaatregelen nodig zijn om de doelen van de aanlandplicht te bereiken. Het gebruik van ‘remote electronic monitoring systems’ is daarbij toegestaan op basis van een risicoanalyse. Daarbij worden opnames van natuurlijke personen zoveel mogelijk vermeden en geanonimiseerd. Art. 13 van de verordening gaat specifiek over de CCTV (closed-circuit television) en regelt de scope van de maatregelen. Bijvoorbeeld dat er alleen CCTV nodig is bij ‘high risk’ schepen en bij schepen met een bepaalde omvang (18 meter en langer). Er komen beperkingen voor waar er gefilmd mag worden en om zo min mogelijk herleidbaarheid naar natuurlijke personen. Verdere regels om dit specifiek uit te werken worden later via implementatie Acts beschikbaar gemaakt. De basis voor cameratoezicht op schepen zal de nieuwe wet zijn. En deze lijkt rekening te houden met de regels rondom privacy in het algemeen. De verordening lijkt voldoende om het concept van CCTV op vissersschepen toe te passen. Zie ook #3185288 (beantwoording Statenvragen FvD 19-10-2023).
-----	-----	----------------------	---------	---------------------------	--	---------	---

111	BBB	Drinkwater	Bijl.01	50	Wat reserveert de provincie aan gelden voor haar zorgplicht rond drinkwater? Ziet de provincie kansen om met Rijks en/of Europese gelden in de toekomst bij te springen in projecten, vergunning verlening en innovaties die bijdragen in de waarborg van schoon en voldoende drinkwater?	Simonse	Binnen de thematische fondsen concurrer je om hetzelfde budget met andere projectvoorstellen uit heel Europa. Binnen het thematische fonds Horizon Europe bestaan zeer specifieke openstellingen voor onderzoek en ontwikkeling naar innovatieve manieren van drinkwatervoorziening. Binnen het Europese structuurfonds EFRO, Kansen voor West, is watermanagement een belangrijk thema. De Provincie is bezig met een aanvraag van het project 'WaterLab Circulair 2.0'. Dit innovatieve fieldlab heeft als doel de transitie van lineair naar circulair watergebruik te versnellen. Dit gebeurt door de ontwikkeling en implementatie van innovatieve watertechnologieën, met als streven een toekomstbestendige waterinfrastructuur te creëren. Binnen het thematisch fonds LIFE gaat jaarlijks een openstelling open, waarbij een innovatief drinkwaterproject mogelijk in aanmerking komt om een succesvolle aanvraag te doen. Bij innovatieve projecten gericht op schoon en voldoende water zijn binnen de lopende Europese programma's mogelijkheden. De verwachting is dat deze er ook in de nieuwe periode zullen zijn. Voor vergunningverlening zijn geen mogelijkheden binnen de Europese fondsen.
112	BBB	Bodem en Water	Bijl. 01	36	Is bij het versterken van het bodem en watersysteem ook variabel peilbeheer in beeld?	Simonse	In het kader van Gebiedsproces Bodemdaling wordt onderzocht op welke wijze wateroverlast in bodemdalingsgebieden kan worden tegengegaan. Daarbij worden meerdere maatregelen betrokken waaronder het inrichten van een ander peilbeheer (peilverlaging of flexibel peilbeheer) en wat daar voor nodig is. Het is nu nog niet mogelijk om al concrete keuzes te maken.
113	BBB	Natuur, Bodem en water	Bijl.01	38	De programmabegroting stelt dat de natuur, water en bodem in de druk staan. Kunt u met cijfers of metingen aantonen dat dit zo is?	Hofstra	Tijdens de bijeenkomst over 'Een gezonde bodem, wat is daar voor nodig' in de beeldvormende sessie van de Commissie RND op 16 oktober hebben de aanwezige experts uiteengezet dat een aantal factoren invloed heeft op de kwaliteit van het bodem- en watersysteem en de biodiversiteit in het landelijk gebied. Verschillende monitoringsprogramma's voor natuur en kaderrichtlijn water en onderzoeken naar de bodemkwaliteit tonen dit ook aan.

114	BBB	Wolf	Bijl.01	50	Worden subsidies en budgetten voor de wolf goed benut? Verwacht men dat deze budgetten de schade en kosten rond de wolf volledig dekken? Zijn er mogelijk andere onvoorziene kosten die ontbreken voor de terugkeer van de beschermde wolf?	Hofstra	Er is op dit moment geen post in onze begroting gereserveerd voor subsidies en budgetten voor de wolf, afgezien van tegemoetkoming in schade aan gehouden landbouwhuisdieren en/of hobbymatig gehouden hoefdieren door de wolf. Uitbetaling van faunaschade loopt via BIJ12 en gaat via de post faunaschade in onze begroting. In 2024 is tot dusverre ca. € 3.000 uitbetaald aan schade veroorzaakt door de wolf in Flevoland. Dit past naar verwachting ruim binnen het opgenomen budget voor faunaschade van € 0,40 miljoen zoals opgenomen in de begroting. Vooralsnog is niet voorzien in extra kosten voor de terugkeer van de wolf. Een subsidieregeling voor een tegemoetkoming voor de aanschaf van wolfwerende rasters is pas aan de orde wanneer wolven zich definitief in Flevoland hebben gevestigd en daarvoor door de provincie een wolvenleefgebied is aangewezen. Er zijn vooralsnog geen aanwijzingen dat dit op korte termijn zal gebeuren. Tot dusverre zijn het vooral zwervende wolven die korte tijd (enkele dagen) door onze provincie trekken.
115	BBB	Flora en Fauna	Bijl. 05	50	Waarom zijn er legeskosten van toepassing bij het aanvragen van maatregelen tegen wilde dieren zoals een ontheffing voor de afschot of een vergunning van het plaatsen van afrasteringen?	Hofstra	De provincie heft geen leges voor 'een ontheffing voor het afschot'. Voor natuur activiteiten (Paragraaf 2.4) zijn de leges op nihil zijn gesteld en voor Paragraaf 2.6 'Schade door in het wild levende dieren' zijn de leges € 300,- voor het in behandeling nemen van de aanvraag deze worden echter vergoed. Vergunningen voor het plaatsen van rasters lopen ook niet via de provincie, maar via de gemeente. Hier heeft de provincie geen invloed op.
116	BBB	Biodiversiteit	Bijl.01	36	Van biodiversiteitsherstel kan alleen sprake zijn wanneer er een nulmeting (t0) heeft plaatsgevonden, vervolgens een tweede meting (t1) en daarna bepaald is of er sprake is van vooruitgang/ herstel (t2) Kunt u die metingen (cijfers) t0, t1 en t2 tonen?	Hofstra	Het bestaande monitoringsprogramma wordt gebruikt om de achteruitgang of de vooruitgang van de biodiversiteit in Flevoland te meten. Provincie Flevoland heeft een monitoringsprogramma voor natuur. Deze bestaat uit verschillende onderdelen, die al jaren bestaan, tussen haakjes worden enkele indicatoren aangegeven. Bijvoorbeeld Natura 2000 monitoring (vogels, vegetatie), SNL-monitoring (flora, fauna, structuur, abiotiek), het landelijk meetnet flora (flora, abiotiek) en het landelijk meetnet agrarische soorten (vogels). Voor het volgen van de ontwikkeling van insecten in Flevoland is er op dit moment nog geen meetnet, wij zijn dit verder aan het onderzoeken.
117	BBB	Natuur	Bijl.01	38	In de programma begroting wordt aangegeven dat de natuur niet als sluitstuk wordt gezien. Wat is dan wel het sluitstuk?	Hofstra	Met deze formulering wordt bedoeld, dat in het verleden bij economische en ruimtelijke ontwikkelingen het natuuraspect pas op het laatste moment werd meegenomen. Hierdoor werd de natuur benadeeld t.o.v. ander (economische) ontwikkelingen met vaak negatieve gevolgen voor de natuur. In de zin na deze beeldspraak wordt de huidige aanpak weergegeven.

118	BBB	Voeding	Bijl.01	37	Wat is “ Het actieplan naar een voedzame voedselketen”? Hier wordt naar verwezen in de Programmabegroting (pag. 37). Kunnen we dit actieplan inzien of ontvangen of is dit een plan waar nog aan gewerkt wordt? Wat wordt verstaan onder voedsel educatie (pag. 37)?	Klopman	Op dit moment wordt gewerkt aan een uitvoeringsgericht plan dat zich vooral richt op het beter benutten van economische kansen die zich voordoen op het gebied van verduurzaming van de voedselproductie en de voedselketen. Het plan sluit aan op lopende programma's of subsidieregelingen zoals GLB en heeft als werktitel 'Actieplan - Naar een Duurzame voedselketen' meegekregen. Mocht blijken dat bij de uitvoering van het Actieplan aanvullende budgetten of aangepast beleid noodzakelijk is dan worden Provinciale Staten daarbij betrokken. Met voedsel educatie bedoelen we het onderling vergaren en delen van kennis over de productie, verwerking en consumptie van voedsel om de relatie tussen boer en consument verder te versterken en meer waardering bij de consument creëren als het gaat om regionaal, onbewerkt voedsel.
119	BBB	Horizon Europe	Bijl.01	171	Welke budgetten komen er uit het innovatieprogramma “ Horizon Europe” en waar worden deze voor gebruikt?	Klopman	Horizon Europe is een voorbeeld van een thematisch fonds dat in centraal beheer is bij de Europese Commissie. Hieruit zijn geen toegewezen Europese budgetten beschikbaar per lidstaat noch per provincie, maar concurreren projectvoorstellen uit heel Europa met elkaar om hetzelfde budget per thema. Kennisinstellingen als het Nationale Luchtvaart en Ruimtevaartcentrum in Marknesse doen succesvol mee aan meerdere Horizon Europe projecten gericht op luchtvaarttechniekontwikkeling en composieten. Provincie Flevoland is partner in het ‘Horizon Europe project EU4Advice’ gericht op voedselbeleid. In de PS mededeling over Europese Subsidies (kenmerk 3116689 ¹⁴) is geïnformeerd over subsidies die in Flevoland in de periode 2014 -2022 zijn geland.
120	BBB	Foodlabs	Bijl.01	37	Hoeveel Europese subsidie verwacht men te krijgen voor foodlabs? Zijn er al plannen voor foodlabs? Hoe zien die eruit en waar komen ze? Zijn bestaande ondernemers in de voedingsindustrie bekend met de plannen voor foodlabs en betrokken bij deze nieuwe ontwikkeling?	Klopman	Op dit moment wordt gewerkt aan een uitvoeringsgericht plan dat zich vooral richt op het beter benutten van economische kansen die zich voordoen op het gebied van verduurzaming van de voedselproductie en de voedselketen. Het plan sluit aan op lopende programma's of subsidieregelingen zoals GLB en heeft als werktitel 'Actieplan - Naar een Duurzame voedselketen' meegekregen. Over het ontwikkelen van foodlabs is in de bestaande besluitvorming nog niets vastgesteld en deze foodlabs maken daarom (nog) geen onderdeel uit van het Actieplan. Foodlabs worden gezien als kans dus wordt met ondernemers verkend of en zo ja hoe te komen tot een aanvraag tot financiering met Europese subsidies. Op dit moment is dan ook nog niet duidelijk welk bedrag aan Europese subsidie hiermee gemoeid kan zijn.
121	BBB	Horizon BV	Bijl.01	171	Klopt het dat er een evaluatie van Horizon heeft plaatsgevonden in 2024 en zo ja, zijn daar verbeterpunten uit gekomen? Hoe functioneert het schakelteam MKB dat nu ook is ondergebracht bij Horizon?	van Dijk	De evaluatie van Horizon is op dit moment nog gaande en wordt naar verwachting in kwartaal 4 2024 afgerond. Met oog op de afspraken in het coalitieakkoord gaan de schakelteams vanaf Q4 verder als zelfstandig label bij Horizon. Het is daarom nu nog niet mogelijk het functioneren te beoordelen. Het schakelteam zal aan de hand van kwartaalrapportages en voortgangsgesprekken worden gemonitord.

¹⁴ [DOCUVITP-3116689-v3-Mededeling-m-b-t-Europese-subsidies-voor-Flevoland.PDF](#)

122	BBB	Zorg	Bijl.01	69/70	In Nederland zijn diverse voorbeelden te vinden van het bouwen van seniorenwoningen met nabij gelegen zorg. Flevoland hoeft het wiel niet opnieuw uit te vinden maar kan succesvolle projecten kopiëren en er een Flevolands sausje over doen. Kijkt Flevoland af bij “de burens” als het gaat om het combineren van woningbouw en tegelijkertijd uitbreiding van voorzieningen?	de Reus / Simonse	Jazeker. We kijken zowel naar goede voorbeelden in Nederland als in Flevoland zelf en delen die in ons netwerk.
123	BBB	Diversiteit en Inclusie: Regenboog Provincie	Bijl.02	44	Het budget 2025 voor de Regenboogprovincie bedraagt 58.663,- en is bestemd voor het tegengaan van discriminatie in het algemeen en het stimuleren van de sociale acceptatie, veiligheid en gelijke behandeling van LHBTI's in Flevoland. Kan nog meer gespecificeerd worden waar dit budget precies naartoe gaat?	Simonse	Ieder jaar wordt € 10.000 gereserveerd voor interne activiteiten, zoals de Diversity Week. De overige middelen worden komend jaar ingezet op zichtbaarheid van Flevoland als regenboogprovincie. Samen met relevante maatschappelijke organisaties uit de provincie, zoals Bureau Gelijke Behandeling en gemeenten wordt middels activiteiten en PR-communicatie uitgedragen dat alle burgers in Flevoland gezien en gewaardeerd worden.
124	BBB	Energie en Klimaat	Bijl.01	81	Veel bedrijven draaien op noodgenerators. Zij betalen hier dagelijks duizenden euro's aan diesel voor. Er zijn veelbelovende projecten die een oplossing in de vraag en aanbod van energie zouden kunnen helpen. Zijn er in deze programmabegroting financiële mogelijkheden – denk aan bijvoorbeeld innovatie subsidies, waarmee de provincie verder kan onderzoeken of deze projecten (vb Warmtenet Urk) voor onze bedrijven en inwoners iets kunnen betekenen?	Hofstra	Wij herkennen het beeld dat u schetst. Daarom hebben we als provincie een subsidieregeling met een plafond van € 2,2 miljoen beschikbaar voor oplossingen om netcongestie tegen te gaan dan wel te beperken. Bedrijven kunnen hier een aanvraag voor indienen. Daarnaast kunnen bedrijven via onder andere EEF en Horizon andere veelbelovende projecten bespreekbaar maken. Binnen onze aanpak netcongestie gaan we met dit soort type projecten in gesprek om te bekijken of en hoe we dit kunnen ondersteunen.

125	BBB	Energie bronnen	Bijl.01	80-90	Waarom ontbreekt SMR (Small Modular Reactor/ Kleine modulaire reactor) in de opsomming van te onderzoeken richtingen?	Hofstra	SMR is specifiek benoemd onder 5.1.2. Het college zal in 2025 een rapportage over onderzoeksvragen voor zowel thoriumcentrales als SMR's aanleveren conform motie RND63. Zie ook mededeling #3289915 ¹⁵ .
126	BBB	Milieu en Omgevingsdienst	Bijl.01	81	Welke link heeft geluidsniveau langs provinciale wegen met toekomstbestendige energie en klimaat?	Hofstra	De keuze om het onderwerp geluid langs provinciale wegen in de begroting te benoemen in de paragraaf Toekomstbestendige energie en klimaat is redactioneel. Voor het onderwerp geluid langs provinciale wegen kan ook voor een eigen paragraaf worden gekozen.
127	BBB	Vraag ter verduidelijking	Bijl. 01	83	Wat betekent “ het duurzaam benutten van de ondergrond” ?	Hofstra	Het gaat om duurzaam gebruik van de ondergrond. Waarbij de afweging gemaakt wordt tussen beschermen en benutten. Voorbeeld: In Zuidelijk Flevoland gaat de bescherming van de grondwatervoorraad geschikt voor drinkwaterwinning vóór op het benutten van bodemenergie/aardwarmte.
128	BBB	Energie en netcongestie	Bijl.01	85	Aan welke “ onorthodoxe maatregelen” wordt gedacht en in welke situatie? Is er een energieladder? Zijn onorthodoxe maatregelen te voorkomen?	Hofstra	Verwijzing naar antwoord vraag 91 (PvdD). In aanvulling: in de komende jaren zal er sprake zijn van structurele netcongestie. We zullen bewust moeten zijn van het gegeven dat we breed naar oplossingen moeten kijken om de impact van netcongestie te verkleinen. In die betekenis zijn onorthodoxe maatregelen niet te voorkomen en juist gewenst om de kansen die er zijn binnen provincie Flevoland te kunnen benutten. De energieladder wordt niet direct in het overkoepelende pakket van maatregelen genoemd. Het is een algemene methodiek die wel wordt gehanteerd bij projecten of initiatieven, waarbij de eerste stap bijvoorbeeld altijd besparen is, als bijvoorbeeld EEF of Horizon of een andere partij een projectverkenning uitvoeren.
129	BBB	Distributie systeem en smart energy Hub	Bijl.01	80-90	Wat houdt een gesloten distributiesysteem en een smart energy hub in?	Hofstra	Een gesloten distributiesysteem (GDS) is een particulier elektriciteitsnet dat binnen een geografisch afgebakend gebied valt. Het net is eigendom van een particuliere partij. Het GDS is bedoeld om binnen het eigen net elektriciteit te leveren aan de eigendommen in dat gebied. Een smart energy hub, oftewel energiehuis of smartgrid, is een samenwerking tussen bedrijven op een bedrijventerrein gericht op gedeelde energiesturing. Binnen een organisatievorm worden bindende afspraken gemaakt over het afstemmen van energieverbruik, het opwekken van (duurzame) energie en het delen en opslaan van energie.
130	BBB	Baten-Lasten 2025-2028	Bijl.01		Kunnen de wisselend baten en lasten in de periode 25-28 kort toegelicht worden?	Hofstra	Een korte toelichting is niet mogelijk, dit is een weergave van de feitelijke situatie voor de komende jaren. Er is niet altijd een directe relatie in de ontwikkeling van de baten en de lasten. In de programmabegroting hebben wij per programmaonderdeel een toelichting gegeven op de baten en lasten, indien sprake is van een afwijking ten opzichte van het kader (< € 100.000). Daarnaast hebben wij in de productenraming per product een toelichting gegeven op alle baten en lasten (> € 50.000).

¹⁵ [DOCUVITP-3289915-v4-Mededeling-m-b-t-voortgang-uitvoering-motie-Onderzoek-naar-thoriumcentrales-en-SMR.PDF \(flevoland.nl\)](#)

131	BBB	Doelen 2023-2027 en geluidsoverlast	Bijl. 01	87	Hoe zijn doelen verenigbaar als enerzijds Lelystad Airport en de komst van meer Defensie meer geluidsoverlast gaat veroorzaken en aan de andere kant verkeerslawaaï beperkt moet worden langs de provinciale wegen?	Hofstra	De provincie heeft voor de beperking van de geluidsoverlast vanwege het verkeer op de provinciale wegen een wettelijke verplichting. Het toekomstig gebruik van Luchthaven Lelystad geeft zeker bij de start hiervan voor diverse inwoners een verandering in de beleving van hun omgeving. De woningen die mogelijk geluidsoverlast kunnen ervaren zijn reeds in beeld. In ieder geval zal de provincie (samen met de luchthaven en de gemeenten) een goede inpassing vanuit geluid gaan bewaken zoals dit is afgesproken in het coalitieakkoord 2023-2027. Wat betreft de plannen van Defensie, wanneer hierbij ook voor Flevoland zal worden gekozen, zullen bij de uitwerking en locatiekeuze de gevolgen voor de geluidbelasting (van onze inwoners) worden gevolgd, net zoals we dat bij de voorbereiding voor Lelystad Airport hebben gedaan.
132	BBB	Klimaataakkoord	Bijl. 01	89	Zijn er onderdelen uit het klimaatakkoord van 2019 en/of de Green Deal die inmiddels gewijzigd zijn of helemaal komen te vervallen? Wat staat nog overeind?	Simonse	Er zijn geen onderdelen uit het Klimaataakkoord 2019 en/of de Europese Green Deal 'Fit For 55' gewijzigd. De Europese en landelijke doelstellingen zijn eveneens niet gewijzigd.
133	BBB	Bedrijfsvoering	Bijl.01	166	Structurele dekking *Wat zijn de beleidsmatige financiële richtlijnen en regels (provinciaal) t.a.v. koers wijzigingen in Brussel en Den Haag als het gaat om structurele dekking t.a.v. nieuw beleid dat een lange looptijd gaat hebben? *Indien rijkssteun op korte termijn zou wegvallen voor "nieuw" of "lopend" beleid op basis van het nieuwe regeerakkoord. Kan dit betekenen dat dit beleid alsnog gewijzigd of stopgezet moet worden? *Moet de Provincie in dat geval zelf (structureel) financiële middelen beschikbaar stellen?	Simonse	Wij werken aan de resultaten die wij als provincie moeten en willen behalen. Dat zijn de wettelijke taken en de invulling van onze beleidsvrijheid door Provinciale Staten. Als de financiële dekking voor bepaalde onderwerpen weg zou vallen, dan beoordelen wij of dat impact heeft op het te behalen resultaat. Moet provincie Flevoland dat resultaat nog zelf behalen, of valt die verplichting dan vrij. Of willen wij zelf nog wel gaan voor het resultaat, maar moet er andere dekking bij worden gezocht. Beide situaties zullen vaak leiden tot een voorstel aan Provinciale Staten. Wij staan voor solide financiën, waarvoor afspraken zijn gemaakt in het coalitieakkoord 'Toekomst voor het nieuwe land', pagina 49.
134	BBB	Diversiteit en Inclusie	Bijl.01	167	Graag een duiding/ uitleg van het "uitgebreid programma van activiteiten gericht op bewustwording". Wat verstaan we hieronder?	Gerritsen	Het uitgebreide karakter heeft betrekking op reikwijdte van het programma dat zich richt op de gehele provinciale organisatie en tot doel heeft de acceptatie en het onderlinge begrip in de organisatie te vergroten. Het programma omvat verschillende soorten activiteiten, variërend van de Diversity Week, publicatie van artikelen en de informatiepagina D&I op Intranet, tot het uithangen van de regenboogvlag, en het organiseren van workshops en lezingen.

135	BBB	Bedrijfsvoering	Bijl.01	168, 2 ^e alinea	Wat is een “participatiemedewerker en waarom wordt dit hier zo specifiek benoemd?	Gerritsen	In het sociaal akkoord van 2013 hebben het Kabinet en sociale partners afgesproken dat ze uiterlijk tot 2026 125.000 extra banen gaan creëren bij reguliere werkgevers voor mensen met een arbeidsbeperking. Hiervan komen 25.000 banen voor rekening van de overheid. Deze medewerkers moeten zijn opgenomen in het doelgroepenregister. Om dit te realiseren is er, binnen de Wet Banenafpraak, een quotumregeling afgesproken. Dit houdt in dat van iedere verloond uur, binnen een bedrijf, er 2,76% van wordt ingevuld door een participatiemedewerker. Voor Flevoland ligt dat (in 2024) ongeveer op 18 fte.
136	PvdA	Reserves	Boek	80	Er vinden heel veel mutaties plaats in de reserve jaarlijks. Daar en boven zijn er wel heel veel potjes aanwezig voor de diverse doeleinden. Dit maakt het beeld diffuus. Kan dit niet versimpeld worden. Daarnaast neemt de reserve volgens ons af. Dus is de conclusie dat we boven onze stand leven, omdat de reserves worden aangesproken. Kunt u dit nader in gewoon Nederlands voor ieder Statenlid in begrijpelijke taal uitleggen, waarom de reserves afnemen en wat de gevolgen daarvan zijn op de lange termijn.	Hofstra	Een reserve is een uitgestelde begrotingspost. Een deel van de beschikbare begrotingsruimte wordt nu niet gebruikt, maar apart gezet om te dienen als financiële dekking voor toekomstige lasten. Dat voorkomt dat huidig beleid bij voorbaat een beslag legt op de toekomstige budgettaire ruimte. De stelling dat we boven onze stand leven is te kort door de bocht. De potjes zijn juist gevormd door te ‘sparen’ in de afgelopen jaren voor de kosten die later komen.
137	PvdA	Recreatie en toerisme	PDF	Blz. 69	Hoe zorgt de provincie ervoor dat de unieke thema's zoals 'Watererfgoed' en 'Nieuwe Natuur' worden omgezet in leuke toeristische activiteiten en ervaringen voor bezoekers?	Hofstra	In het beleidsplan Recreatie & Toerisme Flevoland staat beschreven dat de provincie zich inzet op het generen van meer bezoekers en bestedingen door het unieke en onderscheidende karakter van Flevoland beter te benutten, uit te dragen en beleefbaar te maken. Samen met gemeenten en Visit Flevoland hebben we Perspectief Flevoland 2030 opgesteld met de unieke en onderscheidende verhaallijnen voor Flevoland: Watererfgoed, Nieuwe Natuur, Agro & Food, en Vernieuwend Ontwerp. De verhaallijnen worden door gemeenten en provincie meegenomen als uitgangspunt bij de verdere ontwikkeling van Flevoland als unieke vrijetijdsbestemming. Daarnaast wordt middels de subsidieregeling Vergroten Belevingswaarde in vrijetijdsproducten ondernemers en organisaties gestimuleerd om de verhaallijnen onderdeel te laten zijn van hun (nieuwe) toeristisch-recreatieve product. Ook staan de verhaallijnen centraal bij onder andere routeontwikkeling (wandelen- en fietsroutes) en de promotieactiviteiten van Visit Flevoland ¹⁶ .

¹⁶ [perspectief-bestemming-flevoland-nov-2021-web.pdf \(plaace.nl\)](https://www.plaace.nl/perspectief-bestemming-flevoland-nov-2021-web.pdf)

138	PvdA	Recreatie en toerisme	PDF	Blz. 69	Welke marketingstrategieën gebruikt Visit Flevoland om toeristen aan te trekken, zowel in Nederland als in het buitenland?	Hofstra	Om de vijf jaar wordt er door Visit Flevoland B.V. een Strategisch Marketing Plan geschreven in samenspraak met de stakeholders en vrijetijdssector Flevoland. De directie directeur/bestuurder van Visit Flevoland legt strategische plannen ter goedkeuring voor aan de AVA. In het strategisch marketingplan 2021 t/m 2025 geeft Visit Flevoland aan de volgende strategieën te volgen: - Visit Flevoland verbindt ondernemers, organisaties en direct betrokkenen (waaronder inwoners) aan het merk, de verhaallijnen en districten van Flevoland. - Visit Flevoland bouwt aan vernieuwende marketing samenwerkingen waarbij we aanhaken op landelijke en regionale thema's. - Visit Flevoland richt zich op 'kansrijke (gebieds)-ontwikkelingen' passend bij het Perspectief Bestemming Flevoland 2030. - Visit Flevoland is dé marketingpartner van 'kansrijke (gebieds)-ontwikkelingen' binnen de vrijetijdssector¹⁷.
139	PvdA	Recreatie en toerisme	PDF	Blz. 69	Hoe wordt het verhaal van Flevoland gebruikt bij de ontwikkeling van nieuwe toeristische routes en belevingen?	Hofstra	Zie antwoord vraag 137: In het beleidsplan Recreatie & Toerisme Flevoland staat beschreven dat de provincie zich inzet op het generen van meer bezoekers en bestedingen door het unieke en onderscheidende karakter van Flevoland beter te benutten, uit te dragen en beleefbaar te maken. Samen met gemeenten en Visit Flevoland hebben we Perspectief Flevoland 2030 opgesteld met de unieke en onderscheidende verhaallijnen voor Flevoland: Watererfgoed, Nieuwe Natuur, Agro & Food, en Vernieuwend Ontwerp. De verhaallijnen worden door gemeenten en provincie meegenomen als uitgangspunt bij de verdere ontwikkeling van Flevoland als unieke vrijetijdsbestemming. Daarnaast wordt middels de subsidieregeling Vergroten Belevingswaarde in vrijetijdsproducten ondernemers en organisaties gestimuleerd om de verhaallijnen onderdeel te laten zijn van hun (nieuwe) toeristisch-recreatieve product. Ook staan de verhaallijnen centraal bij onder andere routeontwikkeling (wandelen- en fietsroutes) en de promotieactiviteiten van Visit Flevoland¹⁸.

¹⁷ [201356-visit-flevoland-strategisch-marketingplan-2021-2025-def2.pdf \(plaece.nl\)](#)

¹⁸ [perspectief-bestemming-flevoland-nov-2021-web.pdf \(plaece.nl\)](#)

140	PvdA	Cultuur en erfgoed	PDF	Blz. 70	Hoe gaan jullie meten of de 'Cultuurnota 2025-2028' goed werkt?	Simonse	De indicatoren voor culturele kracht en identiteit zijn in het begrotingsproces vanaf medio 2023 uitgebreid; deze geven een indicatie over het bereiken van de doelen van ons provinciale cultuurbeleid. Onder het hoofdstuk Instrumenten in de Cultuurnota 2025-2028 is onder het kopje Cultuurmonitor aangegeven dat de provincie periodiek de cultuurmonitor blijft uitvoeren. Dit houdt in dat op basis van het Culturele Waardemodel bij de provinciaal gesubsidieerde instellingen wordt onderzocht wat de effecten van het cultuurbeleid zijn en hoe dat in de praktijk blijkt uit projecten en activiteiten. De editie over de jaren 2025 en 2026 zal plaatsvinden in Q3 van 2027. Aanvullend zal aandacht worden besteed aan cultuur bij recente ontwikkelingen als de Monitor Brede Welvaart in Flevoland en de verdiepende structurele Inwonerspeiling Flevoland die in het najaar van 2024 wordt uitgezet. De uitkomsten daarvan kunnen een indicatie geven over de beleving van en tevredenheid over cultuur; daarbij gaat het over de beleving van cultuur in brede zin en niet alleen over cultuur waarvoor de provincie zich inzet.
141	PvdA	Cultuur en erfgoed	PDF	Blz. 70	Welke dingen gaan jullie bekijken om te zien of de doelen van de drie routes (Cultuur beleven, maken en verankeren) worden gehaald? Komt er bijvoorbeeld een plan om dit regelmatig te controleren?	Simonse	Medio 2027 starten we met de voorbereidingen voor de Cultuurnota 2028-2032. Daarbij wordt ook gekeken naar de voortgang van het behalen van de resultaten zoals die in de Cultuurnota 2025-2028 zijn opgenomen.
142	PvdA	Cultuur en erfgoed	PDF	Blz. 70	Hoe helpt de uitbreiding van Batavialand als Nationaal Maritiem Erfgoedpark provincie Flevoland?	Simonse	Met de komst van het Nationaal Scheepsarcheologisch Depot (NSD) behoort Batavialand tot de Rijksgesubsidieerde musea. De relatie tussen het Rijk en Batavialand is vastgelegd in de erfgoedwet. Dit betekent dat het Rijk, evenals de provincie, Batavialand structureel subsidieert en dat daar taken tegenover staan. Voor de provincie is dat het beheren en behouden van de provinciale archeologische collectie en het vertellen van het Verhaal van Flevoland. Voor het Rijk is dat het beheren en behouden van de nationale scheepsarcheologische collectie. Dit biedt een sterke basis voor de doorontwikkeling van Batavialand, financieel en qua huisvesting. Door de komst van het NSD kan Batavialand nationale topstukken tonen en het Verhaal van Flevoland completer en adequater over het voetlicht brengen. We verwachten, op basis van rapporten, dat daarmee meer nationale en internationale bezoekers aangetrokken kunnen worden.

143	PvdA	Cultuur en erfgoed	PDF	Blz. 70	Zijn er plannen om meer bezoekers te trekken, bijvoorbeeld door betere voorzieningen en promotie? En hoe wordt gekeken naar de effecten op de lokale economie en werkgelegenheid?	Simonse	Batavialand gaat er vanuit na de doorontwikkeling minimaal 100.000 bezoekers per jaar te ontvangen. Momenteel zijn dit er circa 65.000. Batavialand zal meer in gaan zetten op het creëren van aantrekkelijke presentaties en activiteiten, zowel voor de maritieme collectie als voor het unieke Verhaal van Flevoland. Gelijktijdig wordt er meer ingezet op onder andere marketing, promotie en educatie. Het hebben van een goed museum met nationale en internationale aantrekkingskracht draagt bij aan de aantrekkelijkheid van Flevoland om te wonen, te werken en te recreëren. Uit onderzoek blijkt dat culturele voorzieningen zoals een museum bijdragen aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven en aan het culturele kapitaal van werkgevers en werknemers in een gebied. Batavialand gaat dan ook een prominent onderdeel worden binnen de gehele gebiedsontwikkeling van het Waterfront. Er wordt meer samenwerking gezocht met ondernemers in het gebied. De verwachting is dat dit niet alleen leidt tot werkgelegenheid bij Batavialand zelf (door toename van onderzoek, publieksactiviteiten en bezoekers), maar ook daaromheen (horeca, retail, etc.). Ook vinden er gesprekken plaats met de gemeente Lelystad over mogelijke voortzetting van activiteiten van het leerwerkbedrijf bij Batavialand.
144	PvdA	Cultuur en erfgoed	PDF	Blz. 70	Welke thema's of projecten pakken jullie samen aan, en hoe zorgt Flevoland ervoor dat deze samenwerking helpt om cultuur voor iedereen toegankelijker te maken?	Simonse	Provincie Flevoland vraagt bij de aanvraag van en verantwoording over subsidies aan organisaties hoe zij uitvoering geven aan de Culturele codes. Bij de code Diversiteit en Inclusie gaat het over een gelijkwaardige sector voor iedereen: publiek, personeel, programmering en plek. Zo is bijv. bij locatietheater Vis à Vis aandacht voor minder-validen (live-audiodescriptie, gratis kaartje voor begeleider) en mensen met een kleine beurs.
145	PvdA	Cultuur en erfgoed	PDF	Blz. 70	Hoe werkt Flevoland samen met andere cultuurregio's en het ministerie aan cultuur?	Simonse	Flevoland neemt deel aan het periodieke ambtelijk en bestuurlijk overleg van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) met de cultuurregio's. In dat verband is afgesproken dat partijen programmatisch samenwerken aan de gezamenlijke thema's Ruimte voor talentontwikkeling, Toegankelijkheid van het cultuuraanbod en Maatschappelijke waarde van cultuur. Doel hiervan is het geven van een 'plus' op het reguliere cultuurbeleid, waarbij ruimte is voor maatwerk en eigen invulling per regio. Afspraken hierover worden opgenomen in de Cultuurconvenanten 2025-2028 die tot doel hebben het cultuurbeleid tussen de overheden af te stemmen. (Tekst afkomstig uit (concept) cultuurnota - Pijler Cultuurregio.) Daarnaast werkt Flevoland als deelregio van de MRA (Metropool Regio Amsterdam) samen met provincie Noord-Holland en de andere MRA-cultuurregio's. Met cultuurregio Zwolle - waarvan ook de Flevolandse gemeenten Dronten, Urk en Noordoostpolder deel uitmaken - is voorts nog meer incidenteel contact.

146	PvdA	Sport	PDF	Blz. 70	Hoe zorgen we ervoor dat jong sporttalent in Flevoland optimaal wordt ondersteund en welke samenwerkingspartners zijn hierbij betrokken?	Hofstra	Door een integrale aanpak met onder andere gemeenten, sportbonden, NOC*NSF, Nationaal platform talentontwikkeling, sportaanbieders, coaches, onderwijsinstellingen en een faciliteiten netwerk. Deze aanpak is gericht op: Individuele begeleiding, versterking van de topsportinfrastructuur, voorbeeld van talentontwikkeling en topsport en een leefstijlprogramma voor talenten. Een uitgebreide beschrijving van onze 'tactiek' en 'speelwijze' leest u in het door u in november 2023 vastgestelde sportbeleid, onderdeel talentontwikkeling (pagina 24): Samen werken aan een sportief Flevoland. Sportbeleid Flevoland.
147	PvdA	Sport	PDF	Blz. 70	Wat is het huidige beleid om grootschalige sportevenementen naar Flevoland te halen en welke evenementen worden momenteel overwogen?	Hofstra	In het coalitieakkoord staat dat we een gerichte en actieve lobby voeren om grootschalige sportevenementen naar Flevoland te halen. Daarnaast hebben we opgenomen dat gebiedspromotie een belangrijk middel is om Flevoland in Nederland en daarbuiten op de kaart te zetten, sport is daarbij een belangrijk middel. Het huidige sportbeleid is gericht op de totale sportpiramide (breedtesport / participatie, aangepast sporten, talentontwikkeling, topsport). Daarin willen we een aantrekkelijke en goede gastheer zijn voor sportevenementen die invulling geeft aan deze sportpiramide. Via sportservice Flevoland ondersteunen we kleinere en middelgrote (ca 150 sportevenementen). Grootschalige evenementen worden begeleid en ondersteund bij de organisatie, promotie, en bij het vergroten van de maatschappelijke impact. Vaak door side-events en door aansluiten van maatschappelijk organisaties. Hierbij kan men denken aan onderwijs, sportaanbieders en welzijnsorganisaties. We ondersteunen deze evenementen en met name side events door middel van financiering (subsidie).
148	PvdA	Sport	PDF	Blz. 70	Welke voorzieningen en initiatieven zijn er in Flevoland om sporten voor mensen met een beperking toegankelijker te maken?	Hofstra	De directe ondersteuning behoort primair tot het gemeentelijke domein. Als provincie dragen we complementair bij aan coördinatie en samenwerking. - Regionale samenwerking: Afstemming van lokaal beleid. Wij organiseren Regionaal Overleg Aangepast Sporten (ROAS) in Flevoland. - Bijdragen aan organisatorische integratie van aangepast sporten binnen sportclubs door samenwerking met lokale buurtsportcoaches ¹⁹ . - Zichtbaar maken en up to date houden, van een overzicht van locaties/sportclubs waar mensen met een beperking (en begeleiders) terecht kunnen voor een passend sportaanbod ²⁰ .

¹⁹ [Aangepast sporten - Sportservice Flevoland \(sportfleo.nl\)](https://sportfleo.nl)

²⁰ [Provincie Flevoland | Uniek Sporten](#)

149	PvdA	Sport	PDF	Blz. 70	Welke plannen zijn er om sport en beweging in de openbare ruimte verder te stimuleren,	Hofstra	Met de landelijke woningbouwopgave krijgt sport en bewegen in de openbare ruimte steeds meer aandacht. We ontsluiten landelijke kennis en nieuwe inzichten richting partners en stimuleren samenwerking onder de verschillende belanghebbenden. - Verder ontwikkelen en up te date houden van een beweegkaart in voor Flevoland met alle locaties waar mensen kunnen sporten en bewegen in de buitenruimte. Zowel binnenstedelijke als buitengebied²¹. - Drie keer per jaar een nieuwsbrief in de vorm van een "courant" waarin alle samenwerkingspartners elkaar informeren over de laatste ontwikkeling²². - Promotie van Flevolandse hotspots en top-lijsten. Maandelijks uitlichten van een Flevolandse routes. informatie over (bijzondere) routes en de mogelijkheden te sporten in het gebied²³. - Monitoring van het gebruik van de openbare ruimte met behulp van Strava).
150	PvdA	Sport	PDF	Blz. 70	Welke strategieën worden ingezet om Flevoland op de kaart te zetten voor nationale en internationale sportevenementen?	Hofstra	Door samenwerking met onder andere gemeenten en sportbonden werken we aan het versterken van de sportpiramide in Flevoland en een vitale sportsector in Flevoland. Dit vormt samen met een trackrecord van diverse breedte- en topsportevenementen en subsidiemogelijkheden het fundament om ook gastheer te zijn van grotere (inter) nationale sportevenementen. Daarnaast maken we een analyse van aanwezige randvoorwaarden, kansen en mogelijkheden voor mogelijke sportevenementen in Flevoland op basis waarvan een gerichte vraag of lobby kan plaatsvinden.

²¹ [Beweegkaart - Sportservice Flevoland \(sportflevo.nl\)](https://sportflevo.nl/Beweegkaart)

²² [Flevoland-in-Beweging-Courant-digitale-versie-gecomprimeerd.pdf \(sportflevo.nl\)](https://sportflevo.nl/Flevoland-in-Beweging-Courant-digitale-versie-gecomprimeerd.pdf)

²³ [Sport- en Beweegmogelijkheden - Sportservice Flevoland \(sportflevo.nl\)](https://sportflevo.nl/Sport-en-Beweegmogelijkheden)

151	PvdA	OV	PDF	Blz. 97	Welke technische eisen en meetpunten gebruikt de provincie om de kwaliteit van het busvervoer in de concessie IJssel-Vecht 2023-2035 te controleren, met name voor veiligheid, betrouwbaarheid en betaalbaarheid?	de Reus	Veiligheid: incidenten worden door de buschauffeurs gerapporteerd. Ieder incident krijgt een waarde (A, B, C) die de ernst aangeeft. De incidenten worden vastgelegd in een landelijke database zodat gevolgd kan worden wat de trend is en op welke plaatsen/tijdstippen veel incidenten plaatsvinden. Binnen OV Oost delen politie, NS en regionale vervoerders informatie over incidenten zodat zij gericht kunnen handelen (bijv. extra controles, inzet van BOA's, en dergelijke). Partijen hebben hierover zeer regelmatig overleg. Voor veiligheid zijn in het programma van eisen is vastgelegd aan welke wettelijke eisen, materieleisen (bijv. aanwezigheid van camera's en noodknop) en personele eisen (bijvoorbeeld het minimale aantal fte BOA's) moet worden voldaan. Deze eisen worden standaard gemonitord. Betrouwbaarheid: via GPS-systemen wordt continu vastgelegd waar een bus zich bevindt. Deze data wordt afgezet tegen de geplande dienstregeling. Hierdoor kan worden gecontroleerd of bussen op tijd vertrekken (en niet te vroeg), op tijd arriveren (en niet te laat) en of ritten (deels) uitvallen. Voor betrouwbaarheid zijn ook eisen gesteld in het programma van eisen. Zo mogen bussen niet te vroeg vertrekken en mag maximaal 0,02% van de ritten uitvallen. Betaalbaarheid: met aantrekkelijk geprijsde kortingsproducten proberen Gedeputeerde Staten het OV betaalbaar te houden. Via de landelijke OV-klientenbarometer hebben we een zeer algemeen beeld van de perceptie van de reiziger op de betaalbaarheid van het OV. Daarnaast volgen we de landelijke onderzoeken op dit punt.
152	PvdA	OV	PDF	Blz. 97	Hoe worden de schermen met dynamische reisinformatie (DRIS) technisch geïnstalleerd in het OV-netwerk, en hoe verloopt de samenwerking met Overijssel en Gelderland bij de nieuwe aanbesteding?	de Reus	De DRIS-schermen komen op bushaltes en busstations/hub's. De vervoerders sturen aan een landelijke database de geplande dienstregeling en de realtime afwijkingen (doordat de bus constant signalen via GPS verstuurt). Vanuit de landelijke database wordt dit vertaald naar actuele reisinformatie die op de DRIS-schermen verschijnt. De voorbereiding van de nieuwe aanbesteding samen met Gelderland en Overijssel verloopt goed. In het ambtelijke aanbestedingsteam zullen alle drie de provincies vertegenwoordigd zijn, ook Flevoland is hier vertegenwoordigd. Provinciale Staten zullen op de hoogte worden gebracht wanneer de nieuwe aanbesteding definitief is opgestart.

153	PvdA	OV	PDF	Blz. 93	Welke technische standaarden worden gebruikt om bushaltes toegankelijk te maken voor mensen met een fysieke of visuele beperking, en hoe werkt de provincie samen met wegbeheerders om dit uit te voeren?	de Reus	In Nederland maken wegbeheerders – waaronder Rijkswaterstaat, provincies, gemeenten en waterschappen - gebruik van de landelijke richtlijnen van de CROW voor de inrichting van hun infrastructuur. Hierin zijn ook richtlijnen opgenomen voor de toegankelijke inrichting van bushaltes. Deze richtlijnen zeggen bijvoorbeeld iets over de breedte en de hoogte van de haltes voor het gelijkvloers in- en uitstappen ten behoeve van rolstoelgebruikers, maar ook over het aanbrengen van geleidelijnen voor reizigers met een visuele beperking. Net zoals reguliere projecten heeft provincie Flevoland afstemming met Rijkswaterstaat en de gemeenten om busstations en -haltes conform deze richtlijnen in te richten.
154	PvdA	N.v.t.	Boek	14 Prod.ra- ming	Er wordt 250.00 begroot voor Voedselonderwijs wanneer krijgt PS het actieplan gepresenteerd	Klopman	Op dit moment wordt gewerkt aan een uitvoeringsgericht plan dat zich vooral richt op het beter benutten van economische kansen die zich voordoen op het gebied van verduurzaming van de voedselproductie en de voedselketen. Het plan sluit aan op lopende programma's of subsidieregelingen zoals GLB en heeft als werktitel 'Actieplan - Naar een Duurzame voedselketen' meegekregen. Over het ontwikkelen van foodlabs is in de bestaande besluitvorming nog niets vastgesteld en deze foodlabs maken daarom (nog) geen onderdeel uit van het Actieplan. Foodlabs worden gezien als kans dus wordt met ondernemers ver- kend of en zo ja hoe te komen tot een aanvraag tot financiering met Europese subsidies. Op dit moment is dan ook nog niet duidelijk welk bedrag aan Euro- pese subsidie hiermee gemoeid kan zijn.
155	PvdA	N.v.t.	Boek	15 Prod.ra- ming	er wordt in 2025 en 2026 250.000 uitgetrokken voor akkervogels welke vogels vallen daaronder en hoe wordt dit gemonitord	Hofstra	Doelsoorten van het actieplan akkervogels zijn met name de Flevolandse zaad- en insecteneters (veldleeuwerik, graspieper, gele kwikstaart) en muizeneters (grauwe kiekendief, blauwe kiekendief, velduil). Daarnaast kan lokaal ingezet worden op andere doelsoorten als de abiotische en landschappelijke omstan- digheden hiervoor geschikt zijn, zoals de steltlopers (kievit, scholekster) stru- weelvogels (zomertortel, kneu, grasmus) en riet- en moerasvogels (kleine kare- kiet, rietgors, rietzanger, blauwborst). De vogels van het agrarisch gebied wor- den gemonitord via het Meetnet Agrarische Soorten (MAS).
156	PvdA	N.v.t.	Boek	15 idem	De bijdrage aan het faunafonds wordt met ruim 4 ton verlaagd, terwijl de schade in de landbouw toeneemt mn ganzenproblematiek	Hofstra	In 2023 is bij een aantal agrariërs forse schade geleden, waardoor de kosten in 2023 hoger waren dan het gemiddelde schadeniveau. De hoogte van de schade wordt bepaald door diverse factoren, onder andere aantal ingediende aanvrage- n, gewasprijzen, weersomstandigheden, teeltkeuzes ed. De faunaregeling be- treft een open einde regeling. Indien de werkelijke schade de begroting over- treft, komen de extra kosten ten laste van de reserve Beheer en ontwikkeling Natuur.
157	PvdA	N.v.t.	idem	15	gebieds gerichte aanpak stikstof na 2025 geen budget meer be- schikbaar	Klopman	Wij verbreden de gebiedsgerichte aanpak naar het totaal aan opgaven voor het landelijk gebied en niet slechts voor stikstof. Daarom komt dit onderdeel na 2025 te vervallen.

158	PvdA	N.v.t.	idem	25	Er wordt na 2025 niet meer geraamd op bodem. Zijn de problemen in 2025 voor bodemdaling dan reeds opgelost	Simonse	Naar verwachting zal het onderzoek naar maatregelen om wateroverlast als gevolg van bodemdaling tegen te gaan in de jaren na 2025 doorlopen. We zullen daarvoor in de Perspectiefnota in 2025 een raming opnemen van de onderzoeken die hiervoor worden geprogrammeerd. In de Brede Bestemmingsreserve is een bedrag van € 2,0 miljoen gereserveerd voor onderzoek naar deze maatregelen.
159	PvdA	N.v.t.	idem	31	Waarom worden er gelden voor het luchthavenfonds onttrokken aan Zuiderzeelijn gelden	Klopman	De vorming van het luchthavenfonds betreft één van de projecten binnen de ZZL-gelden waarvoor € 0,55 miljoen beschikbaar is gesteld.
160	PvdA	N.v.t.	idem	68	Bij de baten uitkering provincie fonds, houdt u geen rekening met het rampjaar. Hoe verlopen de onderhandelingen van het IPO over deze materie en vervolgens zie ik bij stelpost onzekerheden (blz. 69) 1.6 miljoen wordt dit hiermee aangegeven	Hofstra	De begroting van de uitkering uit het provinciefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2024. Daar maakt het 'ravinjaar' ook onderdeel van uit, met een dip in het jaar 2026. Dat effect is minder groot geworden, doordat de fondsbeheerders de systematiek eerder hebben gewijzigd. In plaats van 'trap op, trap af' is nu de ontwikkeling van het fonds gekoppeld aan het Bruto Binnenlands Product, wat voor de provincies vooralsnog positief heeft uitgepakt. De stelpost onzekerheden is bedoeld voor onvoorziene omstandigheden, zoals afwijkingen in de raming van het provinciefonds of de opcenten MRB. Het is dus juist niet gekoppeld aan specifieke bekende risico's, omdat die wel voorzien zijn. Net zoals bij het weerbericht is de voorspelling van morgen beter te maken dan die van de (verre) toekomst. Daarom kent die stelpost een staffel, namelijk een toename van € 0,4 miljoen per jaar.
161	PvdA	N.v.t.	programmabegroting	48 ev	Het kabinet heeft bij monde van minister Keijzer aangegeven dat in de commissie RO debat op 2 oktober jl dat Bodem en Watersturend wordt losgelaten. Wat zijn daarvan de gevolgen voor Flevoland zie ook blz. 54 vd programmabegroting	Simonse	Het is op dit moment niet duidelijk welke invulling het nieuwe Kabinet geeft aan 'Water en bodem sturend'. Wij gaan uit van 'Water en bodem medebepalend'. Hiermee willen we het natuurlijk fundament van bodem en water op een inhoudelijk juist en tijdig moment een goede plek te geven bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze aanpak wordt voortgezet.

162	PvdA	N.v.t.	idem	97	Bij de aanleg van de nieuwe brug en de verplaatsing van de sluizen bij Roggebot werd aangegeven dat hiermee tot de nieuwe verbinden de verkeerstromen tot 2035 zou aankunnen. Momenteel staan er iedere dag file's vanaf Roggebot tot een met de aansluiting op de N 50. Kan hier duiding aan worden gegeven en moet er niet op korte termijn worden gekeken naar een oplossing . Dit kan samen met de Provincie Overijssel en Rijkswater-schap die ook partij waren bij de aanleg van de nieuwe brug en ver-plaatsing van de sluizen	de Reus	Op de Flevoweg (gedeelte provincie Overijssel) voorbij de Roggebot brug en tot en met de aansluiting bij de N50 kan tijdens spitsuren filevorming ontstaan als gevolg van drukte op de N50. Verkeer wat moet invoegen op de N50 staat ook vast als gevolg van filevorming op de N50. Met de verbreding van de N50 is de verwachting dat de filevorming afneemt op de Flevoweg. Verder kan er filevor-ming ontstaat bij de Roggebot brug buiten de spits als gevolg van het open staan van de brug.
163	PvdA	Weerstandsvormogen	PDF	10	Is onze weerstandratio niet aan de hoge kant? (1,8) De norm ligt tussen 1.1-2.0. Wat is het uitgangspunt of is het hoe het uitkomt?	Hofstra	Zoals al aangegeven is er sprake van een bandbreedte. Als de ratio richting de 1,1 is afgenomen, kunnen Provinciale Staten besluiten de weerstandcapaciteit te versterken. Als de ratio boven de 2,0 dreigt te uit te komen, dan kunnen Provinciale Staten besluiten juist extra weerstandcapaciteit voor bepaalde projecten in te zetten. Het is aan Provinciale Staten op voorstel van Gedeputeerde Staten, zich hier een mening over te vormen. Bovendien staat Flevoland voor geraamde tekorten vanaf 2026. Dan is het geen overbodige luxe de ratio wat meer aan de hogere kant te houden.
164	PvdA	Fijn wonen en ruimtelijke ontwikkeling	PDF	25	Liggen we op schema met de bouw van circa 40.000 woningen tot en met 2030?	de Reus	Het al dan niet ruimte bieden aan collectieve woonvormen is primair een verantwoordelijkheid van de gemeenten in Flevoland. Als provincie vinden we het wel belangrijk dat we gemeenten en initiatiefnemers kunnen ondersteunen door in onze provincie kennis en ervaringen uit te wisselen. Ook deze woonvorm zorgt er uiteindelijk voor dat er een bijdrage wordt geleverd in de realisatie van 2/3e betaalbare woningen van de afgesproken 40.000 woningen tot en met 2030. Ook past het goed bij het thema identiteitsversterkend bouwen in Flevoland, waar stimuleren van eigen initiatief, het DNA van Flevoland en de maakbaarheid voorop staat.
165	PvdA	Landbouw, vis-serij, natuur	PDF	36	Valt onder herstel van biodiversiteit ook het voldoen aan de KRW?	Hofstra	KRW kent ook ecologische component (onder andere waterplanten, vissen). Deze onderdelen worden ook gemonitord, daarmee kan de ontwikkeling van de KRW waterlichamen worden gevolgd.

166	PvdA	Landbouw, visserij, natuur	PDF	37	Visserij: doorontwikkeling van de visverwerkende industrie; als we naar een kleinere vloot gaan waar komt dan de vis vandaan? Betekent dit (net zoals in de kalverslachterij) dat vis van buiten Nederland wordt aangevoerd om hier verwerkt te worden?	Klopman	De visverwerkende industrie op Urk heeft de afgelopen jaren ingezet op verbreding van het assortiment om afhankelijkheid van Noordzeevis te verkleinen. Zij voorzien in een breed assortiment Noordzeevis, kweekvis of vis uit andere delen van de wereld. Zalm is een product die een grote groei heeft gemaakt binnen de visverwerkende industrie. Daarmee is dit cluster van verwerkende industrie het grootste van Europa. De hub levert aan Nederland en heeft ook een grote afzetmarkt buiten Nederland.
167	PvdA	Landbouw, visserij, landelijk gebied	PDF	43	Provinciale invulling GLB door het openstellen van 4 subsidieregelingen; worden deze subsidies gekoppeld aan het voldoen aan ecologische randvoorwaarden?	Hofstra	Binnen de spelregels van het GLB wordt inderdaad ingezet op een zo breed mogelijk doelbereik.
168	PvdA	Bloeiende economie, gebiedsopgaven	PDF	65	Wat is het (financieel) gevolg als de MSNF niet gegund kan worden.	Simonse	Als de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland (MSNF) niet gegund kan worden is de aanbestedingsprocedure al wel doorlopen. Er kunnen verschillende redenen zijn voor het niet kunnen gunnen, zoals: a. er is geen aannemer gevonden die de haven wil realiseren of b. de aanbidding past niet binnen de (financiële) voorwaarden die PS hebben gesteld. Beide oorzaken hebben dan tot gevolg dat de haven niet op korte termijn gerealiseerd wordt, waardoor de MSNF-ondernemers geen perspectief op vestigings- en uitbreidingsruimte hebben. Het college zal dan de redenen onderzoeken, om tot een oplossing te komen. Wanneer dat aan de orde is, dan informeren wij u hierover, zoals eerder al is toegezegd. Wanneer het nodig en wenselijk is kan een nieuw voorstel aan Provinciale Staten worden voorgelegd. In ieder geval zal het door Provinciale Staten beschikbaar gestelde krediet niet worden gebruikt voor de realisatie van de haven. Een beperkt deel van het krediet zal al wel zijn gebruikt voor de aanbestedingsprocedure. Die kosten zullen afgeboekt moeten worden ten laste van de egaliseringsreserve MSNF. De omvang van dat risico schatten wij op ongeveer € 2,0 miljoen.
169	PvdA	Toekomstbestendige economie en klimaat	PDF	81	T.a.v. zonne-energie sluiten wij kostbare landbouwgrond uit; Bent u op de hoogte van het pilot project in Almere van Vattenfall en partners genaamd Symbizon. 'Hier worden beweegbare PV schermen op landbouwgrond geplaatst maar waarbij (stroken-) landbouw gewoon mogelijk blijft.	Hofstra	Ja, wij zijn hiervan op de hoogte. En wij vinden dit een zeer interessante oplossing die past binnen de ambitie van het collegeprogramma waarbij wij initiatieven om te komen tot meervoudig grondgebruik ondersteunen en stimuleren.

170	PvdA	Toekomstbestendige economie en klimaat	PDF	82	De ambitie is om Flevoland duurzaam van energie te voorzien. Thorium is weliswaar ruim voorhanden maar niet oneindig dus niet duurzaam en niet hernieuwbaar.	Hofstra	Het college heeft u op 3 september 2024 via de <u>mededeling</u> Voortgang uitvoering motie Onderzoek naar thoriumcentrales en SMR geïnformeerd ²⁴ over de voortgang. Thorium is onderdeel van dit onderzoek.
171	PvdA	Toekomstbestendige economie en klimaat	PDF	83	Bij waterstofecosysteem missen wij de ambitie om de Maximacentrale op waterstof te laten draaien. Waarom is deze ambitie niet opgenomen.	Hofstra	De Maxima-Centrale heeft zelf al stappen genomen om over te stappen op waterstof. Een van de turbines is al omgebouwd om waterstof te kunnen invoeden. Onze ambitie is om de Maxima-Centrale aan te sluiten op de landelijke waterstofbackbone.
172	PvdA	Goede bereikbaarheid en infrastructuur	PDF	93	Bereikbaarheid landelijk gebied; co-financiering, maar met welke partijen dan?	de Reus	Het betreft hier provincie en gemeenten, maar ook coöperaties die kunnen ontstaan uit lokale initiatieven, bijvoorbeeld bewoners die gezamenlijk een auto of bakfiets delen. Daarnaast zullen ook werkgevers in het landelijk gebied benaderd worden om te participeren in de totstandkoming van slimme vervoersoplossingen voor bijvoorbeeld woon-werkverkeer in landelijk gebied. Marktpartijen zullen worden benaderd om te komen tot een business case als opzet naar een MaaS-ecosysteem (zie ook vraag en antwoord 210, VVD).
173	PvdA	Ontwikkeling en innovatie mobiliteit	PDF	101	CO2 uitstoot moet in NH en FL samen zijn verminderd tot max. 4.2 Mton in 2030. Zitten we hiermee op schema op dit moment?	de Reus	Op basis van de meest recente cijfers voor CO2-uitstoot (2022) in de <u>landelijke RMP-monitor</u> ²⁵ liggen we op het schema van het indicatief reductiepad dat is opgenomen in bijlage 2 van het Regionaal Mobiliteitsprogramma (zie mededeling #2784030, d.d. 18 mei 2021). Sinds de sterke daling van CO2-uitstoot door mobiliteit als gevolg van COVID-19, is er echter sprake van een oplopende lijn. De prognose richting 2030, op basis van de landelijk klimaat en Energie Verkenning (KEV), laat weliswaar een dalende lijn zien, maar onvoldoende om het doel voor 2030 te halen.
174	PvdA	Algemene dekingsmiddelen en bedrijfsvoering	PDF	118	Is bekend wat de financiële gevolgen voor de provincie zouden zijn als het model van Cebeon wél wordt ingevoerd?	Hofstra	De actuele impact is niet bekend. De eerste opzet van het model toonde een daling van de inkomsten van ongeveer € 19 miljoen per jaar (structureel). Wat het effect vanaf 2025 of later zal zijn is niet bekend, omdat het model niet voor de jaren na 2020 is ingevuld. Daarnaast heeft de ROB geadviseerd om aanpassingen te doen in het model op basis van nog uit te voeren onderzoeken.

²⁴ [DOCUVIP-3289915-v4-Mededeling-m-b-t-voortgang-uitvoering-motie-Onderzoek-naar-thoriumcentrales-en-SMR.PDF](https://docu.vip-3289915-v4-Mededeling-m-b-t-voortgang-uitvoering-motie-Onderzoek-naar-thoriumcentrales-en-SMR.PDF) (flevoland.nl)

²⁵ <https://crow.databank.nl/mosaic/?short=ngapc>

175	PvdA	Weerstand- vermogen en risicoprofiel	PDF	140	Graag uitleg over het risicobedrag van de MSNF van 4.0 MIO. Wat houdt dit bedrag volgens de MC methode in.	Simonse	Het risicobedrag voor de MSNF is tot stand gekomen met de Monte Carlo methode. Hierbij wordt via een statistische methode - waarbij een groot aantal combinaties van variabelen worden beschouwd - berekenend wat het financiële risico is. Variabelen waaraan gedacht moet worden in het geval van de MSNF zijn onder andere bandbreedten in realisatiekosten, inflatie, rente en exploitatieopbrengsten. De geraamde kosten voor de realisatie van de MSNF zijn de laatste jaren fors zijn gestegen. De geraamde inkomsten (marktconforme canon) zijn weliswaar ook gestegen, maar in absolute zin minder hard dan de kosten. Daarmee is het benodigde investeringskrediet toegenomen en de looptijd van de businesscase langer dan een aantal jaren geleden. Bij de besluitvorming over het investeringskrediet (in juli 2023) is ook ingegaan op de looptijd van de businesscase en de financieringsrisico's. Toen is besloten om de risicoreservering in het weerstandsvermogen onveranderd te laten. Eventuele tegenvallers in de businesscase kunnen opgevangen worden binnen de afspraken van de erfpacht-overeenkomst. Om te voorkomen dat de looptijd te lang wordt worden verschillende beheersmaatregelen genomen. Wanneer de aanbestedingsprocedure is afgerond zullen wij de risicoberekening actualiseren, omdat het op dit moment nog niet tot betere inzichten leidt.
176	PvdA	Toelichting op de risico's	PDF	145	Informatieveiligheid: is een kans van 30% nog wel voldoende in het licht van de recente gebeurtenissen (hack bij de Nationale Politie). Kans lijkt dus veel groter.	Hofstra	De afweging hebben we beschreven en dat is de reden dat we het op 30% houden. Verder staat het nationale dreigingsbeeld van het NCSC nog onveranderd op niveau 4, dat is substantieel en wordt ook meegewogen.
177	PvdA	Toelichting op de risico's	PDF	150	Er wordt stikstofruimte opgekocht om PAS melders te legaliseren. Is deze stikstofruimte afkomstig van werkelijk beëindigde bedrijven of ook van niet gebruikte stikstofrechten?	Klopman	Stikstofruimte die wordt opgekocht om PAS-melders te legaliseren, moet afkomstig zijn van daadwerkelijk beëindigde bedrijven en niet van niet-gebruikte stikstofrechten. Alleen stikstofruimte die voortkomt uit de feitelijk gerealiseerde capaciteit van een bedrijf dat zijn activiteiten heeft beëindigd, kan worden ingezet voor het legaliseren van andere activiteiten, zoals PAS-melders. Dit is een belangrijk principe, omdat de stikstofreductie alleen plaatsvindt als de daadwerkelijke stikstofemissie daadwerkelijk stopt. Niet-gebruikte stikstofrechten, oftewel rechten die wel op papier bestaan maar niet benut worden, tellen niet mee, omdat ze geen echte vermindering van stikstofuitstoot opleveren. Vergunningverlening kan daarom alleen plaatsvinden op basis van stikstofruimte die is vrijgekomen door de beëindiging van feitelijke activiteiten die stikstofemissies veroorzaakten.
178	PvdA	Overzicht verbonden partijen	PDF	179	Wat is de reden dat het eigen vermogen van de OFGV zo sterk is afgenomen (1/1/24: 2.506.00 31/12/2024: 961.000)	Hofstra / Simonse	In 2025 vinden naar waarschijnlijkheid de aanbestedingen plaats voor de ICT-infrastructuur en VTH-systemen van de OFGV. De implementatiekosten van de nieuwe systemen worden geschat op € 1,0 miljoen. Idealiter worden deze incidentele kosten uit incidentele middelen zoals een positief rekeningresultaat betaald. In haar begroting voor 2025 laat de OFGV deze kosten ten laste komen van de bestemmingsreserve Innovatie en Ontwikkeling (eigen vermogen)

179	D66	Migratie en integratie	PDF	27	Zijn studiemigratie en arbeidsmigratie ook onderwerpen die aan de Provinciale regietafel Migratie & Integratie worden besproken of beperkt de tafel zich tot de asiel en vluchtelingenketen? Welke rol heeft de provincie aan deze tafel? Welke onderwerpen komen daar aan bod? Moeten de doelen uit het programma daarvoor worden bijgesteld ?	Gerritsen	Nee deze onderwerpen worden niet besproken aan de PRT. De PRT beperkt zich alleen tot de asiel- en vluchtelingenketen. De cdK zit de PRT voor vanuit zijn rol als Rijksorgaan en voert regie en coördinatie uit voor vluchtelingen opvang en het huisvesten van vergunninghouders. De onderwerpen die besproken worden is het realiseren van voldoende kwalitatieve goede opvangplekken voor asielzoekers en Oekraïense ontheemden en het huisvesten van vergunninghouders. Daarnaast voert de PRT/Provincie namens de zes Flevolandse gemeenten de operationele coördinatie van de opvang voor Oekraïense ontheemden uit. Hiervoor hoeven de doelen uit het programma niet te worden bijgesteld.
180	D66	Landschap van de Toekomst	PDF	29	Resultaten 2025: Provinciale belangen in plannen geborgd: Wat is de status van de uitvoering van het programma "Landschap van de Toekomst"? Welke activiteiten worden er uitgevoerd? Op welke manier wordt met gemeenten en waterschap over dit onderwerp gesproken?	de Reus	Om de landschappelijke belangen op actuele nieuwe onderwerpen te borgen wordt ontwerp onderzoek gedaan. Op deze wijze kunnen wij passend advies geven. Actueel is nu bijvoorbeeld de opslag van energie in grootschalige batterijen. We werken nauw samen met gemeenten en waterschap, zodat wij als één overheid samenwerken en adviseren. Anderzijds participeren we in projecten van andere overheden, waarbij soms ook extra inzet voor Flevolandse landschappelijke belangen nodig is. Ook wordt er samengewerkt aan het toekomstbestendiger maken van de landschappelijke hoofdstructuren, zoals het carré in Zuidelijk Flevoland. De Flevolandse landschapsmonitor is bijna gereed; hiermee maken we de stand van het landschap en de uitvoering van het programma data-gedreven. Kortom de uitvoering van het programma, is 'in volle gang'. Op het moment dat de Omgevingsvisie is afgerond zal worden gezien in hoeverre een actualisatie wenselijk is.
181	D66	Wonen	PDF	25	Aangegeven wordt dat van alle woningen 25% sociaal en ⅓ betaalbaar moet zijn. Is er aanvullend nog een nadere verdeling? Bijvoorbeeld dat voor het laatste ⅓ deel de opbouw in prijs graduueel verdeeld moet zijn?	de Reus	Nee, voor het laatste 1/3e deel geldt dat er geen afspraken zijn gemaakt om deze categorie graduueel te verdelen of anderszins moet worden opgebouwd.
182	D66	Feitenbasis op orde	PDF	32	Voor het maken van (ruimtelijke) keuzes is een betrouwbare feitenbasis nodig. Staan daar ook fysieke gegevens in zoals gegevens over bodemdaling ?	Simonse	De provincie heeft juist hiervoor, samen met het waterschap, recent een bodemdalingsprognose opgesteld. Deze heeft een doorkijk naar 2100.

183	D66	Voedsel	PDF	37	Het actieplan “Naar een duurzame voedselketen” gaat een extra impuls geven aan de voedseleducatie. Wat is de stand van zaken van dit actieplan? Op welke manier wordt een impuls gegeven aan de voedseleducatie? Hoe is/wordt PS geïnformeerd? Is er nog besluitvorming door PS op dit programma voorzien?	Klopman	Op dit moment wordt gewerkt aan een uitvoeringsgericht plan dat zich vooral richt op het beter benutten van economische kansen die zich voordoen op het gebied van verduurzaming van de voedselproductie en de voedselketen. Het plan sluit aan op lopende programma's of subsidieregelingen zoals GLB en heeft als werktitel 'Actieplan - Naar een Duurzame voedselketen' meegekregen. Mocht blijken dat bij de uitvoering van het Actieplan aanvullende budgetten of aangepast beleid noodzakelijk is dan worden Provinciale Staten daarbij betrokken. Via voedseleducatie wordt onderling kennis vergaard en gedeeld over de productie, verwerking en consumptie van voedsel om de relatie tussen boer en consument verder te versterken en meer waardering bij de consument creëren als het gaat om regionaal, onbewerkt voedsel.
184	D66	Nieuwe Natuur	PDF	38	Het programma Flevoland Natuurinclusief is op 22 juni 2021 van start gegaan, met de vaststelling van de bijbehorende bestuursopdracht. In de bestuursopdracht van 22 juni 2021 staat “Nadat deze eerste fase is doorlopen is eind 2024 een eerste reflectiemoment, ook met het oog op de afronding van het Programma Nieuwe Natuur”. Wat wordt de betrokkenheid van PS bij dit reflectiemoment en wanneer kunnen wij dat tegemoet zien?	Hofstra	Dit is een procesvraag. Provinciale Staten zijn en worden betrokken bij de afronding van het ‘Programma Nieuwe Natuur’ (zie mededelingen #3130514 ²⁶ en 3204075 ²⁷). Daarnaast worden Provinciale Staten betrokken bij de verdere ontwikkeling van het ‘Programma Flevoland Natuurinclusief’.
185	D66	Water	PDF	39	Op welke manier kan de provincie anticiperen op wateroverlast door hevige regenval in bebouwde omgeving? Het riool en het oppervlaktewater moeten de afvoer van overtollig regenwater niet altijd meer aan. Wat is de rol van gemeenten, het waterschap en de provincie?	Simonse	De rioleringstaak ligt bij de gemeenten. In het kader van de Regionale Adaptatiestrategie kijken gemeenten en waterschap ook naar stedelijke wateroverlast. Voor wateroverlast vanuit het oppervlaktewater heeft de provincie een wateroverlastnormering in de provinciale verordening, deze werkt door naar het waterschap en richt zich op de bergings en afvoercapaciteit van het watersysteem.

²⁶ [DOCUVITP-3130514-v6-PS-Mededeling-Programma-Nieuwe-Natuur.PDF \(flevoland.nl\)](#)

²⁷ [DOCUVITP-3204075-v5-PS-mededeling-Afronden-Nieuwe-Natuur-project-Swifterpark.PDF \(flevoland.nl\)](#)

186	D66	Menselijk en sociaal kapitaal	PDF	55	We werken aan het terugdringen van tekorten op de arbeidsmarkt. Is de provincie bv door het Ontwikkelfonds of de arbeidsmarktregio betrokken bij werk voor statushouders? Juist in de ICT sector en de techniek zijn in Flevoland grote tekorten. Zijn er al verkenningen mogelijk naar het economisch potentieel van statushouders?	van Dijk	In het samenwerkingsverband arbeidsmarktregio Flevoland (Regionaal Werkbedrijf = RWF) wordt ingezet om specifieke doelgroepen duurzaam naar werk te begeleiden. Zo wordt er bij ICT tribe een onderzoek gedaan naar het arbeidspotentieel van statushouders. Een verkenning is alleen zinvol als dit samen met gemeenten en andere regionale partners wordt gedaan om een regionaal dekend beeld te krijgen. Het initiatief hiervoor ligt bij de gemeenten, de provincie kan ondersteunen.
187	D66	Menselijk en sociaal kapitaal	PDF	57	Het onderwerp laaggeletterdheid vinden we niet meer terug in het economisch programma (menselijk kapitaal) Zijn er nog inspanningen op dit gebied?	van Dijk	In het landelijke bibliotheekconvenant wordt specifiek ingezet op het versterken van de basisvaardigheden, dit wordt aangestuurd vanuit expertiseteam Cultuur. Vanuit het programma menselijk en sociaal kapitaal hebben we JINC gevraagd om het programma Taaltrip in te zetten om jongeren te betrekken bij projecten met contextrijke taal. Ook worden er in de arbeidsmarktregio Flevoland (RWF) projecten uitgevoerd om laaggeletterdheid tegen te gaan zoals Taal op de werkvloer.
188	D66	Economische ontwikkeling	PDF	59	Het Horizon-programma stimuleert de regionale economie, maar de financiële opbrengsten op lange termijn worden niet uitgelegd. Hoe worden de verwachte economische voordelen van Horizon-projecten op lange termijn financieel gemeten?	van Dijk	De provincie investeert in economische ontwikkeling via Horizon. Zij bevordert onder andere innovatie en het betreden van nieuwe markten en diversificatie. Bedrijven die zichzelf blijven vernieuwen hebben meer overlevingskansen en hebben behoud en/of uitbreiding van banen. De provincie investeert in economische ontwikkeling ten behoeve van haar inwoners, zodat er banen zijn in Flevoland waar mensen hun inkomen kunnen verdienen. De economische groei van Flevoland wordt gemeten door het CBS en de cijfers van de afgelopen jaren laten zien dat Flevoland bovengemiddeld groeit t.o.v. het Nederlandse gemiddelde. Het is nooit helemaal hard te maken welke bijdrage Horizon daarin exact geleverd heeft. Wel maakt de provincie afspraken met Horizon over te leveren resultaten. Hierin wil de provincie nu ook de slag maken naar meer kwalitatieve resultaatafspraken, die meer zeggen outcome en impact op langere termijn. Dit is niet zozeer een financiële doorrekening van opbrengsten op lange termijn, maar gaat vooral over indicatoren als werkgelegenheid, impact op sectoren, brede welvaart indicatoren, etc. Dit is nog een traject in ontwikkeling en loopt op met de monitoringsstrategie van het economisch programma van de provincie. De beleidsmonitor van het economisch programma wordt oktober 2024 met Provinciale Staten gedeeld via een mededeling.

189	D66	Investeren in de kapitalen van de Toekomst	PDF	55	Werkgelegenheid wordt gezien als een belangrijke uitkomst van economische groei, maar de directe (verwachte) financiële impact van werkgelegenheid wordt niet uitgewerkt. Hoe worden de kosten van economische ontwikkeling afgestemd met de verwachte opbrengsten uit de werkgelegenheid die deze projecten genereren?	van Dijk	De provincie investeert in economische ontwikkeling en werkgelegenheid ten behoeve van haar inwoners, zodat er banen zijn in Flevoland waar mensen hun inkomen kunnen verdienen. De provincie krijgt geen directe inkomsten uit de Flevolandse economie. De kosten/baten van economische investeringen worden niet doorgerekend. De opbrengsten liggen met name bij andere overheids-lagen. Een versimpeld voorbeeld: als mensen in een eigen inkomen kunnen voorzien en daardoor niet afhankelijk zijn van een uitkering geeft een gemeente of het Rijk minder uit. Met onder andere de monitor van het economisch programma en het jaarlijkse werkgelegenheidsonderzoek volgen we de situatie in Flevoland en kunnen we indien nodig onze inzet bijsturen. We kijken naar ontwikkeling op indicatoren zoals groei van bedrijven, werkgelegenheid, krapte op de arbeidsmarkt en in en uitstroom van onderwijs. Omdat er zo veel verschillende factoren meespelen in het economisch systeem is het exacte aandeel van de provinciale inzet op zaken zoals de werkgelegenheid niet financieel uit te rekenen.
190	D66	Zorg en gezondheid	PDF	69	De coalitie Zorgzaam Flevoland als opvolger van de Zorgtafel heeft een bredere scope dan de Zorgtafel, zo lezen we in de Nieuwsbrief. Mentale gezondheid en welzijn zijn nu ook onderdeel van dit samenwerkingsverband. Wat is de relatie met Flever en heeft deze verbreding nog gevolgen voor het provinciaal beleid?	Simonse	De Coalitie Zorgzaam Flevoland bestaat uit een breed aantal organisaties met eigen specialiteiten. De rol van Flever ligt met name op het gebied van een toekomstbestendige arbeidsmarkt zorg & welzijn, de participatie van inwoners en op monitoring van de voortgang/ beoogde transformatie (samen met de GGD, Proscop en Elaa). De bredere scope van Zorgzaam Flevoland heeft geen consequenties voor de inzet vanuit de provincie.

191	D66	Cultuur en erfgoed	PDF	75	Erfgoed: Is het onderzoek dat genoemd wordt bij Erfgoed (UA 6.11) al uitgevoerd? Kunnen we dat onderzoek inzien? Zo ja, is er op grond van dit onderzoek een bewuste keuze gemaakt om Nagele niet op te nemen als erfgoed? Zo nee, waarop zijn dan de keuzes gebaseerd? Wat houdt de erfgoeddeal Nagele Stijlicoon in?	Simonse	Het onderzoek zoals beschreven bij UA 6.11 Erfgoed uit de programmabegroting is een eerste verkenning van het voornemen zoals beschreven in het coalitieakkoord Toekomst voor het nieuwe land, 2023-2027. Hierin staat dat Provincie Flevoland het verhaal van de pioniers in Noordelijk Flevoland voor het voetlicht willen brengen en hierbij ook het verhaal van Urk willen betrekken. Het onderzoek is nog niet af en is voorlopig kleinschalig van aard waarbij Provincie Flevoland optrekt met betrokken partners zoals gemeente Noordoostpolder. Het onderzoek is nog niet afgerond en kan daarom niet worden ingezien. Nagele maakt als erfgoedicoon van Flevoland onderdeel uit van de pioniersgeschiedenis van de Noordoostpolder en wordt zodoende meegenomen in dit onderzoek. Erfgoeddeal Stijlicoon Nagele is een project waarbij de bijzondere erfgoedwaarden van Nagele het uitgangspunt zijn om de leefbaarheid van het plattedakendorp een positieve impuls te geven. Provincie Flevoland, gemeente Noordoostpolder en andere partners gaan dit doen door bijvoorbeeld de verbetering van de zichtbaarheid en de bewustwording over dit erfgoed, door verbindingen te leggen tussen verschillende erfgoedlocaties, door productontwikkeling en door marketing. Hiervoor wordt verwezen naar de link naar deze Erfgoeddeal²⁸.
192	D66	Cultuur en erfgoed	PDF	75	Bij de bouw en renovatie van culturele voorzieningen is duurzaamheid belangrijk, maar het geeft geen details over de technische standaarden die worden gehanteerd. Welke duurzaamheidsstandaarden worden gehanteerd bij de bouw van culturele voorzieningen, en hoe worden deze gemonitord?	Simonse	Duurzaamheid maakt integraal onderdeel uit van de planvorming voor de realisatie van een maritiem erfgoedpark Batavialand. Vanuit de functies die de gebouwen krijgen zal voldaan moeten worden aan hoge eisen op het gebied van binnenklimaat. Alleen al vanuit dit gegeven is het belangrijk om te komen tot een duurzaam gebouwonwerp. Daarnaast worden ambities geformuleerd op het gebied van natuurinclusief bouwen en ontwerpen zodat deze principes integraal onderdeel worden van de ontwerpopgave en het bouwplan. Als aanbevolen organisatie kan de provincie hier direct op sturen.

²⁸ [Project: Stijlicoon Nagele | Projecten | Erfgoeddeal](#)

193	D66	Klimaat	ODF	82	Bij de opsomming van de zorgen die inwoners zich maken over de gevolgen van klimaatverandering mist de zorg om de gevolgen voor de natuur. In eerdere tekst werd aangehaald dat de gevolgen voor de natuur (periodes van droogte en nat) merkbaar zijn. Hoort de natuur niet in de opsomming?	Simonse	Het is juist dat verandering van ons klimaat van significante invloed kan zijn op de kwaliteit en diversiteit van onze Flevolandse natuur. Veel Flevolandse zijn echter vooral bezorgd over de effecten van klimaatverandering voor hun eigen veiligheid, hun eigen gezondheid en de voedselproductie en zijn zich minder bewust van de gevolgen natuur en biodiversiteit.
194	D66	Klimaat	PDF	83	Is er een mogelijkheid om Klimaatadaptatie naar voren te halen?	Simonse	Wij geven al volop invulling aan het klimaatbestendig maken van onze provincie. Dat doen wij ondermeer via het Waterprogramma. In het Waterprogramma geven wij al invulling aan onderwerpen als wateroverlast, watertekort en het watersysteem. Voorts hebben de gezamenlijke provinciale overheden de regionale adaptatiestrategie (RAS) opgesteld en wordt in gezamenlijkheid gewerkt aan het klimaatbestendig maken van onze fysieke leefomgeving.
195	D66	Klimaat	PDF	84	Welke technologieën worden overwogen om energieopslag te optimaliseren en fluctuerende energieopbrengsten van duurzame bronnen te balanceren?	Hofstra	Batterijopslag wordt iedere dag beter en met nieuwe batterijtechnologieën (zoutbatterijen bijvoorbeeld) valt te verwachten dat er ook langere overbruggingsperiodes met stationaire batterijen te maken zijn. Als provincie hebben wij geen actief sturende rol in de ontwikkeling van de verschillende technologieën. Wel heeft de provincie een experimenten kader voor batterijopslag en zijn wij momenteel bezig met het opstellen van een beleidskader voor grootschalige batterijopslag. Een belangrijk uitgangspunt van fluctuerende duurzame energiebronnen is dat er bij overaanbod aan energie duurzame opslag wordt georganiseerd. Dat betekent concreet dat er seizoensoverbrugging gewenst is, dat kan bijvoorbeeld met power-to-heat oplossingen. De overproductie aan elektriciteit wordt dan in de vorm van warmte, waarschijnlijk ondergronds, opgeslagen en kan dan op de gewenste momenten weer worden benut. Het voordeel van het benutten van deze warmte in de winter dat op dat moment het net minder belast wordt en tegelijkertijd kan in de zomer het uitzetten van duurzame bronnen worden beperkt.
196	D66	Infrastructuur	PDF	92	Voetgangersverkeer wordt niet uitgebreid besproken, en het is onduidelijk hoe hun behoeften worden meegenomen bij de planning van nieuwe infrastructuur. Hoe worden de behoeften van voetgangers meegenomen in de infrastructuurplanning, vooral in gebieden met veel gemotoriseerd verkeer?	de Reus	De voetgangers zijn als de overige verkeersdeelnemers onderdeel van het verkeerssysteem bij het ontwerp van de infrastructuur. Te denken valt aan voorzieningen bij verkeerslichten en bushaltes in het buitengebied. Vanwege dat de infrastructuur van de provincie veelal is gelegen in het buitengebied is het gebruik door voetgangers beperkt en om die reden wordt de infrastructuur voor de voetganger gecombineerd met de infrastructuur voor de fietsers. Dit in tegenstelling tot wegen binnen de bebouwde kom met voetgangersstromen, zijn wel voetgangersvoorzieningen aanwezig echter deze wegen zijn veelal in eigendom en beheer van de gemeenten.

197	VVD	Ruimtelijke ontwikkeling, wonen en landschap	PDF	32	Bij het doel 1.1.4. staat dat de provincie trekker is van een aantal projecten, waaronder de museale voorziening en nationaal park nieuwland. Welke activiteiten onderneemt de provincie in deze projecten?	van Dijk (integraal Almere2.0) / Simonse (museale voorziening) & Hofstra (Nationaal Park Nieuw Land)	Bij het project 'Museale Voorziening' wordt er onder andere uitvoering gegeven aan het activiteitenprogramma M., wordt er ingezet op het bouwen van een community van lokale en regionale kunstenaars en wordt er gewerkt aan de realisatie van een gezamenlijk activiteitenplan BIS in samenwerking met Museum Schokland en Museum Batavialand. In het project Nationaal park Nieuwland/Almeerse Poort wordt onder andere verder gewerkt aan de realisatie van het landschap en infrastructuur in de Oostvaardersplassen, wordt het Observatorium in de Oostvaardersplassen gerealiseerd en worden er projecten uitgevoerd in de Lepelaarplassen en het Kotterbos. De provincie financiert deze projecten als onderdeel van haar jaarlijkse bijdrage aan het Fonds Verstedelijking Almere.
198	VVD	Transitiefonds	PDF	36+37	'Het Rijk heeft in het hoofdlijnenakkoord aangegeven dat het Transitiefonds vervalt maar heeft wel bedragen opgenomen voor het landelijk gebied.' Vraag: welke project aanvragen heeft Flevoland ingediend voor deze 'koploper projecten' – op welke opgaven hebben dit effect.	Klopman	Provinciale Staten zijn op 25 juni 2024 geïnformeerd (Statenmededeling #3279259 ²⁹) over de gelden beschikbaar voor de (eerste) koploper)maatregelen.
199	VVD	Wonen op erven	PDF	36	'Dat geldt specifiek voor mogelijke gevolgen voor het landelijk gebied zoals wonen op erven' Vraag: heeft dit betrekking op de behoefte vanuit onder andere NOP, Dronten, Zeewolde voor een 2e woning op het erf en/of huisvesten van arbeidsmigranten op de erven.	de Reus	Een van de effecten van de ontwikkelingen in de agrarische sector is het vrijkomen van erven en bebouwing. We onderzoeken of andere invulling van deze bebouwing mogelijk is, onder andere met wonen, bedrijvigheid. Hierbij betrekken we ook andere opgaven voor landelijk en stedelijk gebied.

²⁹ [DOCUVITP-3279259-v5-Mededeling-Nationaal-Programma-Landelijk-Gebied-gelden-beschikbaar-voor-eerste-koploper-maatregelen.PDF \(flevoland.nl\)](#)

200	VVD	Stikstofaanpak	PDF	38	‘En we gaan verder met de gebiedsgerichte aanpak Oostrand Noordoostpolder’ Vraag: wat is de status van deze aanpak, welke voorstellen liggen er (nu) voor na jaren van afstemming – welke concrete doelen worden opgepakt en welke effecten gaat dit hebben. Worden hierin ook andere vraagstukken belicht – onder andere bodemdalingsgebieden NOP in relatie tot mogelijke kavelruil. Op welke wijze wordt de verkregen stikstofruimte in gezet, wie in het gebied profiteren hiervan, welke pasmelders worden hiermee gelegaliseerd.	Klopman	Provinciale Staten is geïnformeerd over de stand van zaken van het gebiedsproces wat betreft stikstof middels de Tussenrapportage Gebiedsproces oostrand Noordoostpolder. Sindsdien is gewerkt aan het verbreden van de scope inclusief de andere doelen landelijk gebied. Het verkennen hoe de stikstofruimte uit het gebied kan worden ingezet binnen het gebied wordt daarin meegenomen. De uitkomsten zijn hiervan nog niet beschikbaar. Dit gebiedsproces richt zich op het gebied Oostrand NOP, het bodemdalingsgebied NOP maakt daar geen onderdeel van uit.
-----	-----	----------------	-----	----	--	---------	--

201	VVD	Bodem en landbouw	PDF	39	Daarbij is het van belang om recht te doen aan de specifieke eigenschappen van de Flevolandse bodems. Ook in Flevoland is sprake van bodemdaling. Dit vraagt om een aanpak voor de meest urgente gebieden en kennisontwikkeling voor de langere termijn. Conform de doelen voor het landelijk gebied werken we aan: • Maatregelen die bijdragen aan het versterken van het bodem- en watersysteem; • gebiedsgerichte aanpak in het kader van de bodemdalingsproblematiek • Een oplossing voor de korte en voor de lange termijn voor de boeren in bodemdalingsgebieden, zo nodig via maatwerk; • Gezamenlijke aanpak met het waterschap dat een verantwoordelijkheid draagt voor het beheer van het grondwaterpeil Vraag: wat is de exacte vertaling en welke concrete acties vloeien hieruit voort voor onder andere de bodemdalingsgebieden Zuidlob, Schokland (Oud Emmeloorderweg) zie in 2025 e.v. leiden tot verbetering van de waterhuishouding (waterpeil). Vraag: wat is de exacte vertaling en welke concrete acties vloeien hieruit voort voor onder andere de bodemdalingsgebieden Zuidlob, Schokland (Oud Emmeloorderweg) zie in 2025 e.v. leiden tot verbetering van de waterhuishouding (waterpeil).	Simonse	Door middel van onderzoek en praktijkproeven, die gezamenlijk met de gebiedspartners wordt uitgevoerd, krijgen we inzicht in welke maatregelen bijdragen om wateroverlast als gevolg van bodemdaling tegen te gaan. De daadwerkelijke uitvoering van deze maatregelen zal in sommige gevallen een beleidsmatige vertaling vragen (bijvoorbeeld richting het waterschap) en daarnaast een organisatorische en financiële vertaling. Dus de acties zijn meervoudig in de vorm van bijvoorbeeld beleidsaanpassing (provincie, waterschap en gemeenten), inrichtingsacties door waterschap en grondgebruikers, verbeteracties door individuele agrariërs (drainage, aanpassing kavelsloten), etc.
-----	-----	-------------------	-----	----	---	---------	--

202	VVD	Stikstofreduc- tie	PDF	47	We geven daarbij prioriteit aan de PAS problematiek. Op welke activiteiten wordt hier bedoeld – waar wordt prioriteit aan gegeven en wat zijn hiervan de effecten.	Klopman	Door PAS-melders te legaliseren, wordt de continuïteit van agrarische bedrijven en andere activiteiten gewaarborgd, wat belangrijk is voor de lokale economie. De provincie richt zich op een aantal specifieke activiteiten om dit te bereiken: De provincie heeft een aanvraag voor (1) de SPUK RPMP 2-regeling gedaan waarmee middelen beschikbaar komen voor onder meer technische innovaties, omschakelen van bedrijfsvoering, stoppen bedrijfsvoering en verplaatsing . (2) Opkoop van stikstofruimte: De provincie koopt actief stikstofruimte op en plaatst deze in de Provinciale Stikstofbank, specifiek voor de legalisatie van PAS-melders. (3) Daarnaast wordt getracht vergunningen alsnog te verlenen.
-----	-----	-----------------------	-----	----	--	---------	--

203	VVD	Economisch programma	PDF	61	We werken met andere overheden samen aan deze thema's, zoals IPO, gemeenten, Rijk, MRA, regio Zwolle van Dijk Wat zijn de speerpunten voor deze samenwerkingsverbanden, welke onderwerpen zijn van toepassing en wat wilt Flevoland hierin bereiken hebben in 2025	Vanuit ruimtelijke economie:1) regionale afstemming over bedrijventerreinontwikkeling en toekomstbestendig maken en houden bestaande bedrijventerreinen (met gemeenten, MRA, regio Zwolle, EHPZ en provincies) 2) met Rijk afstemming en samenwerking op ontwikkeling innovatieve ecosysteemontwikkeling en herstructurering bedrijventerreinen. Wat willen we daarin bereiken? Dat we gezamenlijk ruimtelijk werklocaties programmeren die passen bij de lokale en regionale behoeften en dat we afspraken maken over of, en zo ja hoe we bedrijventerreinen ontwikkelen voor het huisvesten van de bovenregionale behoefte. Dat we samen met het Rijk en gemeenten middelen inzetten om de kwaliteit van werklocaties te verbeteren. Dat werklocaties beter benut worden (intensiever gebruikt) met oog voor kwaliteit (duurzaamheid, circulariteit, ruimtelijke inpassing, etc.) Voor alle samenwerkingsverbanden geldt dat we heel goed kijken naar waar de gezamenlijke belangen liggen en hoe we daarin zo effectief mogelijk kunnen samenwerken om resultaten die ook voor Flevoland belangrijk zijn te behalen. Dit zijn dynamische processen en we kijken continue naar hoe de belangen van Flevoland daarin zo goed mogelijk belegd kunnen worden. Hieronder geven we per programmaliijn een aantal voorbeelden: Vanuit verdienvermogen mkb is de (landelijke) actieagenda mkb dienstverlening een speerpunt. In IPO verband wordt gewerkt aan verdere versterking en verbetering van publieke stelsel van mkb dienstverlening. Een belangrijke uitkomst in 2025 is verbeterde samenwerking binnen en tussen de dienstverleningsstructuren, wat ten goede komt aan het mkb. Tevens nemen wij binnen het IPO actief deel in de werkgroep Innovatie en een adviesgroep die zich bezig houdt met bovenregionale samenwerking van de ROM's. Vanuit menselijk en sociaal kapitaal werken we samen met partners aan het versterken van het ecosysteem onderwijs arbeidsmarkt, waarin het stimuleren van Leven Lang Ontwikkelen een thema is dat daarin speelt, hoe zorgen we ervoor dat er voldoende gekwalificeerd personeel is zodat de transitie opgaven niet worden belemmerd? Het tegengaan van de mismatch op de arbeidsmarkt en de woon- werkbalans zijn hierin belangrijke thema's, zodat werknemers ook tijd over hebben voor hun gezin en andere activiteiten, dit draagt bij aan de brede welvaart. Vanuit Toekomstbestendig bedrijfsleven werken we samen met partners aan het versterken van de randvoorwaarden voor een digitale en duurzame economie. De speerpunten van deze samenwerkingsverbanden zijn gericht op het versterken van kennis en bewustwording bij mkb, het verbeteren van de ondernemersdienstverlening en het faciliteren van innovatiemogelijkheden voor het mkb. Binnen het IPO trekt Flevoland de portefeuille digitale economie. Binnen de MRA wordt samengewerkt aan het thema digitale infrastructuur.
-----	-----	----------------------	-----	----	---	---

204	VVD	Cultuur en Erfgoed	PDF	71	Vraag is wat er bedoeld wordt met “Een succesvolle doorontwikkeling van Batavialand tot een toekomstbestendig Nationaal Maritiem Erfgoedpark Batavialand als culturele trekpleister te kunnen ontwikkelen” welke criteria zijn hieraan gehangen om te spreken van een succesvolle doorontwikkeling (zeker gezien de dramatisch gedaalde bezoekersaantallen.	Simonse	Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar de succesfactoren van deze specifieke situatie door gerenommeerde bureaus als Berenschot, Brink en Beerda. Daarbij zijn experts uit de bouw, uit de financiële wereld en uit de cultuursector betrokken. Een kwartiermaker en verschillende toezichthouders met kennis van zaken en ervaring als museumdirecteur en in het begeleiden van fusies en nieuwbouw zijn bij de planvorming en de uitvoering betrokken. Gerenommeerde bureaus uit de museumwereld hebben nagedacht over de opstelling en inrichting van gebouwen om optimale tentoonstellingen te kunnen realiseren. Dat is nooit eerder gebeurd; het huidige gebouw is eigenlijk gebouwd als evenementenhal. Bovendien stelt de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed zeer specifieke eisen aan de gebouwen en aan het beheren en tentoonstellen van de collecties. Dat heeft onder andere te maken met klimaatbeheersing, met draagkracht van constructies en vloeren, met de hoogte van plafonds en met de toegankelijkheid. Aanvullend daarop stelt de provincie eisen aan bijvoorbeeld marketing en communicatie, programmering en educatie. Op basis van deze factoren zijn de plannen ontwikkeld. Daarover wordt tussen de verschillende betrokken partijen doorlopend het gesprek gevoerd, zodat er zo nodig tijdig bijgestuurd kan worden.
205	VVD	Toekomstbestendig energie en klimaat	PDF	81	In de tekst staat de volgende passage: <i>‘We stimuleren onderzoek naar bronnen als geothermie, aquathermie en thorium.’</i> Welke activiteiten zijn er al ondernomen op het gebied van geothermie en aquathermie en welke activiteiten staan hiervoor gepland in 2025?	Hofstra	De potentie voor aquathermie is in 2023 in RES-verband onderzocht. De gemeenten kunnen dit onderzoek gebruiken voor hun nieuwe Warmteprogramma's. Voor geothermie heeft de provincie vanaf 2016 in samenwerking met Noord-Holland en Energiebeheer Nederland (EBN) veel onderzoek uitgevoerd. Dat heeft geleid tot verschillende projecten van in werking zijnde geothermieprojecten, concrete uitvoeringsplannen en eerste verkenningen in 4 van de 6 gemeenten in Flevoland. Ook heeft de provincie in de MRA extra seismiek laten uitvoeren. Dit rapport wordt nu gebruikt bij projecten in Lelystad, Almere en Zeewolde. In 2025 gaat de provincie in ieder geval door met de onderzoeken in samenwerking met EBN, Almere en Noord-Holland. Dit is ook de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst Verduurzaming Diemennet die we onlangs getekend hebben. Ook worden samen met Almere gesprekken gevoerd met EBN over de onderzoeksboring Geothermie die in de regio Diemen-Almere is gepland. De verwachting is dat, in eerste instantie in Almere, extra onderzoeken benodigd zijn om de geologische risico's te verkleinen. Hiervoor zijn nog geen provinciale middelen gereserveerd op de begroting.

206	VVD	Toekomstbestendig energie en klimaat	PDF	84	Welke activiteiten beoogd het college in 2025 uit te voeren om de subdoelstelling <i>'Versnellen realisatie van de energie-infrastructuur'</i> te bereiken?	Hofstra	In het kader van het werkspoor "Versnellen realisatie van de energie-infrastructuur" werkt de provincie nauw samen met gemeenten en netbeheerders zoals vastgesteld in de P-MIEK startnotitie 2.0. Deze startnotitie is met u gedeeld door middel van de Mededeling Startnotitie Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur en Klimaat (P-MIEK) van 14 mei 2024. De provincie heeft hierin een regierol met betrekking tot het monitoringproces en een mogelijke verbindende rol indien projecten dit nodig hebben. Via IPO is gedeputeerde Hofstra landelijk portefeuillehouder voor de onderdelen 'Energie-Infrastructuur' en 'Waterstof' in het bestuurlijk overleg 'Klimaat en Energie'. Ook is de provincie direct betrokken bij het LAN-werkspoor dat hierover gaat. De belangrijkste activiteit hierbij is het monitoren van projecten om mogelijke knelpunten vroegtijdig inzichtelijk te maken en beheersmaatregelen in beeld te brengen. Na vaststelling van het nieuwe P-MIEK in Q1 2025 zal worden gekeken of, en zo ja in hoeverre, de aanpak herzien dient te worden.
207	VVD	Toekomstbestendig energie en klimaat	PDF	85	Een subdoel van de doelstelling <i>'Waterstofecosysteem verder ontwikkeld'</i> is: <i>'er is duidelijkheid over aansluiting van de Flevolandse waterstofketen op de landelijke H2-backbone; hier wordt via lobby en beïnvloeding aan gewerkt'</i> . Wat is de timeline voor 2025 om deze doelstelling te bereiken en wanneer wordt het kabinetsbesluit hiervan verwacht?	Hofstra	Onder aanvoering van Flevoland is in IPO-verband op Rijksniveau in 2024 een eerste landelijke regionale studie uitgevoerd naar de mogelijke voorwaarden waarop getoetst kan worden om regionale aansluitingen op de waterstofbackbone te realiseren. Flevoland is hierin ook opgenomen. In 2025 worden deze voorwaarden verder uitgewerkt. Een beslissing voor een aansluiting op de landelijke waterstofbackbone van Flevoland is daarom niet voor 2026 te verwachten.
208	VVD	Goede bereikbaarheid en infrastructuur	PDF	97	Hoeveel budget is er begroot voor Flexvervoer Flevoland, onder de merknaam flexRRReis?	de Reus	In december vindt de gunning van de vervoerder voor FLeXRRReis plaats. Omdat dan de vervoerskosten bekend zijn, zal er een begrotingswijziging plaatsvinden. Zoals in de beeldvorming is aangegeven zal er ingezet worden op betere bekendheid bij Flevolandse, waardoor het gebruik zal toenemen - en daarmee de kosten. Om deze toename van de vervoersvraag te kunnen opvangen zal er dekking zijn vanuit de post 'Smart Mobility' binnen het Programma Mobiliteit en Ruimte. Dit zal in 2025 beperkt zijn aangezien de contracten per Q3 ingaan. De begrotingswijziging zal voor meerdere jaren inzichtelijk worden gemaakt. Met de stap van OV-vangnet naar volwaardig OV-flexvervoer wordt taxivervoer een volwaardig onderdeel van het MaaS systeem. Hiermee worden ook de kleine kernen duurzaam bereikbaar - waarbij een grotere vervoersvraag kan bijdragen aan een betere kwaliteit en efficiëntie en betaalbaarheid van het totale systeem.

209	VVD	Goede bereikbaarheid en infrastructuur	PDF	97	Wanneer is de realisatie van Flexvervoer Flevoland, onder de merknaam flexRRReis gepland?	de Reus	FlexRRReis is operationeel per 1 juli 2025, wanneer de contracten van de oude partners, naar de nieuwe partners overgaan. Hiermee is FlexRRReis nog niet direct volmaakt; bij de implementatiestrategie wordt ingezet om 'de basis op orde' te hebben bij de start, waarna verschillend beleid wordt geïmplementeerd om FlexRRReis een belangrijk onderdeel van het mobiliteitssysteem te laten zijn.
210	VVD	Goede bereikbaarheid en infrastructuur	PDF	101	Wat is de verwachte realisatie van het MaaS-ecosysteem? In welk jaar? En welke activiteiten behelzen de voorbereiding in 2025?	de Reus	De verwachte realisatie van het MaaS-ecosysteem is 2030. In de jaren daarvoorafgaande worden de bouwblokken van MaaS (platform, verschillende vervoersvormen zoals OV, flex- en deelvervoer) ontwikkeld danwel voorbereid voor ontsluiting via het ecosysteem. De voorbereidingen in 2025 behelzen: - het contracteren van een flexvervoerder / regiotaxi die in staat is zijn diensten te ontsluiten in een MaaS ecosysteem. - het contracteren en implementeren van een technisch en functioneel beheerder voor het RRReis-platform - het ontwikkelen van deelvervoer in de regio, in samenwerking met gemeenten en aanbieders. - onderzoeken van de technische en functionele (on)mogelijkheden met betrekking tot MaaS-ecosystemen in de markt. Deze inzichten worden gebruikt om te komen tot een business case als opzet naar een MaaS-ecosysteem voor de provincie.
211	VVD	8. Algemene dekkingsmidelen	PDF	118	In de programmabegroting is geen rekening gehouden met een mogelijke nieuwe financieringssysteem van het provinciefonds omdat het voorgestelde model niet herleidbaar en uitlegbaar is en waardoor Flevoland sterk benadeeld zal worden (zoals op meerdere plekken in de begroting en in het Statenvoorstel is verwoord). Kan dit nadelige financiële effect indicatief gekwantificeerd worden? Heeft dit negatieve scenario op dit moment een effect op het risicoprofiel in de begroting?	Hofstra	De actuele impact is niet bekend, omdat dat nog veel te prematuur was. De uitspraak van de ROB heeft dat ons inziens bevestigd. De eerste opzet van het model toonde een daling van de inkomsten van ongeveer € 19 miljoen per jaar (structureel). Wat het effect vanaf 2025 of later zal zijn is niet bekend, omdat het model niet voor de jaren na 2020 is ingevuld. Daarnaast heeft de ROB geadviseerd om aanpassingen te doen in het model op basis van nog uit te voeren onderzoeken. De mogelijke financiële impact hebben wij niet tot uitdrukking gebracht als risico in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.